¶ Epitoma cuiusdā codicis: qui inscribitur / ¶ Frāciscī philelfī equitis auratī. laureatiq; poete. et oratoris ac philosophī clarissimī Orationes: cū quorūdā aliorū opū subiūctione. In ꝗbꝫ de bēdicendi genꝫ. deq; artis rhetoricē partes. ac diuine philosophorū et theologorū sentētie cōpiuntur: feliciter incipiūt:-

¶ Frāciscī philelfī: lodouico mariē sphortiē barhidinī / ac ducali primaio locūtenētī sal. p. d.

Quam parētalē quondā pro nobilissimo illo principe patre tuo frāciscō sphortia oratorem habuisse: iterūto ad te dedi: qā multa in ea legūt: que ad illiq laudē et immortalitatē ptinet: cuq me studiosissimū esse nō ignoras. Huic ego (cū nonnullis oratoribus et opibq meis) duas subiecī orationes: quarū alterā habuerā in funere diue illiq virginis Blanche Maiē: et item alterā cōsolatoriā / quā iam pdem scripserā ad virū patricīū illū venetū Iacobū antoniū martellū. de obitu valerī filii:- Nā siqs hasce tres oratōes diligētiq lectitauerit: cū pleraq; inueniet nō inutilia (vt mea fert opinio): tū vo que ad animorū immortalitatē ptinet / adiūtetq; inepte a me esse pro tpe et discussa et disputata:- ¶ Nec vnū michi pretereūdū fuit: propterea oratorem illā cōsolatoriā ad Iacobū antoniū marcellū. curasse hoc tpe cū hisce īpnēda: quē que antea fuerat Mediolani ab aliis ꝗbꝫdā īpressa / ea pluribq in locis depranatā corruptāq; offendi: siue īscitia factū fuerit. seu īuidētia: nescīā affirmāre:- ¶ Et si quesieris, ꝗbꝫ in īsentia delecter studiis: quid aliud me putes cogitare (qui nō longe absum ab octogesimo quarto etatis āno): ēq ea oīa que a philosophis theologisq. acute sunt et subtiliter disputata: Nec ālia sint: breui cognoscēs:- Vale mi huānissime pnceps: et me cōmēdatū habe:- Mediolani ex edibus meis. vi. kalēdas iunias. M. cccc. lxxxi:-

¶ Frāciscī philelfī Oratio parentalis: de diui Frāciscī sphortie Mediolanē sūi ducis felicitate: ¶ .i.:-

Si fieri posse censerē. vt lamētationibq ac lachrymis seuo et pacerbo nature vulneri mederemur. (quod ex

¶ Exordiū / narratōis vim in se cōtinēs:-

incōmodo fortasse magis q̃
ex īmaturo Frāciscī sphortie
īuictissimī optimiq̃ ducis/ et
clemētissimī patris patrie
obitu oēs acrepiūq̃):: nō mō
vos nō dehortarer (pstātissī
pīcipes) sed cohortarer potiq
eciā atq̃ eciā: vt ōnē etatem
(quoad is reviuiscēt) in assi
duis fletibq degeremq et eiu
latibq. Nō enī in vnīq tanti
tamq̃ diuinī pīcipis amissi
one/ tū nobis cūctis/ tū vni
uerse Italie parua quedā frā
est vel iactura l' naufragiū:
p quē solū. ex tāto/ et tā diu
turno bellorū turbine ac fluctī
bq. sedata oīa pacataq̃ cōgeue
rāt. In sola profecto illiq vita/
atq̃ animī magnitudine/ sū
maq̃ sapīa. tātā spem sibī
florentissima nīra respublica/
viriq̃ oēs bonī collocarāt: vt
pretiā se felicitatē adeptos opī
narēt. Sed o fallaces mū
di blanditias: q̃bq allecti p
varios agitamur errores.
O lubricā atq̃ caducā hūanē
vite cōditionē: qua tū maxīe
destituimur/ tū viuē est dul
cissimū. O inanis virōs cogī
tatq̃:: qui eo secūdis in rebus
magis nos decipiūt: quo cer
tiore spe quadā nob alludūt:.
Operabāq̃ nos quidē Frāciscī
sphortia te ob maxīas tuas ī
numerabilisq̃ virtutes. ꝓpemodū
fore sempiternū: itaq̃ oīa nob
erāt letīcie gaudiiq̃ plena. Nul
li hostes īminebāt: nulle p
mebāt sollicitudines/ nulle
cure. vt. p><L17> ÷ —: Nūc āt
te extīcto. vridiq̃ suspitiones
īcūbūt:: terrores obstrepūt:
hostilia arma bellico fragore
circūsonāt:. Heu heu nos īfe
licis atq̃ īfortunatos: qui tāto/
tam mīti/ tā benigno/ tā pio.
tā īuicto. tā onī genē pbitatis
illustri parēte orbati sumq. Qis
in tāta rei īdignitate nō me
reat. nō fortunā deplorēt suā::
nō sese īcolabili dolore afflīgat:.
Utinā licet Frāciscī sphortia
pīceps optīe ar fortissime. sortē
cōmutāē:: neq̃ prorsq. sui sibī
cōsiq̃ esset et tui. q̃ nō emori
q̃ pīmū optaret: quo tu reui
uiscēs. In hāc sentētiā īdubi
tato pedibq ire. nō solū cōstā
tissima virago et sāctissima
vxor tua Blanca Maia (que
te dies noctisq̃ collachrymat):
et post matrē. tibī onī pbi-

tate simillimus dux Galeacius
(qui ob continuum luctum animi
cruciatur. vna cum reliquis pien-
tissimis tuis filiis): verumetiam
et amplissimus hic senatus tuus
et aula vniuersa, atque omnes
ciues subditique tui: quos vnius
tui desiderium torquet ac mace-
rat. ¶ Ceterum quo feror homo
miserrimus. quo meus me vehe-
mentissimus rapit dolor: ut qui
alios debeam. meipsum nequeam
consolari? Nam quid prodest (excellen-
tissimi principes) optare: quid spera-
re non liceat? Magnum est fateor
et graue et permolestum atque acer-
bissimum. quod nuper omnes vulnus ac-
cepimus: id si minus doleamus: aut
lapidei plane putandi sumus. aut
nobis ipsis inimici: Sed illud nos
tamen preterire non debet: animi
esse et bene compositi, et moderati,
et sapientis. nichil appetere supra
hominem: numquam neque a ratione discedere.
neque diuine aduersari iusticie. Nunquam
qui sibi ipsi non pepercerit. quin mor-
ti ut homo concederet: parcat simpli-
ci homini cuiquam deus. vel heroi (ut
poete philosophique appellant)?
Monendum est enim omnibus. in idemque

Nota
Mors equanimiter ferenda

deret

resoluendum: vnde manauerint.
¶ Quod si mercatoribus, magne
turpitudini damus. vbi aut de-
coquant, aut reddere depositum no-
lint: que dementia tanta sit nostra.
vt quem deus optimus maximus animum
nostre fidei veluti commendarit: et
hunc repetenti domino restituere indig-
nemur? Que nostra queat super-
bia tanta esse, qui fastus, que arro-
gantia: vt qui natura mortales
sumus. dignum existimemus. corporibus
quoque effici immortales, priusquam moria-
mur? Quis vsque adeo est nescius
sui: quem lateat exteriori cuiquam
homini, ante resurrectionem, immortali-
tatem vendicari non posse? Sed
quo pacto resurrecturus sit quisquam:
antequam diem obierit. Itaque necessario
fit. vt qui nati sint: omnes aliquando mo-
riantur: Quin eo mors est equiore
ferenda animo. et non modo non dolen-
da, sed merito potius, optimoque iure.
summa leticia prosequenda in animis
ingentibus et excelsis: quod hac preuia
atque duce. ad sempiternum illud
bonum, supremumque peruenitur: quo solo
felices beatique efficimur. Que
enim in huius mundane vite procel-
lis ac tempestatibus non modo felici-

Nota

Mors letanter sustinenda

tas: sed vlla dnino trãqllitas
offeratur: ¶ Qd siqua hic
detur fuerate tuig ꝓpiã felicitati
imago (que tãta est / quãtã ha-
bet cũ sumo illo / et vero / atq;
ĩcõmutabili celesti bono similitu-
dinẽ) hyer oĩb vni ex oĩbꝰ mor-
talibꝰ et ducibꝰ et regibꝰ fran-
cisco sphortie ita cõtigit: vt de-
cessio magis metiẽda ĩã esset.
q̃ accessio cupienda. Id aũt sic
habẽ / si paucis ostẽdero: tum
eãdem vos rogabo / orabo / obse-
crabo. ita vobisipis modẽmini /
ita cõsulatis / ita pro rõis ĩpio.
post animi ĩuctas ꝓstratas ꝑ-
turbatoẽs opitulemi: vt nõ vrã
magis q̃ illiꝰ causa. tãtã luctus
acerbitatẽ suscepisse iudicemi.
Hyer enim. et parui esset animi /
planecq; ingrati: ac veluti bo-
no alieno tuidẽtis: ¶ Dolũt
ergo viri sapiẽtissi / hmãna
quã vocãꝰ felicitatẽ. bonis his
cõtineri. quoꝝ altera sit extra
nos: altera vo in nobis: et hyer
sane partim corpori: partim
animo sũt tributa. Illa vo sub-
iecta fortune esse arbitrãtur:
que quidẽ ipa siqua sit tandẽ:
eã diuine subesse volũtati / neõ
sane mẽtis ignorat): hyer aũt

Intẽtio siue nar-
ratio:

Diuisio triptita:

Felicitas hũana
cõsistit in bonis
animi: corpis:
et fortune:

tria bonoꝝ genera. quãta cũ
gloia / et diuina quadã idulgẽtia /
atq; benignitate. in magnanimo
illo pincipe effloruerit: q̃so dili-
gẽter attẽdite: Incipiẽdũ ẽ igit
ab animi bõis (q̃ nra sit ꝓpa):
dem (que in nobis etiã ipa sit)
de corpis: et postrẽo de fortune
bonis disserendũ: ac de hisce
ꝗdem oĩbꝰ / breui oõe: et q̃ tũ
locꝰ atq; tps patit:. ¶ Qdt aũt
ordiẽ ꝓgrediat oõ: natꝰ est
fracisco sphortia. iclito pre illo /
et fortissimo belli duce Mutio
Attendulo: (cui pmo / nõ minꝰ
ob animi elationẽ / atq; vires cor-
poris. sphortie fuisse cognomẽ
volũt: q̃ ob ingenii vim / cogitatiq;
atrtonia) Et est is q̃dẽ natus
Miniati in Etruria. ano a
natali christianissi. sup mille-
simũ qdrigẽtesimũ pmũ. ad sextũ
kalẽdas augustas. circiter vesp
tinũ crepusculũ. (Quo tpe pater
Sphortia ex eodẽ oppido. pro re-
publica florẽtina. validissimis
viribꝰ Joãnis galeacii illiꝰ sple-
didissimi mediolanẽsium ducis.
rr. repugnabat) Is cũ pmũ
ꝑ etatẽ licuit. suopte ingenio / curaq;
paterna. litteris / atq; eloquẽtie
opã dedit: idq; ferrarie. rr. 1476.

Cõfirmatio
pe. ptis:

Qui cū in ōni ꝓbitatis genere.
nemini equaliū redēt: intra vn-
decimū etatis ānū. tāta est laudē
assecuta: vt ad Ladislaū Siciliē vsq;
maximū et potētissimū regē. sui
nōis fama ꝓsonuerit. Nā cēt fra-
cisq; (nōdū enī a paterno cognōie
Sforzia vocabat) ad īgenii
splendorē/ indolusq; ꝑstātiā iis
vtutibq; ꝑditq: quibq; supra etā-
tē admirandq apud oēs videt.
Nā ab ipa īfantia. ad vltimā
vsq; diem. fuit paucissimi ad-
modū somni: cibi modati ac
minime exq̃siti. potq; dilutissimi.
Nō Dicta salubris
Cibor enī viuēdi genē. tū īgenii
reddit acutiq: tū corpq/ et ad bo-
nā valitudinē/ et ad vires plu-
rimū adiuuat.): Quāta esset
in oēs facilitate/ q̃ta mānsuetu-
dine/ quāta hūanitate/ ꝛc. ⊥/:
nemo est qui nesciat. Quid. n.
loquar de iustitia eiq: mirabili
quadā cōmiseratōe cōdita? Qd
de cōstātia seriādē fidei? ꝛc ⊥.
Mira in illo ꝓuitas erat: cū
īcredibili quadā lenitate iūcta.
Vituperabat neminē: castigta-
bat modice: opāq; dabat. vt
pudori magis esset. q̃ metui. As-
sentatores/ et subdolos odio ha-
bebat: sed apto hoīes īgenio/ ac
veros plurimū diligebat. ꝛc. ⊥
Quid (quod etiā fuisset optādū)
siquod ab eo l' factū aliquāto se-
uerig. l' dictū in quēq; vehemē-
tiq prodisset? Nā quē putasset
vlla ex parte ab sese offensū:
tāta cōtinuo hūanitate/ tāta
ꝓsequebat bēficētia: vt illū
sibi nō secq ac īdulgētissimo
pēi aut nuntiui ~~[illegible]~~ cupiā
affectū reddēt:. Tanta āt eāt
in rē publicā cōcordia: vt neg-
lectis ꝓdāmō suis cōmodis: oē
studiū suū/ oēm opā/ oēm īdu-
striā. ad publicā referret et v-
tilitatē et dignitatē. ꝛc ⊥
Viros doctos/ et eruditos ī ōni
genere vite. et audiebat libēter:
et honorifice munerabat:. Tāta
eāt īgenii magnitudīe: tāta
rerū hūanarū ꝑfectōe et dili-
gētia: vt nichil prorsq (quod
memoratu eet dignū) ignorare
videret. Itaq; iter prādendū/
cenādūq; sp aliqd excogitati
acutiq. astantibq ꝓponebat:
ad idq; nō ~~[illegible]~~ iocūde mingi/
q̃ subtilē disputabat: tāq;
iudicaret nichil esse ocio atq
desidia a dignitate hōis alienq:.

Et qa p ōne vitā nichil unq̄
temere / nichil īcōsulto inire
cōsuesset: oīa sp ex sententia sua
fauste atq fortunate cōsequebat.
ꝛ̄ꝛ̄ Fauet n deo / auxiliorq
est sp iustis ceptis / sonisq cō
natibus: cūctosq in se spēnis
āplectitur ac fouet: id quod
sapientissimus pīnceps ītr assidua
meditatōe pre se ferēs. nichil
aut iustū / aut laude vlla dignū
existimabat: quod a religione
pietateq abhorret. Quare diui
no cultu / atq veneratōe fidei xpia
ne: nichil esse apud se atq̄ vnq̄
voluit. Quibus ādē inore
tissimis et optimis īstitutis: sū
ma est oīa cū laude cōsecutus:
¶ Quod āt 2o loco dicēdū
michi proposuerā: q̄bus corpis
admīculis ad hec tāta et tā
eximia animi bona esset
adiutus: breuibus pstringam:
Fuit corpe fracisq sphortia /
cū robustissīo cū erectiore pau
lo sup̄ cōem atq mediocrē hoīs
proceritate: et eo plane heroico.
Erat is enī (vt norūt oēs)
mirabili quadā mēbrorū cō
pactōe ad cōueniētē ac decorā
inter sese portionē: cū tāta
oris dignitate / et maiestate v
vultq: vt l solo aspectu / dignq
iudicaret ipsio: Et cū oīm
sensuū īegritate ceteros hoīes
plurimū anteiēret: tū visu adeo
eāt acerrīo: vt ecē īe pliadū,
hostū l mīnimū ādq errātū
prospicēt admodū lōgiq: eosq cō
tinuo luere suę stultīcie penas
cogēt. Quid n loqr de eiq
agilitate / atq dexteritate ad oēm
motū et gestū: q tāta erat,
vt q̄cūq facē aggredēt: dicto citiq
effectū reddēt? ꝛ̄ꝛ̄ ¶ Et eāt
fracisq sphortia felici adeo
corpis tpamēto: vt vnū ūsū
diē nudo capite staret in sole.
Tmotis etiā paibusq pedibus: et
frigq nō pluris facēt / q̄ caloē.
ꝛ̄ꝛ̄: Quid pluribus? In
corpe pulcherrīo. herculeę vi
res inerāt: et tanta in singul
mēbris bōitas: vt animi bōis
nulla ex pte cedēt: ¶ Ceterū
qm̄ duas felicitatis partes iā
pourrīq: reliquū e vt de for
tune cōmodis. cadē breuitate
tūsigam: Qd nō dicebat,
natq ē fracisq sphortia in
ethruria: q regio / et vniūsa
Italia est maxīe ab oīm aetis

Cōfirmio 2e ptis p ayybationē:

Cōfirmio 3e ptis:

caligine nebulaq; remotioz:
ob eaq; re ab ethra (q serenitate significat) Ethyuria nomē
suipsit. Itaq; nato sub eiusmodi
celi serenitate: et ingenio eāt
perspicacioze. et acritate sensuū
natura minutū alacrioze.
¶ Qd at ad geneis attinet
splendoze: si altiq; ab a patre
sphoztia fuerit repetendū: a
regibq dacie et vrbe Attēda
repiemq Attendulozq familia
duxisse originē: quoq; ipse no
mine cū illis sentio: qa Mu
tio illo Drenola affirmat ma
nasse attendulos: q Porsenā
regē clusinoz ocisurq. cū frustra
egregiū facinq p liberāda
patria esset adortq: in dexterā
seuicit sua foculo iuctā ignito:
id qd ipiq sphoztie ppū nomē
pbat Mutiq. Id eū et int̄ sce
uolas eāt illustre: et int̄ at
tendulos appme celebratū:
¶ Sed ne singula plurius
psequar: vbi fratrisq i aula
ptissimi illiq et claissi pnci
pis ~~claissimi~~ Nicolai estensis
(quē pater sphoztia pp Othonē
triū a se oppssū extreo pinu
lo liberarat). maiorē ifātie
pte et pueritiā q̄ ad vnderi
mū vsq etatis ānū (cū mira
bili spe pbitatis et laude pe
gisset: Neapolim iussu pris
aduectq est. Id qd pteā fecit
pater: quo regi Ladislao ff
tificaret. Is. n. pueri fama
delectatq: hiū vidē cupiebat.
Ner sua de puero se opinio
falsū habuit. Nā cū pmū in
illiq cospectū veisset fratrisq
regēq ingenio quodā strenuoz
pudoze venerātq alacriter sa
lutasset. essetq apposite et oz
nate locutq pleraq: ceū Ladis
lag pinde atq filiū aplexatus
deosculatq q Tricarico donauit.
eiq comitatq oznatū isignibq:
initiū sane pulcherrimū ad
letioris fortune pncipatū. iīr. 2
¶ Sed vbi paucis pg ānis rex
Ladislag vita excessisset: et
Joanna sozoz q̄ Ladislao suc
cessit in regnū. Jacobo barho
nensi Nlaie comiti nupsisset:
hic inq̄ Jacobq barhonensis
Sphoztiā (qm putaret nefa
rius suus in reginā vxoreē opp
mendā cogitatibq repugna

turrū) et cū et filiū Franciscū
(qui etatis ānū iā agēt qīntū
ar decimū) in subtraneū mu-
nitissīe turris carcerē (arcis
qui appellate) coiecit: sine vlla
oīo spe future aliqui libertatis.
Quā rei seuiciā atq diritate
molestissīe adeo tulit Sphor-
tia: vt in filiū coiectis oculis
(quē vnū sup̄ vitā etiā ipam
mirifice amabat) morte sibi
consciscē pueratq decreuerit.
Ad quā (vt eāt aio ferocissīo)
cū furēs prepsbq ferret. ī pxi-
mū turris paiete caput iflictu
rq: subita atq miserabili/ et
suaui/ et accōmodata facū disst
filiū ordē. nō secq ab illo oī ima-
nitatis impetu. et coercitq est/ et
ad mentē sanioris cōsilii redac-
tq: q̄ a Thimotheo musico fe-
rūt Alexadr rege ab armis
esse ad cōuiuiū reuocatū. Quo
pietatis officio ē effectū: vt pz
Sphortia/ ex spe iā mortuo/ re-
uiuēt zac nō multo post p re-
gināā Joānā ipam (post cōpssā/
atq pstratā Jacobi viri p fidiā/
ac vim oem) īiusto carcē liba-
tq: vna cū pientissīo pbatissīoz
filio. magnas res gesseit/ et
pclaras. rr. p><ΔU.<—.

Arx oui.

¶ Quod at medōē l'potq ad-
miret/ pmū spectatusst adoles-
cētis tyrocinīū. adūsq Angelū
labellū (virū belli gloia īsigne)
qui ob hesitatiā lingue/ Tarta-
lie habuit cognomētū: rr. p.—
Alacriter ac fortiter tūbūt sphor-
tiani: cōstater hostes ferociterq
repugnāt: ī neutri cedūt: spes
spe vtriusq par: Tū pbq gene-
rosqq adolescēs (qui vix dū sep-
timū fore ingressq ar decimū
etatis ānū): ī vbi ex patre pficta-
tq/ certo didicisset. q nā esset Tar-
talia (nā is inter pugnādum.
ne posset agnosci. sagulū/ equūq
mutarat): ilico p cōuertissimū
adūsaioz pliātū globū/ districto
ense/ in vnū Tartaliā/ equū
dirigit. Quē ille vbi p vastā
occurrētiū cedē/ comūq in se
ire irruētē aspicit: pinde atq
stupida/ atq sui īpotēs. repete in
fugā ūsq. vix suoz psidio intra
portā Tusanelle (sublato pōte/
demissaq cataractē) ī se recepit:
pmagno nūo fortissīoz militū
amisso. Ferturq postea giusq ad
suos dixisse: illū sibi (rr.—) nō
videī adolescētē: sed tigrē/ q̄ leonē/
sed horribile quoddā pdigiū.
¶ At q̄ta fuit illa l'prudētia/ l'

clemētia / qua est in eos milites usq; quos ātea i Calabria / a se tēssfugas / ad hostis gotthalanos: ꝓlio ōis captiuos fecit. Gerebat. n. bellū Sphortia pro Lodouico Andegauēsi rege tertio rē adūsq; Alphōsū regē regis. rē — Pierat in Calabria maxīs Alphonsi firmissimisq; viribus Raymūdus Borlas: adūsq; quē ipm Frāciscū mittit a Lodouico / cū pcāte regia. natū ānos vnū ac viginti. Hunc dat pater Sphortia / pulcherrimā cū militū manū: et cū his veteānos ādā: qz fide ducebat sibi certū nihil. Frāciscū aduētu in Calabriā: ōis Gotthalanos ipeto repssus est. rē — Anno deinde pxio ii ds sibi maxīe fidos Sphortia putabat: oes pter duos rē tēssfugerūt ad Gotthalanos: Frāciscō ipō inē hostū ādsi retia relicto atq; destituto. Sed hic rē neqq; subita pfidia fractus rē. — repit cōtinuo rē — nisq; hostibus ādescēdi spatiū pbē: cum tandē rē. — tēssfugas / vnū sos repit in agro q dicit sēti Martī rē. Recū ad pdēm Sphortiā significata curriculo. rē: ab eo iubet. vt pfidis ill oībus suspensis: lacq; gulas frāget. Quod pīs ipsū / cū videtur clemētissīo adolescēti seuerius. et alienū ab eius cōsuetudine (nā eāt etiā ipe Sphortia mitissimus) ꝗ paululū subdubius stetit / cogitabūdusq; vt q et pri parēdū se ducēt. et nihil crudelius facūdū. Deinde cōūsq; ad nūciū. dic inquit michi tu. quo vultu pater. vt ista michi referres / ꝗ pauit. Respondit ille. Et minaci / et irascēdo. Cum Frāciscō. No igit pater iussit: si iussit irascēdo. Itaq; aperset ill ad se captiuus inquit. Qm vob / huiusmodi pri meq / erratisq; vris ignoscit: ego vos ōis q liberrime missos facio: optionēq; pmitto / et manēdi vt ōtra: et abeūdi / p arbitrio vrō. Tū oes p letitia collacrymātes. et patri grās egerūt et filio: ac sese manē velle alacriter rēnderūt. fuerūtq; ex illo die. et fideli sēp: et Sphortiane cōle vni oīm maxīe studiosi. Cū frm cū ꝓpediē Sphortia ex litteris filū didicisset: cōūsq; ad cōstātis / subridēs ait. Ōgr est filio / pre suo prudētior. Quis at eius cōstātiā

Ira cūdia detestāda: Clemētia aplectēda:

Nō

vl' gravitate, nō iure optio admiret. quare usq; quo ipse pater Sphortia profectus in regie Joane auxilium. adiuga Braccii. ꝛc. in flumine Aprui trāsitu ꝛc. lapsu equi submersus perit. ꝛc. p7.

Frāciscus natus annos duos et viginti subitis casus ignarus. ubi inter fortissimi pliadum. de surrepti pris acerbitate clam p quedā ex cōmilitōibus est cōmone factus: q̄ q̄ ita leabili cordis vulnere eigmodi rumore ē fissus: tamen omni re dissimulata paulatim sese atq; pedetentim ex ea pugna subduxit ad [redacted] suos: hostibus minime insequentibus: quippe q̄ ꝛc. de repetino Sphortie obitu nichil nossent:. Ac ne hostes facerent impetu ⁊ eos quos post sese reliquisset: vltimus esse voluit q̄ reuiset ad socios ꝛc. Quos omnes cū et extremo dolore affectos. et tumultuatis offendisset: eos est [redacted] sua oratione adeo consolatus. et ita in letoris fortune spem erexit: vt et ipsum imperatorem suum genuo salutarint: et vt de se ora sibi reciperet. vno consensu. et code ore alacriter affirmarint:. At Braccius (quē tota formidat italia) Sphortie obitu non dissimulater collacrymatus tulit: p̄molestē: sive q̄ meminisset ipsum sua cū illo familiaritate atq; beniuolentia: sive q̄ in Sphortie adiuso casu. sui (vt fit) miseretur. ¶ Ceterum Frāciscus (uto cū suis cōsilio) ꝛc. ad reginā Joannā profiscitur: et visendi grā: et paciscendi. ad se fare iubet. Hic amissa Neapoli: se continebat Auerse. Que (ꝛc.) mādat. vt (collecto vniuso exercitu) petat ad Neapolim obsidēdā. ꝛc. Neapoli p hūc modū recuperata (ꝛc.) regineq; restituta: cū Frāciscus Sphortie nomē hodie reddetur illustrius: Philippus Maria ꝛc. turbabat p Guidone torellū apud reginā: vt cāta p̄bitate adolescēte sibi cātisp̄ redēt: donec Braccii audacia (qui Aqla obsidione acerbius p̄tinebat. in Martini pōtificis maxi. et ipsius ecia regine ꝛceptū et detrimētū) refrigēt atq; obteret. Nō difficulter q̄d petebat ꝛpetiuit. ꝛc. Frāciscus igit' sphortia

castātia l' gnitas.

Cōpassio hostem:

agēs etatis ānū iā tertiū et
vigesimū ꝓfiscit noīe Me-
diolanensiū ducis/philippi
maīe. pro Martino pōtifice.
et ꝗ regia [Ioānā] sicilie:
aduersꝰ Braciū rē. Erāt
in ea ecclastica expeditoē. cū
Jacobꝰ caudola/et Michael
attendulꝰ: cū eēt Tartaliani
eqtes rē: At Braciꝰ ad-
uenientiū cōt se viriū nō igna-
rꝰ rē: eū collē/ꝗ quē illis
iter futurū eāt/ duobꝰ munie-
rat castellis rē: Cōsedēat
ignē ecclasticꝰ exercitꝰ ex altēo
collis illiꝰ latere rē: Cū
Tū aduenit a Braciō cū litteris
tubicen: ābꝰ ille duces ōis/et
quorabat/ et hortabat ad pug-
nā: addēs eis ꝗ se lētē/et sine
ulla ꝗsꝰ l molestia [cōmeare]/
l ꝛpedimēto: et ascēdēnt collē:
et ex colle ī cāpū equū descen-
dēnt: idꝰ iureiurādo ꝛiuiolatū
fore affirmabat: rē Collē
ascendūt rē. Cū illuxisset:
repe ad radices collis descendere.
rē At Braciꝰ (cui qm iure-
iurādo ꝗ lrās se obstrinxēat.
libeꝛ desēsū illis fore ī cāpestrē
planiciē: sine qa (vt eāt aīo
excelso et ꝛsolētī) iactabūdus
ꝛter suos ꝓdixēat ꝗtēa se illis
libeꝛ ꝓbē desēsū. quo nēo pro-
sꝰ ex ea pugna euadēt) suos
oīs cōhinuit ī aciē: donec v-
niuꝰ ille exercitꝰ ī equo cōstitit
cāpo. Dein collatis signis. pugna
cōserit rē: varia mutabilisꝰ
fortunꝰ rē Tandē ecclastico
cedēte exercitu rē: hic/ gnōso
et ꝛiuncto aīo adolescēs [.s. fīā.
sphor.] rē in rē agmē cōta-
ri/ cūdo ꝛpetu irruit: vt cū in
ipm Braciū ꝗuiracꝰ ferētur:
ille rē aūso equo celēm vtēt
ī fugā rē Effectū est deniq
vt et ille fugiēs. ab expedito et
audacissīo eqte sphortiano ꝓfu-
lignato in ocipit/ letale vulnꝰ
excipet: et ita repēte ex equo ru-
ens. ~~fecit~~ suū vniuersū exercitū
secū in ruinā trahēt. Ex quo
ītellectū est qd apud Euripiden
ait Polynices/ Securꝰ ꝛpator
audaci prestat) Dū sibi Braciꝰ
certā victoriā pollicet: iussis
tū iis pedītibꝰ (qs ꝓsidio locarat
ī castellis) ne ꝓꝰ hostis a tergo
adoriretur/ qī ipe iussisset: cū
eēt Nicolao primino. ne se vllo

Securitas ꝓfert audacie:-

Miseratio erga hostem:

sui discrimine, loco monet: et iuberi, et viuendi finem sortitus est. Nam eo vulnere, postridie animam efflauit, tertio nonas Iunias: et Aquilam miseabili exidio libauit:. Nec certe illud silentio est pretereundum, Fratris sui Sphortiam (Gracus vbi primum in castra semianimus e relatus) cepisse illum amicis mitissimis que vbis ad bene spirandum cohortari: suosque medicos ad eum curandum cum diligentissime adhibuisse rr ⊥ Demum que vbi illum extremum deseruisset spes. nec sera illachrymasse: ac si pater extitisset. ¶ Ceterum rr ⊥ Philippus maiora cum in dies magis atque magis incrementa pubescit atque robusti videret Francisco Sphortia coalescere: maximo curauit studio: vt eum ordo suum efficeret. Itaque et Martis pontificis opa. et magno suo honorificique stipendio: huic ad se accersiuit. militis maximisque in rebus, et belli, et pacis exercuit:. Mouit is primum mediolanum. cum agere circiter ac vigesimum etatis annum: quo ipso eria anno. diuina quadam prudentia. nata est Blanca Maria pridie kalas Aprilis:. Hua vero tum presentia et ordo: tum etiam prudentia, atque mores, iucunditate, et elegantia. nec mio equauit: sed minus in modum superauit omnem de sese apud Philippum expectationem: eadem vt vel ex eo type gsilium Philippo id iniecit (quod paucis post absoluit annis) vnica sibi Francisci Sphortie, et generi familiari per nata Francatula: et per adoptionem vna cum filia. bonorum omnium hereditas ac toti imperii successoris constituendi:. rr ⊥ :. Interea vero tyris, cum respublica Florentina. ipsique Philippo marie viribus grauius pimeret rr ⊥ mittuntur a Florentinis ad venetos legati: qui rr ⊥ obsecrabant: vt auxilio sibi presidioque essent:. At veneti rr ⊥ tande ex ultime legatis Florentinorum reuocatis: societate, quam petebant ineunt ac firmat eique iniuriosis. Dein missis e vestigio Mediolanum oratoribus Philippum monet: vt abouisset Florentinum ppl'm vi iniuriaque desisteret: Quasi seque faciat: forte vt sponte causa causa agere rr ⊥ Clam veneti parant ocia quae ad bellum attinet rr ⊥: atque fuit que in Philippum rr ⊥ Interea ~~m~~ tyris Delphi bziziani factoribus eique auctoribus Petro, Achilleque aduocatis. aboque et

fratribꝰ/ et opulentis rr audita
Venetorꝰ ac florentinorꝰ sorie
tate: deficiunt a philippo ad Ve
netos: eis dedita ea vrbis/ s.
Brixie pte. vbi Gebellini mi
ng habebant virium rr F. philip
pꝰ ea re rumoribꝰ ac nuncijs
turriculo audita: fratrisci in
subsidium mittit. rr L. Conspirat
pterea vna cum Venetis i philip
pum Maiam. hi oes Amideꝰ dux
allobrogum rr L. rex Alphonsꝰ
rr L. In tot rr repentinis rer
difficultatibꝰ. solꝰ fraciscꝰ sphor
tia/ philippi ducis et sustine
bat et tuebat ipsum rr L. At
dux philippꝰ huic magis q̃
Brixie metuens. dimissa i ve
hiculis valida peditum manu:
fraciscꝰ iubet. vt ab eo psidio
ad Mote clozꝰ se recipiat/ et
in pxima municipia (rr pareat
fraciscꝰ rr F). Ro pnitia. n.
mo. summa industria diligentiaꝰ
gebat: q futuris obꝰ casibꝰ.
ita gnuiter sapienterꝰ prouidebat:
vt nichil vnq̃ ei accedere posset
inopinato. Videbat sibi esse
bellum. cum duabꝰ potentissimis
et locupletissimis rebuspublicis:
q̃bꝰ se pecunia ac magnitudine
(que belli sti nerui) longe infio
rem intelligebat. rr L. Itaq̃
nullum sibi psidium. firmiꝰ du
cebat et certiꝰ: omniꝰ fraciscꝰ
Sphortie fide/ integritate/ pru
dentia/ animi magnitudine;
Accedebat ad re q̃ ex Mathe
maticis/ vatibꝰq̃ diditerat.
eude fraciscum Sphortiam. p
mum adhuc forte principem in
Italia ret qui solꝰ affluctas
philippi res (ac pene peditas.
vitali veluti afficet sensu:
et in letiore fortuna erigeret/
atq̃ stabiliret. Quibꝰ cogita
tibꝰ factum e. vt vite fraciscꝰ
sphortie philippꝰ mallet:
q̃ Brixie recipade consulere.
rr VCLIII L: PYCALIT. Nu
ro laudatissimum illud fraciscꝰ
faciꝰ silentio tuolim patia
mur? Quo tpe mote caluum
vi repat: vgo pstanti forma/
honestoq̃ nata genere confuge
rat cum aliis miltis (vt fit) in
dium fraciscꝰ templum. Hic mi
les ospia Sphortiang. eode
in templo. vi rapta. ac Maie
virgis (sublatis fletibꝰ atq̃ hu
lutatibꝰq̃ auxilium implorantem.
in ipsꝰ Maie virgis sacello

Mathematici.
Vates.
·II. ·III.
·I.

cōpressit. Quod īpietatis
flagitiū cū ꝑmū didicisset: ꝛ
tū illū iussit obtrūcari. īqens.
neq; amore odio/ neq; reli-
gione īmūdicia pollui debū
debē: tū puellā (soluta ex
penitus suis dote) viro tra-
didit. cui antea fuerat despō-
sata. ¶ His at rebus rex gestis
Franciscus sphortia stipēdio
ducali iam functus accersitur
a paulo gruinigio tyrāno lu-
censi magnis ꝑmiis in auxi-
liū cōtra obsidionē florētinor
rex ⊥. qui ꝑmo adūtu hostē
vertit in fugā. ¶ Dein pacata
re lucensi. in gallia cisalpi-
na ex Etruria reūtit. Age-
bat apud Mirādulā Franciscus
rex: cū florētini rursus ex lucā
obsidione ꝑmūt. rex ⊥. Philippus
Maria coactus ea nocte auxilium
ferre amice vrbi: misso Nico-
lao picinino cū maxīis copiis.
florētinos fugat et pugna rex.
Itaq; rursus turbata pace Ve-
neti maiore q̄ antea apparatu
bellū adūsus philippū mouet.
Et ipse philippus rursus (maiore
q̄ unq; et stipendio et spe) acci-
to Francisco sphortia accingit.
nō mō ad repugnādū viribus
venetorū ac sociorū: verū etiā
ad oppugnādū rex =. Veneti
rex pulsi sūt. Classis enim ve-
neta vadū ia supāt sup Cre-
mona vsq; rex ⊏: Cōtra vo ducā-
lis classis deuehit (galeonibus
et aliorū nauigiorū gnē circiter
quādraginta): eq; ꝑfecta eāt pa-
cino Eustarhio Tiginesis. Is cū
ꝑmū adūtasset in cōspectū
classis hostilis rex ∠ in illam
īpetū facit: pugna rex gserit.
rex ⊥ amissis tādē e ducali clas-
se galeonibus quinq;. rex ⊥. Id Fran-
cisco vt aiadūtit rex ⊏: vltro
ipse classem inscendit rex ⊐:
Classis ducalis cū ꝑmū illuxi-
isset: vnius Francisci sphortie co-
hortatōe Veneta classem inuadit
rex = ꝑ magna ea pugna cla-
de Veneti accepe: quippe qui
galeones nouē ac viginti amiserūt
et reliqua fere classem vniūsa
mltis hoīm milibus/ opibusq; re-
fertā. [sup. omissū.] Classis
veneta cōstabat galeonibus &
maxīis septē ac triginta: trire-
mibus aut ac biremibus/ aliisq;
nauigiis circiter centū rex.) Hec
pugna pfligata est in vado. nō
gnl a Cremona. Ano a natali
christiano/ ꝑmo ac trigesimo

sup̄ ānū ad̄ triqēsimū ad-
millesimū: Z. scia. nono
kalendas julias. ¶ Dein p
postero ānō. publica ac mag-
na cū celebritate atq; letitia.
Blanca Maria. nata iā ānos
septē. despōsata ē Frāciscō ē
Sphortie: id qd ānō supiōs
Philippō pater ꝓmiserat:
quo tpe. hūc in vicetomitū
familiā. vna cū ōbō suis fi-
lius posteris q; recepat atq;
adoptarat. ¶ At vbi rursus
ob classem amissā Veneti p-
tusse fedūs cū duce Philippo.
rē ⸗: Frāciscō Sphortia. ex
soceri sui ꝓcū abiens ex hac cis-
alpina gallia ī Appuliā ad-
ūsq; Alphōsū regē ꝓfectus:
recepit d̄ eūdū. in vltronea
deditionē Vicetes rē ⸗. Qd
ent bella ea tōmedē: q dein
tū multa. socero etiā Phi-
lippo assentiēte: et p Veneti
et p florentinis et p rōna
ecclesia: cū suo maxīo nois
splendore confecit. ¶ Haud
satis scio. vtri magis arusā-
di sint. ꝓncipes ne qui sese
nimis quī ils facilis ad cre-
dendū ꝓbent quos hūt fa-
miliares: an pncipū fa-
miliares. q aliquo suo l' gmo
do l' affectu alia q̄ sentiāt
ill ꝓsuadēt: Erat Frāciscus
Sphortia. Nicolaus q; pirini-
ng rē inter sese rē suauissīa
gūsti q suetudīe. adeo vt nō
gsilia mō cōia habent: sed
mutuis se perinūs adiuuaret.
rē ⸗ Sed duo potissimū fue-
rūt scribe. discordiaq; oīm auc-
tores: q postea d̄ Nicolau
Frāciscūq; orte sēt Antonio
pisaurēsis et Imolēsis Jacobo:
q cū nullū posset perinūs in
gurgitari. nisi qrēdo Nicolaū
arcēret l' stipēdio l' preda diui-
pēt Illūq; nosset virū magis
bonū q̄ callidū. at Frāciscū
rē prudētē): veriti ne assidua
talīū amicōr q suetudīe. isidie
fraudesq; sue aliqū pdiret in
lucē: mūq; desiterūt pditissī
nebulones. donec p vaias ta
lūniaq; atq; maledicta. hōiem
simplicē et adcredēdū facilē.
ab optimo amicissīōq; viro
abalienart. Quibus ādē duōr
scribārū isidiis. cū maxīa bel
la ī duos claissīos ītatores
secuta sūt: cū ad Philippū ex-
mirabilū atq; diuinū pncipē
maxīa tōmodā calamitatesq;

deuenē. Sed hec ego q̄ vtriq; meōzia tola (vt par est) sat-
tissime. ne videar mozthuos
in altiq vite tiq̄llitate. p̄ q̄ meo
ratione discordiaz. tq̄ irritate:
de industria p̄tereūda ceseui.
Quare minime explicabo.
vl q̄ in Picetibq/ et Ambrisis/
Ethruscisq; Francisco Nicolaq
ieōmoda sepe ītuleīt īr: vl
quoties ab eo fusq fugatq; q̄
fuerit: cū ad Barqā quā ob-
sidebat in agro Lucensi: tū
ad Tenere q̄ Veronā. ab
qua ipa (paucis pq diebq q̄
p̄ditoē repat nostu. cū īgeti
detrimēto expulsq est. Nā
ad mōte lauru (nō lōge ab
Pesauro flumīe. q̄to cū
vulnē eūdē Nicolaū (maxia
pugna supatū virtūq) oppsseit: nouerūt oēs:. Quod
certe īuitū Francisci sphortia fecisse. illud est p̄spicuū
argumētū q̄ postridie illiq
diei cū didicisset p̄ magna
eū p̄mi copia. amissis et v
vestimētis et mulis et ipe
dimētis/ et pecuniis. et reli-
q̄s rebq oibq [redacted] vna cū
castris: ad lybita curriculo
diligētia. q̄ quid est in exercitu
reptū. id oē misit ad eū dono.
cū aureis īsup mille:. Ex q̄
pt liqdo p̄spicī. q̄ illi fuerint
ipobi atq; nefarij: q̄ Nicolaū
piciniū ab amico tā miti/
tā clemēti/ tū munifico dire-
merūt/ Quāta p̄ tēa hua-
nitate est vsq. cū code fere ano
Francisci piciniū ī picētibq
q̄pe mōte vlmū. cū vniuso p̄ris
exercitu. vehemētissīo plio pro-
fligatū tepit: Nā cū acerbissīo
eo nūcio. tūc Nicolaq ī ira/do
lozeq exarsisset. vt ītra pau-
cos dies vita desereret: Fra-
nciscq eiq obitū cū p̄mū accepis-
set. tāto meroze affectū ē: vt
pq amissū patrē. nichil vnq̄
doluerit magis:. Quod āt mu
nq p̄stare pietatis potuit: tū
Nicolai piciniū meōzia atq;
ītuīte sūmis extulit laudibq:
tū Francisci eiq filiū (quē ī arce
firmana custodiri iusseāt) do-
natū pulcherrīe/ missū fecit:.
Quis igit vsq̄ fuerit ita ab
oī hōis natura alienus: qui mi-
nq optarit tāta hua nitate/ et
lenitate virū (si fas esset) im-
mortalē fieri?. Sed illud
certe est īcredibile quadā ad-
miratoē p̄sequēdū. q̄ cū ex-

Miseratio in hostē deuictū:.

cellentissima ac fere diuina
Francisci sphortie virtus vsq; adeo
sup̄ humanū excreuisset ingenium. vt Alphonso regi. et ipsi
q̄q; Eugenio pontifici maximo. formidabilis iam facta esset: ingentes atq; p̄mare vires Italie
in eū concitarent. Nā et Alphonsus q̄s habuit oīs collegit in
eū copias: et Eugenius pro
auctē illa aplica (que apud
vniuersā christianā religionē
venerabil' habet' et sacrosancta) nō mō reliquos Italie
p̄ncipatus ꝓpe cunctos. in hunc
eūdē cōmouit: sed ipm q̄q;
Philippū mariā socerū. vt
aduersus dilectissimū generū
mittēt maximos illos suos
inuictos exercitus: veluti coegit.
Etenim veneti atq; florētini
(qui huic vni sese auxilio
potissimū debebāt ob maxima
bn̄ficia pluriaq; accepta)
tū censure ecclastice metu
tū periculi magnitudine. id facere
sūt detriti. Quare cū non
mō oppida nonnulla atq; vrbes
etiā in picētibus et in Vmbris. maximi anathematis
(vt appellāt) formidine. a

Anathema:

Francisco sphortia defecisset:
verūeciā necessarii ipi et
sanguine coniunctissimi desciuissent: vnus dūtaxat Fredericus
comes vrbinas inuentus est. q̄
p̄ id tp̄is etate adhuc adolescens. s̄ morū grauitate admodū senex. rc̄: a fidei sanctitate
nō recederet: (Erāt hostiles
copie sup̄ viginti milia hoīm):
Sphortianus at exercitus oīs
cōstabat militibus ad sūmū
sex milibus): Cūq; reliqua
loca oīa Francisco sphortie suspecta esset et insidiarū plena
rc̄ ⌐ se recepit tūc in oportunā aliquā statione. in agrū
Vrbinate. Quo cū hostiles ecc̄
copie essent cōtinuo subsecute
rc̄ ⌐: nūq̄ destitit Fredericus
p̄ maxima suorū subditorū oīm
suaq; incōmoda atq; detrimēta.
leuare oēm Sphortianā difficultatē. rc̄ ⌐: Qua q̄dem
p̄seuerātia factū est: vt et
reliq̄ hostes frustrati opinione
sua. spem potiūde victorie
oīnē amitterent: et magnanimus dux ille Philippus
Maria in maiorē adductus
admiratione de insuperabili

generi pbitate et sapiētia:
nullū sibi psidiū regni sui
certiq firmiqz videt: q̃ si v-
nū fratrisēū sphortiā. ad se
tutādū q̃ pmtū acceresēt. Id
āt eo eēt facilīq assecutū: q̃ eo-
dē ipo urbinati fredeico tq̃
deptatore apud generū ipm
(quē alienatū ab se existiā-
bat) est usq rr ⊏: fratrisq
et cū hostibq cōtinuo bellū
soluit: et se cū pmtū p ho-
nestate posset. rrz iturum
ad socerū/ cū oibq suis vibq
est pollicitq. Ipm vo fede-
ricū ex eo tpe. nō secq ac si
esset filiq dilexit sp: et rr
pfecit belli ducē vniūsis su-
is exercitibq. rr ⊥:
Hz
ia ceteis maxis facinoibq
splendidissimis q omissis
(que inmabilia pene sunt):
ad ppa pauris veniamq.
Vt sti res hmane ones
fluxe ac breues: egregiq ille
pnceps Philippq Maia Anglq
rr ⊥ mopinato migrarat
ex hac vita: cū fratrisq
Sphortia eiqmodi tasq oris
ignarq. vt cāt aio in socex
et benuolo et pio. reūtit
in hac Gallia Cisalpina:
cū vxore ac liberis/ validis-
simoqz exercitu: quo illi auxi-
liū ferret adūsq Venetos:
q̃ ia agrū Mediolanū ūuase-
rat. rr ⊥: ita pro tpe cū Me-
diolanēsibq societate (quos
norat hereditario iure ad sese
vxoremq ptinē) plaretia cele ter
obsidet (Ner. n. idigne ferēs
mediolanēsū drīatū: ad ve-
netos vltro deferat) Qrr ⊥
Qua rr capta Mediolanē-
sibq pro societatis fede vbi
tradidisset: mox rr Caraua-
gū (quod ia atea Veneti oc-
cupauerat) rrūsedit rr ⊥ Oc-
currūt Veneti cū potētissio
firmissioqz exercitu rr ⊏:
Ipsa
suma prudētia/ ictopabilīq ū
tute vnīq fratrisq Sphortie
tata clade pulsi sūt: vt nisi
pauroz Mediolanēsū quozda
(qui et ei/ et vniūse reipub-
licē iuideret) sanis cōsilīs
cōiuratio obstitisset: actū esset
eo die de oni Venetoz ipio:
Ceterz hor loco q̃ deinceps
secuta sūt. nō ab re michi pter-
eunda iudicaui: ne si aliorū
errata cōmeozauero: sanata
videar et cōsolidata ia vulnera
veluti refricado magi exacer-

bare. ¶ Illud sane omnibus et p̄ spectū est et cognitū: tanta mīri diuum illius principis et sapiētia et cōstantia, laudibusq; honestatem extitisse: vt vniuersa Mediolanensis, et sequanis et ꝓpis tande ubi sese collegisset (reiectis omnibus venetorum et suasionibus et subsidiis). vnum Francisci Sphortiam vna cū Blanca Maria, mulierum claissimaq; omniū, quecq; sit, aut fuerint vnq̄, aut in posterū sit future. Ingenerīa optimaq; virāgine ad totius reipublice ipsius mirabili concordia atq; beneuolentia arcersieit: et eunde q̄diu in viuis fuit. summa fide atq; pietate, nō secus ac parentē, cū sp̄ obseruauerit: tū assidue obseruet vl̄ mortuū. ¶ Quid. n. sim glorior in referendis aliis eius rebus. tū multis tūq; magnificis: q̄s l' belli, l' pacis, et i omni laudatissime vite gēne. cū sp̄terna sui nōis celebritate gessit? Nōne id mīū explorātissimū est illius mirifice virtutis domitū. q; vna Francisci Sphortia apud omnes principes christianos, venerabilis: apud barbaros vero et adversarios christi nōis eēt admodū formidabilis: Nam qualem ptēa, l' ergā maximos ecclesie romane pontifices, l' ergā Sphortiadū regē diui illius regis Alphonsi filiū. vl' ergā inuictissimū regē Francorū lodouicū se p̄stitēdit: toti terrarū orbis. et vidit, et admirata est. ¶ Ded quid plura in medium referam? Vno Francisco Sphortia nemo humanior, nemo benignior, neq; melior, neq; immortali deo p omnium iustitie et cōstantie prestantia q; laude. hominū aetate prior aut charior vnq̄ fuit. Adde q; i tanta filiorum prosperitate, rebusq; secundissimis, regno florentissimo, summa gla, valitudine integra: leuissimo genere mortis, ita intra biduum est extinctus: vt eā q; sua illa acutissima mētis acie, incredibiliq; prudētia, intellexeit quidem. nō ait sensit. Que cū ita sint: mīri muneis esse arbitrorū (illustrissimi principes). vt modū iā tande, nro luctui imponamus: quod vt ipsi primi faciatis, q̄ ceteris q̄q; grauitatis exēplo sitis: nō debeo vos nō monere, adhortari, orare, obtestari. Videda est. ne vob animi mollicia. et lacrymine oēs reprimende: ne quo magis in parentē pū videri vultis. eo minus in deum

Coplexio argumēnionis:-

sperare iudicemus. Nam satis
est mea eadem sinta. Pro ibe-
cillitate nature. Pro eorum consue-
tudine. Annum iam totum in luctu
meroreque agitasse. Redeat de-
inque animi tranquillitas: cum pristina
illa vultus serenitate/ornatque
elegantia. Quod si minus fortasse
vera causa fuituri sitis:
id salte huic vere maiusse reipub-
lice condonate: quam non vera minus/
quam amissi principis causa. in ce-
tremis versat angoribus. Nam
cum illo actum est quam optime: qui
pro eia (vt sibimetipsi complexi sui
et animi/et corporis/et fortune bo-
na. ad quietem et securitatem
vsque amicis. vicinis oibus et inimicis
et hostibus/prosecutus tuitus:
et ita peractis eia atque tranquilla/
a nobis abiens reliquit: vt
cum oes eiq abesset exercitus. alii
in apulis (vt regi phyrdinando
pro affinitatis iure iseruiret). alii i flaminiis re-
ne minimum eadem (in hac vs
dit in maiuso eiq tpio suscitatus
sit:. Itaque nos moderate fenda
hymodi hois/nature rictas:
tum quam mortalibus cuctis. et cois
est et debita: tum etiam quam eruinis
psentis vite nos liberas. se-
dure pstat ad melioris eui
tranquillitate. Quid enim ejus mor-
te doleamus: cum vita oris plena
fuerit honestatis. et adiuse nulli
subiecta fortune? Nam recte Pindarus.
Pindarus. Summum primum tibi res
tre afferet Iaus hinc sequitur pro-
bata. Quae duo quisque tenuit
beatus iure vocatur:. Tanta
eat sapia nri principis. tum oibus
in rebus consilio. tanta moderatio.
tanta gravitas:. vt non solum nihil
unquam patere adiusi: sed fortune ipsi
tsi dictaretur: quidquid magnum
vel appetendum in vita sit: in
sua potate usque habuisse videat:.
Est ille felicissimus Euripides.
Euripides Hecuba) mali nihil Hecuba.
tui accidit vivo:. Quis aut
vir sapiens fragile hac atque
breve vitam non contemnat/habeatque
pro nihilo: quo solida sempiternaque
consequat?. Nam sane ratione
vera beatitudine Dicebat Epi-
curus. Hac hoium vita. nullo Epicurus.
pacto inesse posse: qua
corruptioni subiecta esset. Ob
eaque re vocat deum beatum: quod
et incorrupta sit/et sempiterna:.
Quidque illum pro vita tam
diu bene acta. adeo doleamus
obdormisse in dno: tempus adhuc
velimus iter hoste turbulentissi-
mos fluctus agitari laboraresque

Iynir assidue: Iynir oibꝰ et pluis
corpis/et senili cladibꝰ liber:
suiipsiꝰ victor euasit in celū:
quē si magis ꝯ nosipos caste
ac pie diligēnꝰ: gaudēnꝰ
sane. nō dolēnꝰ:- Si diligētis
me (ad aplos ait xpꝰ): gaudēt
vtiq; qꝯ vado ad patrem:- Ner
em oibꝰ (ut septū religt Cicero.
in cōsolatōe/ de filie sue obitu)
idem illi sapiētes arbitrati
sūt. eūdē cursū in celū patere.
Nā vinis et sceleribꝰ cōtaminā
tos. depmi in tenebras/ atq;
in teno iacē dorierūt: castos
aios/puros/integros/incorruptos/
bonis etiā studiis atq; artibus
expolitos. leui quodā/et facili
lapsu ad deos(id est) ad naturā
similē sui euolauē. Euolauit
inq; Fracisci Dphortia. ex his
terrenis tenebris. in serenā
illā celestēq; regionē: ut eiꝰ
cōspectu atq; visu in onē etiā
tē fruētur: ad cuiꝰ imaginē
ac similitudinē noueāt se re
atū:- Et stultū esse qs dicit
no dolere id oportē:/ O qd
sua natura sit malū: tamq;
mors in bonis sit numerada:
qua vita tollitur:- Ptea

Christꝰ.

Cicero.

Cōfutatio: et afirmatio:

Dex sunt lugendi cause:-

alias quiq; afferri posse lu
gēdi causas:/: Quē vna
sumūt ex eo īcōmodo. qd ipi
atripiꝰ ex illiꝰ obitu que di
lexeriūꝰ:- Altera vero q;
existimēq; animū sine vehe
mētissima dolorīs acerbitate.
a corpe cui penitq; iherēt/in
fixūq; est: separari haud posse:/
Tertia aut causa suscipit.
q; arbitremur eūdē quē lugeq;
priuari huiusce vite voluptate:-
Adducūt etiā quē. ex hi
horribili metu superni supplī
cii apud inferos:/ Hut
ptea nonnulli ingenio vsq;
adeo depranato/et ab oni
hois natura/dignitateq; alie
ni: vt animū opinēt vna
cū corpe interire/dissipari/
deleri. Itaq; eos ferreos esse
dicūt/planeq; amētis/atq;
insensatos: qui minꝰ doleāt
morte/ ac summis diuitiis in
malis:- Sed has ego sin
gillatim lugendi causas soluā:
et facile/ et vo/et breuiter:-
Et primū qdem ex ati
quorū philosophorū sentētia:
gibāt animū immortalitatē.
Nam poete (oni doctorū

Probatio immortalitatis animorum: per rationes:-

Orpheus. Homerus:-

hominum genere/longe antiquores/ quid senserint de animorum eternitate: cum Orpheus/ et Homerus: tum alii et greci/ et latini fere inuiabiles sint locupletissimi testes. ¶ Plato duplice esse animum docet. qui rationis principes sit eternus: alterum mundi: alterum homis:- Ita aut a Platone animus definitur: Platonica animi definitio:- Anima est essentia incorporea seipsa mouens/ ac rationalis:- Ea at rone/ animi immortalitatem probat Plato: qui is per sese moueat/ et sui ac ceteris quibus quibus mouetur/ et fons sit/ et principium motionis. ¶ Nec enim latere nos debet. immortalitate dupliciter accipi: qui aut aliquid immune sit mortis. quum eius sua natura capax non sit. vt animus: aut qui alterius beneficio/ a morte reddatur immune. vt mundus/ secundum Platonem: Qua etiam ratione aliquid agitari dupliciter dicitur: nam et de eo accipi solet. quod ex quo/ primum esse cepit/ sui mouetur/ vt is mundus: et quod sui et est/ et mouetur vt animus. ¶ Nec sane vlla ratione possum ratione assequi. quid illos mouerit: qui omnem animum voluerunt vna cum corpore interire. Nam si ita foret: et mundus iam pridem/ et que in mundo sunt/ ita perissent:- Ex quo pacto/ mundi animum immortale dixerunt. homis at mortale: cum et principium vterque motionis sit. et vterque vinat a seipso. et eadem eodem attingat modo. quippe qui intelligat et quia celo sint/ et quia sint vlt celum/ et quidquid in sedum essentiam gerat/ ascendatque ad primum vt principium. ¶ Itemque rotem platio secundum Plotinum quod ab ipso sit/ ex iis quia in ipso admirabilia sint/ et ex vno quidquid in ipso est: et quod est ex Academia recordatione/ etiam ante tempus ipsa dat ce Et quum Plotinus animus sanctius vtique: Plotinus quoque nitalo ipse est. Plotinus:- ¶ Ad hec. Quidquid accepta compositione perficitur vt sit/ id idem de natura dissoluit/ vt est compositum:- At animus vna est/ et simplex agilitas in videndo secundum naturam: Non igitur hoc pacto corrumpi potest. ¶ Postea. Cum animus non sit corpulentum quodam/ nec habeat quantitatem: etiam vbi separetur a corpore. dissipari deleriqz non potest. ¶ Nam fortassis in aliud tum mutatus/ corrumpatur:- At hymoi

tūsmutatōis corruptio aufert
formā: materiā dimittit:¶ Hor
at cōposite rei passio est:¶ Di a
nimq igit sēdm hoz aliqd geng
corrūpi nequit: is ē ntūrio
imortalis.¶ Hac at imortali
tate animi hūani. cū alius multis
ī locis pbat Aristoteles;¶ tū ett
in libro 2.o de aīaliū generatōe.
ubis hmōi. Oēs animi ntūrio
st utute pg ay actu:¶ Necesse
eriā ē. aut oēs nō esse pg/ et
fiei: aut oēs antea existē:¶ t
alios esse antea: alios nō esse/
ac fieri aut ī materia. et non
ingredi in maris semīe:/ aut
in materia venire a semine
quidē. h in mare. aut extrīseq
fiei oēs: aut nullū:¶ aut alios
fieri: alios nō fiei.¶ Q fiei
igit neqq possit/ vt animi oēs
prig existant: patz ex hmōdi
rōibq. Quoznūz enīm pnīpioz
corporal sq ē opatio: her antea
existē sine corpe minime pnt.
vt īredē sine pedibq. Quo fit
vt animi extrīseq īgredi neqat/
Neqz enīm fiei pt. vt ipi p sese
(qui separari nō pnt) īgrediat:/
Ner item in corporeo semine:
est enīm semē. superfluitas imu
tati alimēti: Relinqt ergo mē
tē solā/ extrīseq adueniente
ingredi: et eādē solā ēe diuinā.
Nichil enīm cū eiq agilitate. ha
bet cōe opatio corporalis. Oīs
igit vis animi videt alius
corpis ēe ptiorīs: et eiq qdem
diuinioris qz illa st corpa que
vocāt elementa.¶ Di autori
tatibq tm īuitū nos oporteret:¶
asserrē alios plerosqz nobilis/
spectatos philosophos: q sola
grauitate nichil cōtradici posse
cōiuntēt.¶ Quis ē. n. vsz ado
adeo hebetī īgenio/ obtusoqz:¶
qui sulipiq discrimē habeat
nullū. qui nō īteligat ppā
animi hūani pfectionē id ēe
qd corruptibile sit?¶ At ppa
hmōi animi opatio/ īteligē
est. Ea. n. hōstet pcūdibq
prestat/ et sīrpibq/ et inani
mis:¶ Sed īteligē (sēdm
vim ppe nature) vniūsaliū ē/
et eoz q corrūpi nō pnt:¶ Dz
cū oīs pfectio ad suū pfectibile
ntūrio pportionē habeat: Re
linqt animū hūanū īteritū
nō esse subiectū.¶ Mentalis ay
animq. īmortalis ē/ et spīrīq.:/
Et ne id qdem miru: nam si
ea pte q nob ē cōis cū bellūis
corrūpimur/ atz īteriq:¶ qs
abigat ea nos pte īcorruptos/
īmortalis qz futuros. qua ad

Aristoteles

dei imaginē similitudinēq; creati
communē habemus cū celestibus
illis l' mētibus / l' angelis (quos
appellat) ? Presertim q; nūc
sit ea substantiaq; habē cōis: q̄bus
opa sti cōia ? Dz homīn aīos ita
supnā gtēplat / eternāq; vī
tatē. vt angelos. q̄ ignorat se
hominem esse. negat. ¶ Hanc
certe vim mētis solā dicit Ar
istoteles in iis libris quos
de aīa reliquit scptos. a vi
sensitiua ita separari: q̄admo
dū qd' pmanēs est / ab eo qd' sit
corruptibile. ¶ Et est hmōi
sane animus. viuax q̄dā ima
go dei: quē intuēdo ad suā cre
auit similitudinē: vt primus sibi
quodā pacto in suo genere imor
talis etiā secūdū fōrēt. Vt enim
scptū est ī libro sapie / Incor
ruptio fecit primū deo. prop
terea inq̄t: p hāc habeo imor
talitatē. ¶ Preterea si deus ipse
diuīta at animi hūani et cōdi
tor est et creator: a quo alio
q̄ ab deo is perimi pt. q̄ad
modū de angel' affirmāt. q̄s
nulla iterimit vis nature:
Nā q̄ q̄d est natura corrupti
bile / id naturalibus cōstat cau
sis ? At animū deus nature
causis nō subiecit / Id qd in
Timeo etiā docet Plato. Pente
ictē in euāgelio pripit eū
timē. q̄ posteaq̄ occiderit. pta
tē habet mittē in gehenā ig
nis. aīamq; / et corpus ibi pdere.
¶ Atq; illud q̄ spiritū est /
si animus iteriret: ex eo nichil
esse posset ? At q̄ q̄d est nāli
causa / viq; gnātū / nūq̄ pit.
quin inde aliq̄d pducatur: vt
ignis ubi lignia cōsumarit.
et carbones ex lignis / et cinēm /
et vapores flāmeos effiat. Quo
fit vt nichil arte peat: quin
aliquid inde sit reliquū ? Id
aut de eis dici neqt. ps enim si
peat: reliqnqt nichil omino.
¶ Videq; insup vtutē omē in
strumētalē debilitari in ipsiq;
instrumēti debilitate ? cadē
perire / ubi peat istrumētū ?
sta oculis auribusque debilitatis /
audiēdi ac videndi vtq; debili
tat: cadēq; perit / cū ea peūt
instrumēta ? De metali aut
vi accidit multo secus. Nūq̄. n.
neq; debilitat / neq; pit ex
nūq̄ instrumēti l' amissione /
l' debilitate: etiā si quis eiq; agi
litas ob imagi nādi vīm iter
ptā cessare videatur. ¶ Nec
ite illud ignorat q̄s q̄ (qui oto
stultus nō sit / Quicqd forma

Aristoteles.

Sapi. 6.

Plato.

Math. 10.

utitur infinita / ac nullis
terminis circumscripta. id corporeum
esse nō posse (cum de corporeum
formam habeat et finitam / et suis
terminis circumscriptam) :¶ At vniu-
sale vi multiplicatoris diuinum
infinitum. quodque neque sit terminata
tum continate. neque finitum continate:¶
At mens cum in intelligendo huiusmodi
formam / habeat ipsum vniuersale:¶
relinquit ea esse et simpliciter et se-
paratim; ac ob eam rationem / etiam im-
mortale. ¶ Nam quod sim longior
in animorum nostrorum quibanda im-
mortalitate:¶ quorum dumtaxat
mentes non capit. quam aut stulti
sti / et ita similes iumentorum: aut
scelerati / et impii. atque quinde im-
manes. adeo vt diuinam vim
quoque negent omnio. ¶ Haud scio / eum /
quid Epicharmus ille comicus
sibi voluerit. cum ait / Homo et con-
tretum et quodam / et discretum:¶ atque
abit / unde venit: rursque terra
in terram. spiritus at sursum.
Quid horum triste? Nichil:¶
At ego ita hominem esse concretum
arbitror: vt et animo assiduum im-
mortali constare. et corpore interi-
tui debito: quippe qui compositum sit
ex quatuor elementis. proportione
quadam / non arithmetica / neque ge-
ometrica. sed musica potius:
Que tantam vim habet in vnum
hominis corpus: vt animum Aristo-
teles discipulus Aristoxenus
non dubitarit. harmoniam esse
definire. ¶ Sed animus (qui
vitam dat corpori. et id sua presen-
tia regit / atque moderatur) aliud
nichil est (mea quidem sententia) quam
creata substantia / spiritalis / sim-
plex / rationis intellectusque participes:
que seipsam moues. naturale /
instrumentaleque corpus tam diu affi-
cit ea vi. quod et vitalis est / et sen-
sibilia admittit. quoad cor-
tura capax / elementale conuenien-
tiam seruat. Huiusmodi inquam ani-
mum. eternum / et immortalis deus.
immortale creando infundit in
corpus humanum. et infundendo
creat. ¶ Quam animorum immor-
talitatem. vt indubitato credam:
si nullam etiam rationem afferre
nossem (que sit quippe infinite. non
probabiles solum. sed etiam necessarie):
omnis tum ipse propter omnium / ac gentium /
nationumque consensus (qui est quasi
veluti firmissima lex naturae)
eam michi ante oculos ponet.
Quam enim audiuimus vnquam / aut
legimus. vel barbara multitudine:¶
que futura secula nichil ad se

Epicharmus.

Aristoxenus.
Harmonia.

Animi definitio.

Probatio ex omnium hominum opinione.

Probatio ab auctte.
Italica philosophia:
Pythagoras.
Pherecydes.
Jonica phia:
Thales

Arabes

Averrhus.
Avicena
Algazel
Isahar
Alpetragoras.

Probatio ab apparitionibus spirum.

ptinē opinaretur. q̃ parentalia
negligēt. q̃ mirig et orōes/et
sacrificia pro iis facēt extitis.
quos vivos tharissimos ha-
buisset. ¶ Quid enim illorum
afferā testimonia. qui vl' in Ita-
lica (ab usq; Pythagora/qui
Pherecyden Syrium audive-
rat): vel in Jonica philoso-
phia (cui principium dedit Tha-
les milesig) viri eruditissimi
et grauissimi floruerūt?
Qui vo inter arabas. ha-
biti sūt illustres/acutissimiq;
philosophi/Averrhus/Avi-
cena/Algazel/Isahar/Alpe-
tragoras: q̃ multis/q̃ varis/
q̃ subtilibus/q̃ veris docuerūt
rationibus. esse hoim animos
immortales: sit difficile nume-
ratu. ¶ Nec illud prius est
dorumētū. p̃ masiuros atōs
post corpis separationē. q̃ et
boni/et mali angeli nonnuq̃
apparēt: hi ad malas actōes.
illi ad bonas. hoies ad hortā-
tes: qd' nūq̃ facēnt: nisi
nossent ãsdā esse pātas sedes.
animis mortiorū. et ad pre-
mia/et ad penas. ¶ Ded qd
oēm supat vitate: habemq;
et veto et nouū testamētū. ac
religs sacros libros: ãbq; q̃
diligētissime erudimur. nō
solū viuē nos post obitū ve-
rū etiā cū corporibus vna resur-
recturos aliqū: id quod magi
q̃ antiquissimi p̃sarū philoso-
phi/cōstantissime asserunt.
¶ At videte obsecro. q̃ tū ego
tribuā auctoritati/atq; sapiētie.
vnig Fratris Sphortie: cui
her agimus parentalia. Di nul
le possent rōes afferri/ãbus
hominū animi immortales ee
demōstrarētur. si nulli gētiū/
omniū nationumq; cōsensu. si
nulle essētiaq; inuisibiliū
apparitōes/si q̃ruora nulla
testimonia quirēt adduci: sola
illig diuini principis vita/lauda-
tissimiq; mores. vt id sine vlla
cōtrouersia credere. satis/suppq;
p̃starēt. Quo enim pacto se ab
omni iuria/ab omni abstinuisset
malefitio: si futurū iudicasset.
vt mors/totig hois esset interitus?
Quot fugit et voluptates/et
emolumēta. honestatis gra?
Quot labores/piculaq; suscepit:

Probatio a fratris sphortie vita atq; moribus:

Magi. philosophi:

Probatio a sacris libris.

nequa turpitudinis cuiq; suspitōe se inq̃naret. ¶ Duxerat olim vxorē in Calabris (natu ānos septē ac decē) nobilissimā pulcherrimāq; vīginē polyxenā Rufū: cui Mōtis alti comitatu, cū oppidis pluribū, municipiisq; parebat. Ex hac suscepat iam puellulā: cū absens ad patrē Ephortiā tertioz fuitq; est. et filiā infantulā pmū. deinde intra paucos dies Polyxenam q̃q vxorē. veneno a matertera esse interemptā. Reūtit ī Calabros. Rem ita habere reppeit: vt acepat. Nā impia illa mulier (vt et comitatu Mōtis alti, et sororis filie Polyxene ceteris bōis ōibū. hēditaio iure potiret): fato se cōtamīarat scelē: Non milites Ephortiani solū. ꝗ ii oēs Calabri (ābq Polyxena pfuēat) hortant adolescentē, ac pfusissimis lachrymis obtestat: vt vltioē suspta, de sceleratissima mulie: et interempte vxoris, et eiq matertere dominatū oēm (id qd facillimū fartu eāt) sibi vēdiret. Cū is nō religiose mūng, q̃q grauiter ita rndit. Et si non ignoro qd mūng iustiē ē huāne: malo tū qd dei est seq, q̃q qd hōis. Dīcīt est enī, Michi vindictā: et ego retribuā. Dissio īmuie: Deut. 32.

¶ Neq; illud pclare cōtinētie argumētū silendū ē. Quo tpe Franciscō Sphortia bellū gēbat p Florentinis adūsq; Pucēses: Pontito municipio vi mpto, direptoq;: inter muliēz militarē cōtumelia (vt fit) puella qdā, ex egregia forma, quiq; ac decē ānos nata, trahebat a militū globo ad ludibriū stupri: cū vociferās illa. ipatori se dedendā pcabat: ipatori enī sua deberi vīgitatem. Itaq; metu pulsi milites. hat ad illū pducūt. Qui re itellecta. idq; illa hilari vultu coīā affirmate: hic vt et iuuenis, et corpis tempamēto pclinis in venerē. et qui Blāca nōdū duxisset vxorē: nō detrectat munus. Cū vō tēpestiue vīginē ī lectū adducta. iam hastē inixq; venere voluptatis. forēt vulnq; vltimū illaturq: subito vocē flebilē inqit vīgo, Ego te mi optime ipator oro atq; obsecro p hāc ipollutā Maiā vīginē. cuiq sactissimā imaginē hic depictā aspicis (Erat enī in

Cōtinētia, seu Castitas.

primo appēsa paiete qdā tabula: qua Maie vgis imago repsentabatur) ne michi meā vtinitatē eripias: ꝗ meo me spōso (qui asseruat int captiuos) relinqs intactā. Quibꝰ auditis. cōtinuo Frāciscꝰ sphortia (cōpissa oni vi veneri appetitꝰ) et illā dimisit itactā: et eiꝰ sponsū pulchre donatū, carrē libauit:- Oh mirabile, atq in hac die. laudita sunt viri cōtinētia. Ioge michi profecto. vnū hoc Frāciscī sphortie. nō ptinētie solā. ꝗ religionis, et pietatis exēplū. maius illustriqꝰ videt: ꝗ qd de Africano supiore proditū est medie: qui ne venire qdem in ospectū suū sit passꝰ puellā pudibili desposatā:n cū tū illū dixisse cōstat: Eq dem ea vterer, si seruā esset. et nō libera. ¶ Quis nō eā iustitie laude admiret:n qua est vsq ad rubicona? rr L. Venienis Frāciscꝰ sphortia ex pitentibꝰ. vt Venetis rr auri liū ferret rr L: cū ex vrbe Forolīuio noctu ciuis cuiqdā famulꝰ ad eū venit: pollicitꝰ illā se vrbē. sine vllo p prorsq discrimīe ci editurū: et quo pacto id facturꝰ esset. edocuit:- Cui cū rīndisset ipator. nō eo se adueisse. quo pfido ciuꝰ esset adiutor: iussit horem cōprehendi ilico: eiꝰq artiq vinctū. intra portas vsq Forolīuii agendū curauit: quē re dū diligēt exposita. ciuibꝰ ad supplicū tradidit:n Mitrtq ib qdē cū Camillū in Faliscis, adiusq magistr ludi: cū C. Fabriciū ad iusq medici regis Epirotarū Pyrrhi:- ¶ Possem hmōdi exēpla iustitie, sūmeq vtutis pre ifinita in medū afferre:n sed aliis duobꝰ tribꝰqve cōtētisimꝰ: nō enī paretalia celebrātes, historiā rēte semꝰ.-

¶ Arepta igeti illa ad Caranagiū meōrabiliq clade: cū Veneti rebꝰ suis desperēt: ii qui Mediolani factiosi ciues, p id tpis, sūme reipublice sorte preerāt, Frāciscī sphortie oem et vtute et gloriā (vt erāt animi iudicio hulterato) vketes in pmicie suā. clā reput rr L de pace cū Venetis agē: ea ꝗditoē. vt Frāciscū vrū sphortiā. ex hac gallia cisalpina oīo extrudēnt rr L. At veneti rr L rē veluti pbare, et vana

cōsilia vbis alere · opāq; dat
vt ee oēs īsidie ad Frātisci
sphortiā pferrentur, rr ⊥ | Frā
cisq; sphor. | societate init cū
venetis ea qdē rr ⊥ vt sibi
auxilio forēt rr aureis nū
mis ternis denis milibq; in
in mēses singulos: doner ōni
Mediolanēsiū ditione (que
Philippi soceri fuerat) potirēt.
rr ⊥. Cū veneti ānū iā ite
grū, q̄ gnerāt, q̄ absolutis
sime observassent: eo iā res
erat adducta: vt Mediolanē
ses diutiq; tāti belli molē tole
rare nō possent: rr ⊥. Tum
veneti tepe cōsiliū eiq; solvēdē
societatis: auxiliūq; ferendi
mediolanēsibq; cōtra Frā. sply. ā.
vbi ming ipse q̄pmū desistēt
rr ⊥ Qui decretū hoc edictūq;
Frātisco sphortie nūciarēt. letī
iā fuerāt duo rr: hicq; iā in
itinē esse ferebāt: cū Carolo
Gonzaga vir strēnuus ac fortis.
ducē hortat̄ hymoi fere verb.
Que veneti decreuerūt, teneo:
quid igit̄ cūctamur? Dine:
ipe Bartholomeū hūc collione.
ac reliqs venetor: auxiliaris
copias (que hic que apud nos
sunt) de īprouiso adoriar. rr.
Idem tuipse facito de ceteris

venetor: viribq; que Chremā
obsident. Et hoc pacto eadem
hora · cū Mediolanēsiū puicta
riā: cū venetor: insidiaq; vna
vicerīs: Ad que nobilissimus
ipator ita īndit. Doleo eādem
Carole (et vehemēt̄ pferto) q̄
me venetor: societate (quos
et amaui sp, et feci pluri mi
ita pūatū iri ītelligā: vt quos
ob magia vtriq; data acceptaq;
bnificia amicissimos sp oporti
uit: hostes sim habiturus: | Ce
terū vtriūq; res habeat: malo
illos īiuriarū. q̄ me: et esse et
haberi auctores. rr ⊥ Hec
cū dixisset: curauit ilico: vt
legatis venetor: Chrema tra
deretur. rr ⊥ Nā qd ātea fuerat
p Philippū socer Ferrariensi
fedē cōstitutū, et ipse postea cō
firmarat: voluit. ratū esset:
ne qd ab se factū videt̄ īiuste.
¶ Neq; minore se animi l'
magnitudie, l' clemētia gessit:
postea q̄ rerū mediolanēsium
est potitus. Nā vbi rr ⊥ tāde
pg ānū · a mediolanēsi repub
lica (pstratis atq; ādpissis scelcā
tor: quorūdā ciuiū nefariis
coniratibq;) vltro est ad vrbis, et
totiq; regni gubernacula. vna
cū vxore rr ⊥ accersitus: q̄ sese

modeste modateq; gesseit: au-
ditote quesq; rr. Franciscq; phi-
lelphus cū nois Mediolanensis
reipublice solq; ex oibq; oratoibq;
rr. oratorem ad Francisci sphor-
tiā (qui adhuc se Mogtiacie cō-
tinebat) habuisset: q̄ magis
potuisset ad psuadendū acō-
modata: vt rr. si vellet vni
ūsis ciuibq; rē fatē gratā/ et
iucundā: triūphali curru/
vrbē ingrediēt/ more maiorū:/
Ad hec ille (vt eāt vnq; omnū
ingenio et miti/ et verecūdo/ et
graui. locutq; de se pauca/ et
mira cū modestia. absit inqt
vt ego in patriā meā tā libā-
liter veluti reuocatq; triūphas
ingrediar. Q̄ si me cupitis
p benignitate vra/ maxīe ho-
noratis: opā date/ vt oia pa-
tata inter vos esse offenda.
Cessent ciuiles oēs discordie:
extinguāt oia odiorū incendia:
iuriē oēs (mea gratia) cōdo-
nentur. Quod vt eta ipsi
et pūatim faciatis et pub-
lice: ego pmq; q̄cqd est adūsq;
me/ meosq; ꝑpetratū/ aut i-
iuste/ aut iniuriariter. nō ig-
nosco solū/ sē oēs rogo atq;
oro: vt ꝓterita id oblīione
ex animo deleatis: meniq;

vacifiratio/ sive
Vacificentia.

in posterū ita inuiuis certetis
officiis: vt et vinci/ et vincere.
eque sit dulce. Ita diuinq; ille
pnceps locutq; est: et q̄ locutq;
est/ re ipa pstitit:. Quo fīn
est. vt et oīs ciuiles discordias
e medio sustulerit. et vlisce-
di flāmas oīs extinxerit. et
inimicos oīs reddiderit sibi
amicissimos: adeo vt eiq; ob-
itū nō secq; doluerit ac paretis.
¶ Sed qua postreo animi
equabilitate se gessit cū Ve-
netis:? qui āno tertio post
acceptū soceri Philippi ipīū.
rr. maiore hūc belli apāratu
adorti sūt:? rr. Preter has
duas ciuitates Bergomū/
et Brixiā/ et oppidū vnum
Chremā. oia q̄ Veneti/ in
gallia cisalpina possiderāt
iā diu. intra paucos meses.
sub vnīq; Francisci sphortie di-
tionē vltro/ atq; alacriter de-
uenerūt. Idemq; et Brixiani/
et Bergomenses/ Chremenseq;
ferissent: nisi Bartholomeus
Collio (vsq; eo q̄ sū fide cōsue-
uit) in medio vincēdi cursu
ad Venetos deferisset:. Qua
ipsa in re bōitas eta viri pīn-
cipis ꝓtereūda hor loco certe
nō est. Didicerat Bartholo-

meū corruptū pecunie magnitudine. fugā parare ad Venetos: amici/ et familiares oēs hortabāt ipatorē. vt illū capet: ne tāta de hoste victoria (iam fere parta) p vnū hōis pfidiā impediret. rī ⊥ :. Cū fr̄ātisq; nolite me inq̄t mei obliuisci. vt ei malefaciā: quē effecerīt ā maxīs bnificīs. Nā et Iene gallice cū eēt p Philippo socero. et ego me p id tpis cōtinerem Iesi. audiēs eū pmi nō mediocri inopia:. octo milibq nūmū aureū. cīq inquie consului: qs reddidit michi nūq̄. rī ⊥ Malo igit in tātis bnificiis meis rursq falli a Collione:. q̄ rōibq vllis adduci: vt falli ab isto credā:. psertim q ea est vis diuine iustitie. vt nullū sit neq̄ malū ipunitū: neq̄ bonū irremuneratū. Hec fr̄ātisq sphortia. et benigne/ et grauiter:. Cetez quo Bartholomei auditā occurrēt: ei belli sūma cōcessit adūsq Bergomū ir̄. Sed neq̄ hoc item pacto mederi potuit ingenio anaissio/ ac neq̄: quo minq (cōcepta oni hoim fama/ deiq̄ reuentia) post acceptū grande auri pondus. homo vnq̄ oīm ingtissimq tūssi gerit ad venetos. Qui sibi tū rebq̄ suis nichilo eius accessione minq metuētes. de pace p Paulū Barbū/ legatū suū/ virū patriciū/ et illustre cōtinuo egerūt:. quā ipam pnceps modatissimq nō solū nō recusauit: sed vltro eriam castella oia/ municipia oia/ oppida oia (q̄ iure belli sibi vēdicāt) Venetis dono cessit:. quo michil deesset oio ad me tue patis stabilimētū ac robur:. Imitatq sane qd scptū est/ pacē meā relīquo vobis. pacē meā do vobis:. Cū enī delectarēt onē p se pacari Italiā:. michil p sese deesse voluit ad tollēdā onē belli. nō materiā mō: sed eriā suspitionē. Altiq certe animq eiq suspiciebat: qui mortalia despicēt oia:. ī mortalis illiq vite gloriā beatitudinēq cōtēplās: ad quā sola iustitia nos pducit:. Ecce rex tuq veit tibi iusto et saluator (inq̄t Zacharias). Itaq veit redēptor humani generis/ rex Iesus: vt iustissimū nrm pncipē. corporeo certere aliqn libātū. p sua iustitia salū farēt. Nā vt recte et vero apud Homerū ait Eumeus/ Nō amat iniustos hoies/ q̄ iusq

Ioānis. 14.

Zachariae. 9.

Homer. 9 Eumeg

piũq; ornat honore deq:. Haud
sane mortiq est fratrisq sphor-
tia. q̃ p tã multa tãq pclara
iustitie opa. se in dñi vitã hi-
tatq est: q̃ dormit. vt de puella
inquit Christi. Resurrisset. n.
ac resurget in gla. nõ hac fra-
gili, et inani, quã vane ho-
minũ circũferũt aure: sed
in illa potiq quã nulla circũ-
scriptura ẑ etas. nulla delatu-
ra ãtiãtas. nulla extiturus
iterit. Nũc orbq humane pe-
grinatoris piculis liber est.
Jam nusq deuiis oberrare
potest anfractibq. Quiesat
iam tande apud creatorẽ
suũ: omi cura, sollicitudineq
soluti. Nũc tiquillq: nũc
beatiq est:. ¶. 4. Sed quid p
mortale deũ tãtope doleaq?
Lugeãtur sontes. lugeãtur
flagitiosi: qz animi sperni-
bus suppliciis cruciãtur. Sed
quod est cui q̃ apud iferos
supplicii metuendũ: q̃ sup-
plicio dignũ nichil in vita
gesserit? ¶. 3. Quũ potiq
nũc postea q̃ euasit ex hq vite
laboribq (que stimulis, et mole-
stiis. et corpis et animi nũq
vacat) fruit. Fratrisq sphor-
tia vera, incorruptaq volup-
tate, et gaudio spiritũ: qui q̃dem
coram illũ aspicit, et videt, et co-
replat: q̃ solq fons et origo e
totiq felicitatis, atq beatitudis:.
¶. 2. Pũtẑ nec vllq acerbior
est dolor i morte: q̃ aliud mi-
chil est q̃ vite pũnatio in corpe
atq absentia (vt docet Aristo-
teles): et id q̃dem ex corruptoẑ
mortiois corporee. Sed q̃ diu
elemẽtorũ mortio humanũ oti-
net corpq: vita animis illud
afficit, ac mouet: Ea si corrũ-
pat: animq ipẑ incorruptq dis-
cedit a corpe: morsq gtinuo
coseqt: sensu omi penitq subla-
to. Quid igit stultor homũ q
greges: mortẑ adeo durũt in
malis. Que (vt monebat
Arcesilaq illustris vir Acade-
micq) vt absens, et experta-
ta. egritudis plurimũ solet
afferre demẽtibq: ita psens
nemi est molesta: q̃ppe que
a metio sopore quodã differat
nichil:. ¶. 1. Dolere at ex ico-
modo ppo. homis est: qui nõ tã
alterũ amet, q̃ seipm: quiq
a feneratore differat nichil.
Qui enim ex amissioẑ qmodi
(qd̃ spabat) dolet morte alteriq:
gaudet is certe. si ex eiq vita
icomodũ meruisset: q̃q̃ sapi-

Christus.

Aristoteles.

Arcesilaq.

centissimq ille pnceps a nob
abiit. ita bene atq modate cōpo-
sitis rebq suis/ vniuso q ipio:
vt siqd nob dolendū est. illud
sit sane. q in vnq illq obitu
innumeābilū comitatū vtutū
orbati sūq:. ¶ Sed eo pncipes
pbatissimi. vtq futura illustri-
or est laus: si ānitemū vt nul-
la videamū illi boitate dissiles.
Ad hēditate succede fortune est
bisiriū: sed eā rex gestaq gloia
ppagare. vte vtutis ppū ē mundi:
quasi nō pluris faciundq sit
Alexāder Maceda. q ad vltias
vsq tīraq metas ipiū ppagait:
q q philippi pris regnū accepit:
Nos aut qui sub vtq ditōe vita
acturi sūq. eo feremq modatiq
illq absentie desiderū: qm an
oculos ponetes ea q a vob recte
et cū laude gesta fuerit. patre
optimū. in liberis vob optimis
viuē existabimq: et ita nichil
ex eiq morte nob esse incōmodatū.

Alexād rex.
philippi rex

¶ Nec enī mors i malis
habenda est: q cōstituta oibus
est natura: nec vita tollit: sed
qmutat corruptibile hāc atq
cruciosa. in siplice illa et sem-
pīa/ et sptīa. ¶ Postea qd py-
thagorei monet: nō absurdū
fortasse fuerit audire./

Pythagorei

Quos diuina hoi dedeit fortuna laboreq
Que tibi sors fuerit: tapito: neq ferto moleste:./

¶ Cui etiā ipi sentētie astipu-
lat prudenter Anaxagore dis-
cipulq Euripides ille tragicq:
cū ait./

Anaxagoras.
Euripides.

Casq sinistros qui bene tuleit: michi
vir optimq videt: ac sapiēs quidem:./

¶ Qq si recte rē ipam iterp-
temur: neq illi grauiq: neq
nobis inopinatū quidq accidit.
Nā q diu erat pegrinādū in
hiuq hiāne vite salebris. Ad-
uena ego sū apud te in tra (di-
cebat dauid) et pegrinq: sicut
oes pres mei:./ Diuc enī mors
altissīd sit somno psimilis.
siue lōge atq diuturne pegrina-
tioi (vt ait Plato): ea certe
nō bona ēe nō pt: cū et animi
angoibq et laboribq corpis nos
soliut oio. ¶ Adhec. An ignorag
quo diuturnior est hois vita:
eo esse calamitati magi obnoxia?
Stultiq pfecto et amēs. ille mi-
chi videri debet: qui cōis ho-
minū casq et hiāne vite fra-
gilitate nō exāmesciit:./ Di

Psalm. 38.

Cyrq. Cyrq claissimq ille rex Psaiae.
post tot tātas q victorias po-
titq etiā Babilone cōtinuo
esset extinctq: ludibrio Tomy-
ridi nō fuisset:./ Idem cū de

Babylon.
Tomyris.

Gn. pompeio.
G. iulio cesar.
Marco Tullio Cicero.

aliis pmultis. et diceret q̃ nasci potest: cū maxime de Gn. Pompeio magno: de G. Iulio cesare: de Marco Tullio Ciceronе pspicuū est: qui si iuniores obsenti inimicorū oculos cladibus suis nō satiassent. ¶ Quid tūc nobis afferre queat maior annorū numerus? quidē si Mathusalē illis equaremus etate (qui anno ~~decimo~~ quartodecimo pdiluuiū morti cessit. cū annos

Mathusalem.

Ex oroe ad Iacobi nouē et sexagita supra nōgentos vixisset) nichil tūc ~~notus~~ ex tāta vite longitudine nobis aliud supesset. q̃ maior sarcina peccatorū. ¶ Xerxes ille tsolens et superbus. q̃ ai quingentis decies centenis hoim milibus Hellespōto Bosphoroq̃ constratis. et Atho vellificato traiecit in greciā: cū ex altiore loco. suū onē cōspitaret exercitū. illachryū masse tradit: qm̃ diceret. post centū annos se ex tanta multitudine visurū neminē. ¶ Que enim vlla tpis longitudo/ cū eternitate contendat? Si ratione rē malimus/ q̃ vllo nro l' cōmodo expendē/ vel' libidine: satis sibi Franciscus sphortia/ satis glorie/ satis nature vixerat:

Ex oroe ad Iacobi nouē et sexagita
myriadibus (vt tradit Herodotus)
hor est cū quingentis
Xerxes.

Hellespōto.
Bosphoro.
Athos.
Grecia.

qui tātis et tā multis rebus summa gestis cū laude. regno pulcherrimo nō opāto solū/ sē eriā stabilito. annos vixit q̃tuor et sexagita/ mēsis septē/ diebus q̃tuordecim: relicto tam felici filiorū cetu. vna cū vxore spectatissima/ prudētissima/ Italia optata: in tāta Italie pace. quā ipse peperat solus: in tāta illustrium ciuitatū/ potētissimorū regū ac pncipū societate/ at amicicia: quos suis sibi maxīs deuinxerat bnificiis. Quid at mirari quidē oportet. si natūre ad ostitutū diē (quē pterire nō licebat) debitū solverit: qui natura mortalis erat? Mortuus est in mēse tempestiue Franciscus sphortia non minus/ q̃ fortunate: id qd ex eius natalis horoscopo dignoscere licet: Quas ob res (vt tandē aliquādo peroremus) q̃ mea sit sententia: ognoscite obsecro (modātissimi pncipes): ¶ Datis (vt opinor) modo ostēdimus. q̃ in hac vita mortalium optari cuiq̃ felicitas potest: cum ita vni Francisco sphortie cōtigisse: vt fieri maior nulla quiret accessio. Nā et animi bonis/ et corporis:

Italia.

Horoscopus.

Corlo gnal' p enumeratōes et aplificat onē.

pnq ōim polluit maxie:. Fortuna habuit sp splendidissimis vtutibq suis. adeo in rebq ōibq obsequēte: vt ea pro arbitrio vti videret:. Aliud nichil cāt reliquū qd optaret: pter ea beatitudineque nulli fortune/ nulli corruptoi subiecta est. Hat illū post mortē adeptū esse. cui sit abigedū. No enī solū eas vtutes cōsectatq ē sp dū vixit/ qbq itur: ē mlto eia studiosiq qbq pueit ad deū. Na religiōe/ sartimonia/ pietate: nichil apud se vnq ātiqq esse voluit:. No tenebat solū. sed eia pdicabat diuina ee iustitia: qua et iusti in alteā vita. p his laboibq pmia reipet. quos hic inique pessi essent: et iusti p ipis oribq plectere ret:. Nulla vnq dies illuxit. (ne belli qdē/ et inter isidias hostiū): qui genibq nudis humi nixq. no deuotas ac supplices mingq/ q plixas orōes habet ad deū. Nūq pteriit dies/ quo ming religiosis offiriis/ atq sacrificiis interesset: idq ab ineūte etate/ vsq:. Nūq enī aut ineptis ludicris/ aut tripudiis et saltationibus delectatq est: ē ad pbitate suas oīs actōes/ ad deūq referebat:. Eiq fide sartiq nichil cāt. Nemī vnq opq negauit miseicordie: ne inimicis qdem. Viros rex diuinarū pitos. no ming venerabat pie: q audiebat libenter. Et ne sim longior q par est: cōcinnarat rig sedis pōtifex maxīq. ānis supioibq in quietū illū Mauanū. principes oīs regrez christianos. ad gsultādū de cōstitueda expeditoē adūsq ipetū/ in maitate Turcorū: h capta ia/ et direpta ifiore pānonia: Italie veluti portis imineret:. Ceteri christiane reipublice potētatq (et hi qdē pauci) miserūt oratores: qui aliud illū (pter ianua vba) adiumētū afferret. ad opq ta piū/ ta necessariū/ ta salutare: At solq Franciscq Dphortia no oratores misit: sed ipemet venit cū vniūsa aula/ et illustri sua illa nobilitate: q vniūsa Romana curia illustraret. Is mq Franciscq sua illa gtissima/ et maiestatis plena orōe. psens cōtrāq pollicitq est: no solum expositū ire facultates oīs/ atq vires suas ad pulsada/ et p

Rig pōtifex maxīq.

Turci.

Pānonia.

Italia.

fligada vim oem conatoz Tur-
coz: ⁊ iturū eria sese cū exer-
citu ⁊ ipsia sūmi pōtificis vo-
lūtate: neq; vllū nō ipa
tois. ⁊ ne militis ādem. aut
laboze aut vite periculū omissu-
rū: ⁊ libertate atz āplifica-
tōe et splendoze fidei xpiane:
Et dubitabit ālq; de hq pien-
tissimi pncipis celesti bēitudie
apud xpm: q xpi opa p omni
ūsq; vita reputabit. ¶ Mer-
cen eū moz offendit tamtū:
q sexta feia nonis Martiis.
(cuiq postridie euolauit tēlū
coniectis denotis tūqllibz oni-
lis in saluatois imagine (quā
tabula depicta e regione lecti
cōtinebat): ait mihi voce ac
supplici. Nōnne dne ita oto:
fiat ergo voluntas tua:

Quare positis lamētis oi-
bus et grelis: nō tā nob do-
lendū est q tale pncipē amise-
rimus. q̄ letandū q tale habu-
erimus cuiq mirifica mozta-
lis et vtutes. si sp aīo volu-
tabimus. easq; apud oes quoti-
die crebris sermonibus vsurpabis:
incredibili profecto (michi cre-
dite) voluptate detinebimur:
Nam qd tm dolozis mors cuiq
pt afferre: nn q ipa. nō solū
nulla est iusta lugendi causa.
(vt mō ꝓbauimus) sed eria cū alia
pleraq; bona inst. tū illud ip-
ms q et vicia sepelit (vt ipt
Ambrosius) et vtutes suscitat.
Itaq; rectissime sptū t Moiat.
qia mea t animus iustoz:
Di Aristippus ille Cyrenaicus. quo
humane vite cōsulēt. qd auri
qd numoz habuit. dicit abie-
risse: nos vt i celo sptū futuri
simus. vita hāc istabilē et incerta.
tantope tuebimur. ¶ Di Me-
nicrates Thebanus. si rex athenarū
Codrus. si Phileni. si Curtius.
si tres illi Decii (pater filius
ar nepos). si alii nōnulli viri
magni et clari. in inani dum
gloria hmōi. sponte morti se
dediderūt: nos vt gloria ce-
lestē adipiscamur: morte hāc
adeo dolcaq. q vel nature cursu
obueneit vel dono ōnipotētis dei
puidentiaq; ptigerit. ¶ Sed
ne si lōgioz fuero. maiorem
vobis (patres cōscripti aulicique
ducales ac reliqui nobilissi-
mi ciues. quo ad vos tādē solos
mea se cōuertat oīo) lacrī acer-
bioze ex recordatōe illius viri
amissi pncipis. dolōze trutiam:
(cū oē vulnus eo magis exulce-
rat atq; recrudescit. quo at-
trectat magis): hoc ego loco
finē dicēdi facia: si vnū illud

Christus.

Ambrosius.

Aristippus.

Menicrates.

Codrus.

Phileni.

Curtius.

Decii tres.

vos pro comonuero: propterea etiam omnes reliquias egritudinis ex animis nostris radicitus extirpandas: quoniam non modo non est mortuus Franciscus Sphortia. sed vivit adhuc, vigetque, ac sapit. et in dies magis magisque adolescit: tum in reliquis suis liberis, et sua prestanti indole, et spe paterne probitatis insignibus: tum potissimum

Galeatius Maria dux:

in excellentissimo duce nostro Galeatio Maria: cuius tantus ingenii splendor. tanta magnitudo animi. tanta oris maiestas. tanta in deum veneratio. tanta iustitia. tanta benignitas. tantum honestatis studium: ut certo sperare iam liceat. hunc paternam gloriam omnem. non equaturum modo. sed etiam non secus superaturum. quam ab Achille canitur Pelleus superatus.

Achilles.
Pelleus.
Blanca Maria

Iam de huius matre Blanca Maria regina nostra. quod attinet plura meminisse: cum innocentissima vita, sanctissimique mores apud ipsos etiam hostes sint venerabiles. Quotiens in hos converterimus nostros oculos, ac mentem: tum nostre fidei, sinceritatisque pietatis fungemur officio: tum divi Francisci Sphortie humanitatem, beneficentiam, absolutissimasque virtutes. iucundissima cum animi voluptate in memoriam revocabimus.

Ita quod in me est. unum illud vobis polliceor, promitto, spondeoque: quantum prestare ingenium potero viribus. quantum lingua resonare: quantum arundine latine, grecaque scribendo consequi. aut oratoria, aut poetica facultate ~~consequi~~ semper unus apud me Franciscus Sphortia memorabitur, audietur, legetur: ut non mortuum minus, quam vivum. ab uno Francisco Philelfo. et amatum illum, et observatum, et celebratum. presentes omnes, venturique cognoscant.

Hec eadem oratio habita est ab eodem Francisco Philelfo, equite aurato, laureatoque poeta, in ecclesia cathedrali Mediolani. die lune. xiii. idus Martias. Anno a natali christiano. Millesimo quadringentesimo sexagesimo septimo.

[illegible]

Fracisci philelfi oratio habita in funere / diue viraginis Blance Maie Mediolanensium ducis :. ¶ .2.:.

Nonquam futurum existimaram (patres conscripti) vt nostro huic inuictissimo atque optimo principi Galeacio Maie Sphortie. consolator accederem in luctu tam inopinato / tamque immaturo clarissime / indulgentissimeque matris ac viraginis inclite Blance Maie: qua quidem vna. ex vniuerso mulierum omnium genere. nichil etas nostra pulchrius tulit / nichil illustrius / nichil prestantius / nichil melius / nichil venerabilius / nichil denique ex omni parte perfectius. Nam etsi noram illam esse natura mortalem: tamen cum mecum ipse tacitus cogitarem. quanta foret vite continentia. quanta frugalitate. quanta in rebus omnibus moderatione et ordine: nunc me perfecto dubitare poteram homo septuagenarius iam et amplius. me nunquam eius funeri interfuturum: que nondum absoluisset etatis annum quartum et quadragesimum :. Sed inanis est prorsus atque irridenda nostra omnis humana prudentia: vt velimus nobis certi quicquam incertive polliceri: qui qua hominis parte mortales sumus. omni mutabilitati / infirmitati / corruptioni subiaceamus rc. ∠. Memo ne ipse te laudaturus mortuam (Blanca Maria) :. quam ob innumerabilis tuas diuinasque virtutes digna fueras. vt non morte solum. sed mortis omni vacares suspitione. Nam quo magis atque magis tuam probitatem / et morum integritatem / pudiciciam / innocentiam / fidem / pietatem / sanctimoniamque considero :. eo maior / me ex obitu tuo meror adeo inuadit: vt quid de te primum locuturus sim nesciam rc. ◻. Sed quo feror phanaticus senex? Quo meus me intolerabilis precipitem rapit meror? Quo pacto sim alios consolaturus in tanta luctus acerbitate :. nisi michi tantisper antea moderer a doloris aculeis. donec de tuis diuinis laudibus verba faciens: ex illarum breui commemoratione digna consolatio oriatur :. Sed quod tandem initium de iis facere aggredior? ¶ Nonne id vnum est prestantie tue certissimum argumentum. quod natura omnipotens / quod deus ipse optimus maximus. de te vna mulierum plane omnium. (que aut sunt / aut fuerunt vnquam / aut in omne posteritatem future sunt) innocentissima / et optima. admirabilia

Galeacius Maria :.

Blanca Maria

quedã / ar dilucida signa tu-
lit: que nulla hominũ ꝗat
depranare malignitas:
Cũ primũ eũ cepisti egrotare
nouũ astꝫ exorire: qd̃ antea
nũqꝫ hominũ nec visu nec
auditu. magnũ nescio quid /
atꝫ obstupendũ portẽdẽ vi-
debat:- / Sicã vt mea fert opio.
Non est ille ferꝫ: q̃ vexat regna Come-
Et solet humanis rebꝫ adeẽ minax / tes
Sed qd̃ olympiaco deꝫ auctor misit ab
Dyde q̃ tãto regna supna colas / axe
Voluit eũ deꝫ. vt quo illu-
striũ virtutũ diuũ ductu. ve-
luti splẽdidissimo quodã sydere.
tue future pꝫ mortẽ beatitu-
dini. in tira pluxeis: eodem
nũc illustreis in celo. Quo
factũ mirabilit̃ videmꝫ: vt
vna cũ obitu tuo astra ipm ex
hom̃ oculis / omnẽs qtinuo e-
uanuerit. ¶ Nulla est sane
tãta vl̃ leuitas / vl̃ celeritas: que
cũ animi aut leuitate / aut
celeritate cõferri queat. Tu
Blãda Maia. tu inq̃ mulier
sapiẽtissima / cũctis abstersa
humanis sordibꝫ / et õni terrestri
ceno purgata penitꝫ / corpore-
isq̃ soluta vinculis / libera oio /
atq̃ tui cõpos: leuissimo qdã /
celerrimoq̃ volatu in celũ
illiret es euecta: eterno gau-
dio inter angelos potitura:-
Cõ·n· cũ illis sentio (pa-
tres aplissimi) qui neminẽ
pate putãt. neq̃ bono celestẽ
gloriã / neq̃ malo ãsernale sup-
plicũ: ad plenitudinẽ vt̃q̃ / ¶ nõ:-
ac futurũ illud vniũsale iu- Padisꝫ: et celũ:-
dicũ: Sed ascendit cõti-
nuo in celũ. cũ est ~~euecta~~
e corpore egressa. diua re-
gina her mra: vbi iã fru-
itur suoꝝ merede meritoꝝ.
in cõspectu creatoris sui:-
Id vo q̃q̃ ita de te michi. et
tenedũ videt̃ affirmãdũ / et /
(virago sanctissima): tũ cũ tãta
nos (ob tuã ex hac vita migra-
tionẽ) letitia / et tãq̃ beatitudẽ
puatos intueoꝝ: nõ possũ eãdẽ
nõ fateri aliqd̃ esse credẽdũ
ubertitati nature. Sicã vt ni-
mia egritudo animi ẽ mollium
stultarũq̃ feminarũ: ita mode-
ratꝫ quidã atꝫ sedatꝫ animi
motꝫ in luctu reprehendi nõ
debet. Quo eũ pacto (p deũ
immortalẽ) nosipos qtineamꝫ
(gtenedosa / excellẽtissimaq̃ vira-
go): quo minꝫ aliq̃d cõmoueca-
mur: cũ te corã iacẽtẽ / ex cũctis

Gratie.

aspicimus? Vbi est tua illa ve
nusta facies / nisi omni cadidi
or? Vbi rosee / nitidesq; gene
ra? Vbi oculorum splendor?
solaribus micatior radiis? ra ⊥
Quis vis adeo sit aio saxeo ac
ferreo? qui licet fracta / et ta exi
mia natura bona ira ⊥ non
requirat amissa / no gratur /
no ingemiscat / no collachry
metur? Ceterum omni in re mo
dus seruandus est (patres sancti)?
et ita huiusmodi firmitati credendum: vt ne qd nimis. sedm
illis Chilonis Lacedemonii
sapientissimi dm:- I tag
omissis oibus et querelis / et lachry
mis: nra se ois ad te gutat oro
(Galeazi Maria princeps mode
ratissime):- Scio tibi neq; ad
monitore opus esse ra ⊥ neq; ad
hortatore ira ⊥ Quo fit vt
paucis michi tecum. sapientissimo /
et ingenti aio viro agendum in
telligam. Egre tulisse te / et p
moleste maternum obitum. etsi
dubitat nemo? tamen ea est
pspicua coniectura. q vbi cer
tior factus es prudentum medi
corum litteris. matrem extremo
ia spm labore: ipse ta tristi
pculso nuncio. confestim relicto

Chilo Lacedemonius.

ra exercitu ⊥ matrem visurus /
allocuturusq; deuolasti ⊥ Ad Me
liniani vbi pueriisses. ad matrem
ia morti ppinquam: tu ⊥ vicisti
teipm: qui genitum omni / lachry
mis q; compressis: in hunc modum
locutus (sine vlla mutatione vultus)
p liberis. Mater dulcissima tur
adeo te psternis / atq; afflictis? ⊥
De te michi mediri spem dant
optima: teq; ppediem omni aduse
valitudinis periculo. liberam fore.
certo polliceor ⊥ Propter me
salte (quem ex oibus tuis liberis.
maxime diligis / dilexisq; sp): redi
ad te / spesq; viuendi reuocata:- Qui
bus mater (inter frequentes alle
litus) auditis / et spm (quem ia pene
amiserat) veluti reuocato. o
culos in te vnum conuertens: verum
(inqt) Galeazi fili mi iucundissime
locutus es. Nullum ex oibus meis
liberis / neq; magis dilexi vnqm /
neq; plures fecerim. qm te:- Sed ego
(vt potes aiadverte) nature satisfe
ci. Deus nrm me p sua tuta ad se
reuocat. Huic parendum est:-
Commendo tibi aiam meam: dein
de fres hos tuos ois: Helisabe
tamq; sorore: quos te patrem esse
oportet ⊥ Commendo tibi Medio
lanenses meos / ceteros q; paterne

ditioris ꝓlos. Credinesses ro
(qui michi ex paterno iure
debeales sit): tibi do, at relin-
quo dono — ea legestrii — ut
vrbs tui sit iuris: h vrbis p-
nieta oes equaliter inter te
fres et tuos diuidat —: Ego
ia penis corpis lebata beneficio
bre Maie vgis: cu Jesu xpo re-
deptore nro futura su. Quibus
dictis pinde assi obdormisset
vita deseruit:. Qd ipe pinceps
humanissime aspiries, diuiq na-
ture adiusai nequiuit: qui sen-
sibus cuctis fere amissis, vere
eria incertusa exaderis. —
Cu pgspiacu redisses ad te et
interreptas corporis vires
vix recuperasses: tu est ab oibus
intellectu idem dici de te deissi-
me potuisse qd de Enea Virgi-
lius cecinit: Spem vultu simulat:
premit altu corde dolore — In qs
singulis e vestigio es solutus: —
Oblitus tu idem ob materna
pietate (id qd ~~velim~~ tua bona
cu venia dicu velim): decere
principe nichil habe cor cu vulgo.
Jactentur mulierrate: ciu-
lentur indocti — Te tale ostende.
qualis et es et habeis. infrar-
to et forti aio principe: psertim
cu nulla sit tibi oblata honesti
tuiqq fleta et eiulata causa:.
Mater tibi mortua est. Mortua
sane mulier dni muliebri sexu
et dignitate pstatior. Quia
enu Artemisia quia Panthea
quia Cornelia quia Iuuia au-
gusta: cu vniq Blare Maie
tot suis ratibus utilibus copa-
remq: ¶ Quid enu loquar
vt hinc primu ordior de eius
animi pudicitia. q nescia.
maior ne fuerit an castitas i
pollutu ellq corpis — Dermo-
nis aut pudor cu fami cuiqq
verecudia contendebat — Quan-
ta at cura q iis gereret qui
vita deficti essent. eiq ta mlta
nec vniq ~~ter~~ intermissa cmuisa-
lia, at paretalia dilucide sti
argumeto. Neq minor eius
fuit ob austere obseuatia et
erga homes: qq pietatis erga
deu. Qrqd enu psuisset:
emori mallet qq mung qp
mu effectu reddere. Quare
cudie obitura se aiadutet:
atebat ob ea re dutaxat
vita tantisp cupe: donec
eri alueno satisfuerit. Na
ob doniadi magnificetia. es

Maia vgo. Jesu Xpo.

Artemisia
Panthea
Cornelia
Iuuia

Pudicitia
Castitas

Pudor
Verecudia

Eneas Virgilius

Anniuersalia:
Paretalia:

Iustitia
Pietas

alienū nō mediocrē cōflarat:
idq; vt dissolueretur atura
tissimo tenuit testamēto —:
Habebat cū iustitie cōiūcta
opibus Clara Maia nō solū i
genii acrimonia qua dicto ci
tius res singulas discernebat:
sed prudētia quādā supā hōis na
turā vt sine fallū iudicio nūq;
posset. Hāc muniebat / corro
borabatq; validis sapiēte ad
miniculis: qua existimatio po
tissimū seruat ōnis. Nā et
cibo erat modatissimo. et
vino dilutissimo vtebat: atq;
aqua mera nūquā cū diui
nis ieiunijs indulsit: qd eiusmodi
sepissime faciebat. Quāta
vis in ea esset dicēdi fruitas
q̄ta lepos ir: hi oēs meminē
qui quotidie loquēte au
diebāt. Et loquebatur illa q̄
dē ornatissime / vtpotē eloq̄
bat cū opus fuerat: et rursus
tacebat cū loq; tpis q; requirebat.
Audiebāt enī qd legitur apud
Sophoclem poetā: Mūdū
mulieri fert silētiū o mu
lier: / Verū quoniā nozat
in politis castigatasq; oēs vim maximā inesse. ad oēs
animi motus / cōcitandos / sedandos: curauit assidue
vt liberi sui cū sapie studio / eloquētie cōiungēt maiesta
te: Nō enī ignorabat mu
lier prudētissima q; Darij satis
regina illa Ysaq; Cyri uuncois
et Artaxerxis mater. filiis cō
silia dabat: dicere cū principē
qui apparatē / atq; ignōse q̄q;
dicturus esset: oōe vti iussit.
Catq; ornatissima — Quātū mo
mentiū habeat cōpiosa ele
gās q; ōō / et ad persuadēdū
aptōmodata: Marcus Tullius
Cicero cū in pluribus / alius
tausis: tū in illa perpue de
monstrauit quā habuit apud
C. Iuliū cesarē dictatorē pro
Qu. Ligario: Ita cāt Cesar
in Qu. Ligarium ago iflāmatq;
vt eū oio fozet cōdēnaturū.
Quare cū veniēte Ciceronē
vidisset. vt hominem defendēt:
cōiūsq; ad amicos cla dixisse
fert / Q̄q; rēq; mihi certo
dānādū est: nil tū phibet
vt Ciceronē audiam. Quātum
fuerit dicendi / q̄tū cōcētus / q̄ta
vis / q̄ta ipeta in diuino illo
ingenio Marci Tullii Ciceronis.
vel hīc inueni licet: q; et Ce-

Sophocles

podq;

sare et dictatorē et Romanor
ōnīū eloquētissimū / et ita
exestuāte in reū. vt quē aio
ia cōdēnāt. absoluē reiecit
l'iuitū: Nō solū enī Cicrōne
causā agēte. p dignitate it
attentiā audiēdū Cesar se
cōtinē nō potuit: quin et
vultū sepe et colorē mutaret
in facie: Dz vbi ad cōmēo
rationē pugne Pharsalice.
prudens deuēit oīo: seqz Ci
cero cōtēs in accusatorē Tu
bonē. turbato vultu / voceq
altiore / caqz veluti iracūda
i her vba erupisset / Quid
enī (Tubero) ille tuq distrīta
in acie Pharsalica gladius
agebat: cq lata petebat:
Quis erat sensq armor tu
or: que tua mens: oculi. ma
nq. ardor animi: quid cupi
ebas. id optabas, Cū in her
inq Cicō nō artificiosiq mi
nq q̄ vehemētiq vba erupissē:
ita Cesar ut aio esī cōmotq: vt
pinde atq sui ūmēor / ac pene
amēs. p totiq corpis cōquassa
tionē. libellis (quos int ma
nq habebat) abiectis. contra
pīnatē illā animi sentētiā.
eū absoluēt. quē nō iniuria
oderat. ¶ Quid dicā de. M. Antonio illustri illo et gra
uissimo ~~ille~~ oratore: Nōne
quos Maiq et Cinna milites. ad se obtrūcādū miserāt.
ita sermone suo flexit ac pla
cauit: vt qs in eiq sanguinē
mutrones distringerāt / et
ia vibrabāt pressuri. eos ob
stupefacti (ōni cruore vacu
os) in vaginas. ¶ Athenī
ēses nō sola pisistrati cap
ti fastidia: regū eiq ipīū
peti maluerūt. q̄ Solonis
cōsiliū sequētes. publica
frui libertate: Idemq Pe
cli quodāmō contigisse legīq:
qui qm sapiam cū eloquētia
cōiunxisset (fuerāt enī Anaxa
gora vsq preceptore) agebat in
Athenīensi ppło p volūtate
oīa): Delectabat Platō
Mata — sp aliqd lectitare. Quae
cū in eā Platōis sentētiā inci
disset. qua ille dixisse tradit /
Tū demū terrarū orbē beatū
fore. cū aut sapiētes regnarēt /
aut reges sapē repissent: lōge
maiore studio curauit vt filū
suū (quātū humānū patēt) ēge

xxvii.

M. Antonio oratore.

remittent

Pisistratq

Pericles

Anaxagoras.

Plato:

nuū) et ignorarēt nichil: et
qd didicissent, apposite/deco-
Cre loqrētur. Id vo quātā p
se ferat vtilitatē: exēp lū ōib
ꝓspiciū reddidit nr hic pn
ceps/ tū adhuc ēt adolescentu
lg. Ibeāt is (qd memineāmg)
in Gallia Salpina/ tūs (iussu
paterno) auxiliū ferēs regi frā
tor Lodouico rr: tū repete iter
ipsā de hostili preda victoriā. p
maternū sit nuīciū certior frā
ciscū sphortiā patrē inopinato
ꝓisse obitu. Quare hortatg vt
nullo prorsg iter mūsso tpe: iter
qꝫ posset tutissīe ꝓperaret in
patriā. Is nocte iūcta cū die
(vt res postulare videbatur): i
induta mercatoris habitu. cū
quibg fidelissimis comitibg ārsi
mercatoribg: p alpes ipas ob
ēntat qꝫ velocissime vrbēm:
ubi vo
reūtisset Mediolanū statuto d
die. 13. kalendas aprīles: et
ducatg insignia. more patrio
arrepisset: i nulli se voluptati/
nulli relaxatoi/ tot latisqꝫ la
boribg fatigatg/ nulli otio de
dit: ꝗ ea quotidie obibat oīa q
et in parētes erāt pietatis mu
nera. in ciues āt charitatis ac
iusti. Et iuditabatur certe ab
ōnibg sup etatē sape:. Sed qd
ei et nomē/ et auūtē. mirū in
modū auxit. pulchr est audire:
et id quidē tursim. Quod mo
attigerā. diuina her nra regia
(nūg aia pdie hūg diei. in celū
p sactissimis eig meitis vna cū
suo sydere est assupta) tū ōni
in re circa liberos regie educā
dos pcipua diligētia vtebatur: i
tū in ea appme singulari: vt
eloquētiā tū sapiā copularēt.
Id ꝗtū Galeazo diuī pfuerit:
queso attendite:. Iussit conuocui
ordines cūctos/ atqꝫ magistratg
in semotū ducalis curie locū:
quē ipē delegēat (Nā neqꝫ pa
ter/ nec alig ālqꝫ ex eig maioibg:
id vnqꝫ egerat). Quū vbi oēs
cōuenerūt: tū is aggressus
ab ordine senatorio (cui secreto
cōsilio nomē est): deinceps a
ptor collegio (quod iustitie cō
silīū appellat): gradatimqꝫ
ab vtrisqꝫ edilibg/ et ordina
rūs/ et extraordinariis (qui
dicūt): et a qstoribg: deīn
magistratibgqꝫ ceteris. dicendo
ꝓsentg: ita mediter/ ita cō
prose/ ita ornate atq elegāter
locutg est: vt ex eig lingua (qd de Nestore apud Homerū legitur) melle dulcior ꝓfluē
videret ōīo: tū ea sentētiarū
visatq grauitate: q ex vniuersa

Nestor.
Homerū

philosophorꝫ scholą collegi maior queat: nullū is profecto preries munq; qd̄ ad singulos pertinet: Ad postremū vo subdidit. cū quadā ipatoia maiestate. cā sibi esse mente: vt singullatim pmia pro dignitate reddet / et sedē iustice sactitate: neq; affectoī cuiq; lorū apud se fore: Proinde quisq; daret / oīa: ne qd̄ pter officiū petraret: Que vbi lorum est: ita oes a se dimisit: vt eiq eloquētiā / atq; sapiam admirati. dicē nō dubitaret: certe nr̄ hic pnceps iuuenile nil sapit: q̄ ita suppat patre / vt pelea tradit̄ achilles): ⊔ᴅ⊥: ⊢ᴅ⊥ᴅ ⊥: / ¶ Cā hec tā multa / tāq; et multa vaia / et prclara. et belli / et paris tam breui type a filio Galeario duce gesta. animo voluta esset Blāca Maia mater: cū certe dignissimū censuit: q̄ se cā difficili tāti ipii gubernādi puricia libaret: Ad qd̄ obeūdū eo magis adducebatur: q̄ diuino quodā sonio iā psagiret se nō admodū diu futurā in viuis. ¶ Domnūd at fuit hmōi. Cū post castigatissimū (cū multa sobrietate) ieiuniū. soluta esset in somnū: apparuit ei q̄quietissime dormienti (ita. n. videbat) dux fratisq; sphortia: quē vl̄ mortuū vxor pudicissima eq amabat atq; vitā suā: Is in hec vba eā adire visq est: ~ / Blanca Maia (qua michi in vita iucūdiq nichil fuit): iā quiescendi tps adueit. Non multo post / vna futuri sumq in illa celesti patria: vbi oīa sūt plena tūqllitatis / et gaudii sperni. Tuc de me pienti sūt oēs. apud clemētissimū hūani gēris redeptorē exaudiri meruerit. Vides ornatū meū / ac vultq hilaritate: nichil triste apud me est / nichil lugubre (Apparuēat eni in habitu ducali: habēq; videbat supra caput aureā illā coronā: quā Ladislaq nobilissimq rex Sicilie dono miserat ad philippū maiā ducē. (prosequebatur deinde.) Suspice ad dexterā altiq: cōsplareq; illud sydus q̄d multis illustrat stellis: hic ageli st̄: q̄z tu comitatu tolleis in celū. Cū pmū sydq id apparuerit: itineri te accinge: nō nō erit tibi diutiq laborādū fuerit. Itaq; tāti tanq; difficilis ipii gubernacula trade Galeario filio: qui eriā tibi monendq ē:

Peleus Achilles

vt p̃ acrimonia ĩgenii sui ge-
rat ꝗa modeate: neq; rei
uiq; magi cõfidat q; deo: q
solq cũ tueri pt, reddẽ ĩcolu-
mẽ. Na humana p̃sidia cuncta
vana sũt nulliq; momẽti.
Conuciatq; oculos ad cõna n
q paucis post ãnis ei debet:
si iustice malucit q; cupidita-
ti studẽ: Quibꝰ dictis. et
ipe euanuit: et Blãca sono
est soluta: Decũ igit ipsa
cõsyderas q dormienti appa-
rierat: michil sibi cũ insõ-
nus q greci ἐμπνια empn-
nia vocat: esse iudicauit:
Ner item cũ visis q φαν-
τασματα sũt phãtasmata:
cũ hyer duo ꝗa michil pg
sonii portẽdat futurũ:
sed aut esse sonii hyer est
ὄνειρον oneiron: aut
visionẽ quod ὅραμα horam
appellat: aut oracũlũ
potiq; qd χρησμον chresmon
greci nominat: Et ꝗa q̃ar-
turatissime disquirẽs: non
difficulter cõiectauit tria hyer
genera ad futuras actiões re-
ferri oportẽ. Itaq; admonito
filio Galcatio (pro iussis pa-
ternis) michil ex ea die aliud
curabat: q; ea ꝗa q ad aie sa-
lutẽ spectabãt: De quibꝰ q̃dẽ
rebꝰ qm̃ satis multa. p̃ tpe su
atq; loco antea locuta sũt: luctu
merozq; nimio. finẽ ponẽ
dũ cẽseo nobilissime diux Ga-
leari: cũ bũ atq; pbeate cũ sac-
tissia tua mre Blãca Maria
actũ sit ⁊: Igit vt rem
fãtã breui orõe cõplectar: no
mortua ẽ h̃ viuit mater tua
(pinceps illustrissime) diua b
Blãca Maia: q cõmutata hac
tpali vita cũ sptna illa: ia
id pmiũ t celo adepta ẽ: quod
vsq; optarat cũ esset in vinis
Que cũ ita sint: equo nob aio
ferẽda est hyer ꝗs vl̃ nature
necessitas l̃ volũtas diuine
mentis. Na vt nullũ malũ
fit natura: ita q̃ad ab deo est.
id bonũ certũ e equeatq; sa-
lutare dubẽdũ esse. nemo sa-
ne mẽtis ignorat ⁊

ἐμπνια

φαντασματα

ονειρον

ὅραμα

χρησμον

Porro:

Fratris philelfi ora cōsolatoria ad Jacobū Antonīū Martellū patritiū venetū, et eq̄tē auratū: de obitu Valerii filii:

Q. Scripsisti michi aliquid ad te scribē Jacobe Antoni Martelle. quo tuq̄ aerbissimq̄ meroz ille (quē ex inopinato et īmaturo obitu Valerii dilectissimi filii aīo cōcepas) aut tolleret oro, aut magna ex pte leuaret: co difficilīq̄ cōsolatoris genq̄ oblatū: q̄ paris egritudinis sociq̄ accedēs: nō minus ipe cōsolandq̄ videar: q̄ te cōsolaturq̄. Qua spe alteri medeat: qui ipe in morbo sit? Tu equidē codē q̄q̄ tēssixus vulnē: quo te video laborāc: Erat. n. michi puer mirabili indole Olympq̄ Gellig rē natq̄ tertio idus Apīles. āno a natali xpiano. 1413. ⸗ Hic michi iucūdissimq̄ fātēq̄ spei filiq̄. nup ad octauū idq̄ Martias. depositū qd̄ antepat vsuraiū. repetenti deo optō maxīo. nō mō reddidit: sed ita q̄to aīo, ita libēter reddidit (Lsup̄ omissa: cū nōdū īpleisset octauū ānū): vt nō vita extēdē, sed in sp̄terne, atq̄ bte vite domicilīū sese cōmigraturū. et cōstāti sermone, et vultq̄ tēqllitate hilaris q̄dāmō, ac letq̄. certo credē significaēt: Quid animi tū michi fuisse putas: cū repete illū (inter loquēdū) sil cū voce spiritq̄ defecit? Nō potui eqdem (quod fragilitatis est, naturēq̄ hūane) in tā recēti, tamq̄ inopinata luctq̄ aerbitate. nō cōmoueri aīo: cū codē tpis pūto (quē tā vehemēter diligēm) et vinū ītuerer, et mortuū: Itaq̄ vbi cogitabūdq̄, ac subtristis aliq̄diu siluisse: tandē (nō sine gemitu) erupi in hec ōba, Q̄ miseabil est hūana q̄dito: Q̄ ridēdi cogitatq̄ nri? Nichil est certi in hominū vita: nichil constātis: nichil diuturni ⸗

Hec paucis questq̄. ilīto rediens ad me totq̄ tepi metarīq̄ metū cogitare, ac me paulatim leuitatis arguē. q̄ ea essem īprudētia: vt nesirem et qua lege nati essemq̄ oēs. et q̄tū quodq̄ dolendū foret, quē nō dolendū: Cōtinuoq̄ ita michi cogitāti. ea venerūt

in mēte: que grece apud Me-
nādrū dicta sūt in Trophimū.
(Sed ea referātur a me latine.)
Si lege natꝰ Trophime tu fores ea:
Vt oīa ad votū tibi (que velles) fluerēt:
Et id deoꝝ aliq̄s recepisset tibi:
Recte doleas q̄dem. Refellit enī fidē:
Ac fecit absurde:. Sed iisdē legibus
Cōmune qm̄ tu q̄ q̄bꝰ nos alii
Celū hauseris: (vt audētiꝰ tecū loquar.)
Ferenda sūt hec fortiꝰ. Et aīo simul
Voluēda graui. q̄ dico. Paucis accipe.
Homo es: et ob id mutabil' q̄dem citiꝰ
Res ad miseras Rursꝰq̄ aīal nullū mala
Admittit vltro. iureq̄ id sane: qm̄
Natura quē tulit imbecillū: maxīs
De rebꝰ is fulcit: cadēs igit' bona
Q̄ plurima cōterit:. Ipse vō nūc Trophime
Neq̄ admodū orbatꝰ bonis ex eis eximiis:
Nā sunt tibi nūc mediocria q̄dē mala:
Mediocriter igitur (tibi qd' deest) feras ꝫ
His igit' Menādri versibus
primo admonitꝰ. et q̄ esset
nature lex. et que hoīs īfir-
mitas. et q̄ti quod accidit in
cōmodi faciundū sit, et quō
ferendū: deinde ad validi-
ora ratiōis remedia, auxi-
liaq̄ cōuersꝰ. ita sū ūs et ad-
iutꝰ et ꝯfirmatꝰ: vt ītelligā
plane. michi mali euenisse
nichil. q̄ Olympū meū (quo
ne vitā quidē ducebā chari-
orē) nō tā morte amiserim,
q̄ p̄miserim. Hec āt qualia
fuerīt: in te cōsolādo breuiter
ostendā. Neq̄ enī futurū ve-
reor: quo minꝰ rationi ma-
lis, q̄ p̄turbatiōi obtp̄are. No-
ui magnitudinē animi tui.
noui prudētiā. noui ꝯuitatē
facile (vt es maxīo, splēdidissīoq̄
īgenio) reuocab' vim animi
a sensuū ībecillitate: et nō q̄d
īdocti, s̄ q̄d viri sapiētissimi
sentiāt cogitabis. Nec sane cō-
missurꝰ sis. vt pꝰ tot tibi, ac
tātas res pulcherrime gestas:
patiaris clarissimū nomē tuum.
vlla l' īcōstātie, l' mollicie nebu-
la obduci:~ ¶ Erat tibi Va-
leriꝰ filiꝰ. cū forme p̄stātia. cū
animi robore, acrimoniaq̄
īgenii, et elegātia moꝝ. tui
admodū filis + Aberas tu
Chreme p̄tor: cū tibi nūcius
est allatꝰ de infante nato +
Agebat iā mēse tertiū. cū mi-
rifico mēbroꝝ oīm īcremēto:
dū ipse mgratꝰ Chremēsis mu-
nē ~~[illegible]~~ iā p̄fūctꝰ aduenis
domū + Indies augescebat
in Valerio cū sensu corporis,
mētis ītelligētia = Cupiebat
sp̄ p̄clarꝝ aliquid discē: aliq̄d
audire + Nichil inerti ocio
sibi magis ducebat aduersū.

hor erat / et cōtabescēt vim ingenii / et robur corpis demoliri dictitabat ⊥ Cū a matre quiz ĩcreparet ⊥ ne tāta opā litteris daret ⊥ : vix tandē ab eiusmōi studio tātisper dū mater aderat. veluti a mulsa tēq; ab ĩtelligēdi ratiōe / ad actionē se cōdūtebat / Circuibat vniūsā familiam: quid pbitor / ad procuratores / rē / ad reliq; domestici facēnt diligētissīe disquirebat ⊥ Ex quibus vnq; vbi iocabūdus subdidisset / Cura Valeri lrās: et her reliq; patri: cōtinuo excepit / At ego in prē: et pater in me est: / Ptea An ignoratis ex lrīs sciam signi: sententiā vō oēm referri ad actorēz: Quid enī pficīt cuiq; vtute scire: nisi sēdm vtute egerit? Que illi audiētes admirabāt: quasi diuinū ādda ĩtuēntur in puero. ⊥ ⊥ ⊥ ⊥ Sed ad ego plura qmedō. q tāta sit et tā mlta: vt si ea velim referre cūcta ī medio: me dies sit defeturus? Quare ne in plixiore ordē eo videar tibi magis refricare acceptum vulnus: quo diligētior fuero circa diuini illius pueri cōmeōrādas laudes: veniā ad id cuius causa. hor est cōsolādi mūnus a me susceptū: / In tāta ĩgenii / atq; more felicitate. ⊥ (vt est hominū natura fragilis / ac varius / et pene ĩfinitis obiecta periculis) Valeius ille tuus egrotat ⊥ Aperiunt medici: qrit morbi causa: q (qm puer eāt vita cōtinētissima) alia nulla ē visa: q; vehementior susceptus labos in ludo. Nosti. n. Valeiū tuū fuisse adeo natura bn institutū: vt nūq; se (ne in summa ādē inedia ac siti) aut cibo ĩgurgitaret / aut obruēt potu: sed et hor dilutissimo vtebat: et illo vilissimo: ita vt sepius ad panē obsonīū nullū addēt: et obiurgāti matri / qrēs / ād ita faciēt. ille blandiēs respōdebat: Quia hor o mater dulcissima delector magis: / Ptea / Crapula et ebrietas litteras nō admittit: itaq; malo stomachū de me qri q; mētē ⊥ Inualescebat in dies / et ĩcrudescebat morbus Nulle rationes mediorū / nulla remedia pderāt ⊥ . Fe-

Nō.

brichat inclytq ille puer se
bre et vehemēter et erūnosū
Et quo vital spes magis atte
bat in dies: eo erat vi anu
mi erectior. (Vsu certe fiei
videq: vt q moribq fuerit bn
istitutq. quo magis est ppinqq
morti: eo sit sensu mentis
viuacior.) Deficebat in illo
pedetētim/ ac sensim (vt fit)
vires aie. Lingua vō (qua
neqz tenuiq/ nec expeditiq/
nec mobiliq qrq fuerat) hebe
tior fiei. [illegible]:
ita vt demū dicēt (sublatis
ad celū oculis/ Miser ego:
q̄s me liberabit de corpe mortis
huiq? Q̄ diu claudar hoc
seculi carcere? Quod ipe audi
ens. cū trāsfixq dolōris iaculo
repisses duriq flere/ Tūc ille.
Quid est mi pater. vt tāto
te dolore cōficias? Ibat sua
cuiqz dies. Impleui cursū: q
mihi a dno data est [illegible]:
[illegible]. Post breue suspi
rium/ ac lachrymulā. tū leni
ter emittit spiritū: vt
spōte oclusis oculis obdormis
se: nō mortuq existimari posset.
Et qd mirabiliq creditu:
nimiq ille purpure mixtus
color (quo pulcherrimos oīs suc
etatis pueros mirifice ante
ibat in vita): repēte sil cum
obitu (maiore quadā gra emisit
in facie. At ipe cū nō potes
eiq obitū nō dolē/ ferreq pmo
leste: in cuiq vita magnā
quādā/ ac certā spem. et tibi
et patrie ppositā esse existi
mabas. Quare cū. existi
mes fortassis ex illiq obitu mag
nā tibi factā esse iacturā: cen
ses te iure/ ac merito. et eiq/ et
tua causa dolē oportē. Verū
erige te obsecro/ Iacobe Antoni
Martelle: redat ratiōi. turbu
lentissimi atq pcipites motq
animi. Intelliges pfecto tibi
nō nīo nichil acidisse mali
(q valeiq tuq abs te abierit):
sed eo te esse inclioze cōditōe.
q certo didicēis dilectissimū
filiū tuū. simul cū egrotatōe
corpis. libeātū oni egritu
dine animi: frui nūc celestis
glie gaudiis sēpternis. essecq
tui apud iudicē depratore.
Quid enī p immortale deū in
uriq infātis obitu acriter a
deo tibi dolēdū esse arbitrais?
An ignorabas qd Tela
mon Euripideq loqr an Ana

Tenuius.

Exclusio
p. causa
ingredi: sc
ex pte
nostra:

yagorā clazomenīū) ne Aiax
rūdeāt: filiū abs te genitū
esse mortale? Nū oēs ea legē
nati sumꝰ: vt alū citiꝰ. alū
seriꝰ. oēs tū moriamur de
niq? ¶ Quā nature hu
mane imbecillitate Euripi
des meditatꝰ (vt est oni in re
ffuis/ar diligēs) ita locutꝰ est
Natura q̄ mortalibꝰ est rebꝰ: teneꝰ.
Haud videor eēdem. Nā vīn? At auribus
Mors dnibꝰ debetur his: nec ē aliqs [arripe]
Qui cras ▬ futurū se sciat? ¶ Quā
igitur nobis pollicemur fe
licitate: cuiꝰ oia sti incerta/oia
mutabilia/rr? Itaq; alio spes
nra dirigēda est: alio inten
dendi cogitatꝰ. Nā ad seriꝰ
dici pt in hoīm vita: cū nul
lꝰ sit tāta ānoꝝ nūs: q̄ si cū
eternitate cōferat, minima
pūcti pticula repsentet.
¶ Nec ea pfecto vita ē optā:
que l' Nestoris/l' Sibylle (quā
fabulāt)/l' ea potiꝰ q̄ Matusa
lem ānos vixeit: ꝗ honestis
sima fueit/pbataq; apud deū:
cria si vniq diei vita q̄s vixeit:
Nō. n. multitudīe ānoꝝ. ꝗ mag
nitudīe/pstantiaq; vtutis. hoīs
beatitudo sil' cū vita definitur.
¶ Nū inuito Chryssippū aut
aliū cupida hominī. vl Platonī
l' Aristotelī ptuleimꝰ: q; plura
in philosophia volumīa pro
lixioza scripserit? An illos po
tiꝰ Chrysippo/et Chrysippi si
milibꝰ: qui acutioza/et me
hoza ingenū/doctrineq; mo
nimēta posteris pcligere?
¶ Nū pterea arboreē laudeē.
q; pluriū sit ānoꝝ: an quia
et pluris de se fructa/et
suauioīs efferat? Et ne
celeriꝰ (q̄ par est) a silētio
discedaē: vt in arboꝝ fructibꝰ
arridē videē. vt alūs alū citiꝰ
maturescat. idq; nō ē diūsis
mū; ꝗ in eode eriā genere
fructuū: ita de hoībꝰ quoq;
venire vsu q̄s dubitet: vt
q; cuiq; nature tpamēto. alū
seriꝰ/alū citiꝰ vita finiāt?
¶ Si eū arrogāte soleē/et dis
solutū existiare. qui hominū
legibꝰ aduersatur: qualis
dicendꝰ sit qui suscepisset na
ture legi (que viuēdi tpa. oībꝰ de
▬sint. vt id pterire nemini
liceat? At nature legibꝰ irasci:
quid aliud est. q̄ deo adiuscari.
a quo ▬ natura oīs creata ē?
Qui enī egrefert/qd voluit
deꝰ: is plane videtur deū ar

guere iniustiſe. in eum quoque irasci.
Itaque nō absurde huic ab Es-
chylo legitur reprehensum. cū dixit.
Boni est finis quoque viri (mali
siqd patiē): nūquā deis irasci:
Quā sententiā apte secutus Eu-
ripides (ait) Adūsa qui bene
fert: vir optimus michi videt
ac prudēs:
At mea me de
Valeio meo (dicas) fefellit spes.
Qui enim nō doleā: cū illū
michi tā immature, tā inopinato
ereptū sentio. At nihil debet
esse inopinatū sapiēti:
Amisisti (fateor) in Valeio magnā huiusce vite iucūditatē:
At velim tecū aio volutes illā
Volyxis sententiā apud Euripidē
poetā, Sapiētis est q̄ oportet
in malis sape.
Qui si
in re bellica turpe existimat
dicē. (nō putassem). vbi ino-
pinato in nos hostis ac repē-
te impetū fecerit: q̄to id est
turpius indicādū in huius vite
conditoē. q̄ innumerabilibus
periculis, et calamitatibus
est obiecta. cuius finis ē ille
quē effugē neō pt. Oēs
enim morimur: horaque mortis
incerta est. Itaque recte ad-
monemur, Vigilate quia
nesciti dies neque hora.
Qd inquā facē nos oportet, qbus
sapiē magr Jesus est datus: qui
idem et a gentilitatis philo-
sophis, poetisque pdicatur.
Vati milta licet est (ait Ne-
uius poeta) mortalē mala:
Sed eruditissimus versus lō-
ge aptius, Hinc memor leti:
fugit hora: Hoc qd loquor,
inde est: Decet nos certe ita
viuē: vt sp credamus futurū,
vt moriamur: Aliud nihil
esse philosophorū vitā affir-
mat Plato: q̄ mortis cōmē-
tationē. Et forte id quidem,
atque sapiēter: Nā si ad finē
omnia referenda sūt. si bōn beatēque
viuendi pīcipiū capit ab ipo
fine rationē. si finis humane
vite, mors est: cui nulla ē
mortis meditatio: is sane neque
prudēs, nec felix esse nullo pa-
cto potest.
Qui me delec-
tat vba illa delectāt: qbus vtit
apud Euripidē (vt michi vi-
detur) Theseus.
At ego qd a sapiēte quoda didicerā
Curas, calamitates, et exilia michi
Mortis acerbas, et malorū alia genera
Versauerā aio: ne quid illorū, prius
Nuc cogitarā: siqd accidēt: magis
Recens noceret:

Math. 24.

Vita philosophorū: ē meditatio mortis

Plato.

didicat Theseus a sapiete q̃
dã. hoc est ab Anaxagora.
¶ Quid. n. aut nostroꝝ/ aut
noster etiã obitꝰ. nos affligat?
Par vitã corpis sp̃terna esse:
q̃s adeo sit tãta demetia q̃ nõ
mori q̃ p̃mũ malit. vbi in eã
sit vitã puctuꝝ. de q̃ fore sc̃p̃
tũ legimꝰ/ vt deleat deq̃ one
lachrymã ab hominũ oculis. et
vbi neq̃ mors ãplꝰ sit futura/
neq̃ luctꝰ/ neq̃ clamor/ nec do
lor:? q̃ in hac dutiꝰ/ p̃sãri/ ho
minũ vita? que plena ẽ miseã
biliũ erũnaꝝ. in tot reꝝ ãnũ
cõmutatõibꝰ. in tot cupiditatũ
tedũs. in tot fastidũs voluptã
tũ:? ¶ Nichil esse videq̃ in hac
instabilitate vite. ita hominũ
cõcupitũ: cuiꝰ post vsũ satietas
nõ sequat:? vt q̃d maxie cõseq̃
stideq̃. id cõpotes voti facti nõ
abdiceq̃: et alia atq̃ alia dein
ceps appetãd. Nũq̃ nisi i mor
te. appetitionis fax extinguit:/
Itaq̃ nõ ab re/ et David/ et Hie
mias/ et Elias/ alũq̃ nõnulli
viri sacti et sapiẽtes. vite diu
turnitate ignemuerũt. Ita sũt oia
vaia/ ita incerta/ ita infirma/
nusq̃ q̃ manẽtia:. Idq̃ ciãdũtes
Pindarꝰ. vt est in ãni re pzũ
dẽs/ ita locutꝰ est.
Spes virũ sursũ simul et deorsũ
Multa lactãtes teleri ferũtur
Orbe vsatẽ. pbat id: q̃ ore
Nemo venturã potuit deoꝝ
Nosse fortunã: Qm̃ futuri
Cera mens nobis: Hominiq̃ multa
Pter optatũ tulit ipse casꝰ
Tristia. Et rursꝰ miseris subactã
Retulit rebꝰ pzope voluptas:
¶ Quare cũ in rebꝰ hũã
nis. nulla sit certitudo/ nul
la stabilitas/ nulla fides:? ni
chil sapiẽti oportet esse ino
pinatũ: cũ vsu didicerit q̃ti
die euenire. vt letis tristia/
et tristibꝰ leta succedãt. Itaq̃
ad eadẽ te hortabor: ad que
Corydon (apud Theocritum) Battũ/
fidere amice decet: melig cras forsã habebis.
Spãdũ est vinis: nõ est spes vlla sepultis.
Nũc pluit: et clarꝰ nũc Iuppiter ethẽ surgit:
Vt end silentio tuolua. vl
p. Ventidũ (que a patre
Gn. Pompeũ magnũ actũ in
triũpho. et oculis populi Ro
mani miseabilit antea sub
iectũ: de parthis ad postre
mũ pulcherrime triũphãtẽ
Roma cõspexit):? vel G. Cor

nelium Scipione Nasica Qui
a Carthaginensium carere ac
vinculis. nō solū oia q̄ seruitutis
conditione amiserat. postliminii
iure recuperauerit: sed ad suma
consulatū impūq; fastigia est
euectus): satis vng Job exemplo
sit. Quid enim hic triste passus
nō est:— At idem Job vbi
adūsa oia et corripis/ et fortune
virtutis patientia mirifice supas
set: ita sibi spiritū/ benignūq;
deū reddidit: vt ad huius q̄
humane vite felicitate. nihil re
quirēt:/ Magna profecto virtus
est patientia: Moderate nobis
in vtrāq; fortuna ferenda sūt
oia— Tollenda spes nra in deū
est Jacobe Antoni Marcelle:
qui solus quid nobis/ rebusq;
nostris. aut conducat/ aut nō
conducat. et nouit spe/ et tem
pestiue prouidet:. Denotandus
est nobis animus/ atq; diuinitus
ab istiusmodi cogitationibus/ et mo
tibus turbulentis. Na perturba
tiones animorū (vt inquit Pin
darus) sapiente etiā virū co
gunt insanire—:. Verū
ea nobis offerē consolatio: q̄
nō multū abesse possit: vt qs
tanto animi ardore desyderan
dum. corā lucrat intueri:

Pindarus

et tibi Valeium tuum/ et michi Q
lympium meum. equalibus nobis.
equalis illos. Na vt illi eodē
et āno/ et mense nati complerāt
annū octauum neuter: ita nos
annū q̄rtū et sexagesimū ingressi
vterq; sumus: tu ad. xvi. kl.
februarias: ego vo ad octauum
kl. augustas. Et immortales
certe (q̄tū michi videor augu
rari): futuri nō sumus. Quare
inter nos/ et filios (quos a
misimus) nō admodū longa fu
tura est diuortia: nō demus
opā quod in nobis est. vt vna cū
illis (qs tāto desyderio ardeo):
esse possimus. Quis enim nescius
q̄ dies mortis prestituta sit/: quod
tū scriptū est. nos latere nō debet/
Omis caro fenū: et omis gla eius
q̄si flos feni. At cū sciamus pul
cherrimos/ atq; recentis flosculos.
leui aura tactos tāgue scē/
paruoq; veti flatu agitatos mar
cescere solere: nichil esse video
quod immaturū natura. quod
intempestiuū dici debeat inter
homines. Quicūq; nos moituros
iussit deus: id et maturū iuste
dicū est et tempestiuū:— Quid
enim est aliud mori: q̄ depositū
reddere: Deposuit deus apud nos
animū: nullo prescripto tpe. Que

igit iustitia nra fecit: eu repetenti ming alacriter, qpri
mumq restituere. Num
grauiter nobis ferendu t,
si quod ab deo nobis datu est
vsui: id ei cu exigit reddere?
Reddimq enu: no damq. Nec
ille ming in culpa iudicari so
let. q doleat l' depositu, l' como
datu restituisse: qp qui illud
sit abiuratq. Na fides in vtroq;
et ingtitudo desyderat. Cuq oc
ciu grauе sit ac periculosu: tu
ingtitudo turpissima, atq ad
modu detestabilis censeri debz.
Ingtitudo pessima.
Homo enu ingtq. pudore va
cat: Qui vo impudete se fa
cit obnoxiu: is omi se flagi
tio, facinoriq assribit. Si
pmq angelq voluisset gtitudis
memuisse: neq in supbia
exarsisset. neq iuudisset cre
atori suo: nec e sumo beati
tudis gdu, in extreme mise
rie tripitiu corruisset. Qq
me delectat duo illa pre
cepta. q vocatur Delphica:
Precepta delphica.
Cognosce teipm: et, Ne quid
nimis. Hec talia sti: vt alte
manet ex alteo. et iuice se
comutet. Na, et q se nouit:
nichil nimis neq cogitat, ne
q facit: Et q nichil nimis
aut dicit, aut vult: seipsum
nouit. Qui ergo se morta
le esse cognouerit: neq esse
retur nimis secudis rebus:
neq adusis ita humile ab
iectuq sternet. vt luctui sp
vt eiulatui sit addictq. Ho
norat sane luctq (vt est in
fabula) lachrymis, et doloib
stacq no duitq ad eos psiriscit.
a quibq hmodi honoribus
extipitur: ab qbq aut negli
gitur. iis abstinet. Vt
omi in re. demisso nos aio
adusq deu mos esse oportet:
et qcqd ab eo sit ad nram vti
litate factu existimare: ita
q videntur adusa, et volutati
nre, expectationiq ifesta. et
costater ferenda sti nobis,
et sapiter. Na vt grauiter
inquit Euripides. Necessi
tati q dedit terga: sapiens
est ille vir: nec insciq qdem
deu. Di enu pcitaio oes
mozimur. finisq hq vite
mors est: quid hec nobis.
et frustra, et inutiliter. vl
lachrymada est, l' dolenda?
Iudicamq obsecro. Menadru
qp scite hec vt oia
Nostris mederi si mnalis posset lachrymis,
Dempqq tolli fletibq quiret dolor:

delphi est oppidu
in phocide, phocis e pua regio
grecie int Attica et Boetia:
in delphis eat se
plu apollinis. vt
vt pfia i textu:
pg folia. 10. circit.

Lachrymas cum cerebro auro. At hyeng negotia
Non curat hyeng. nec respicit. sua viam
Deu tu fleas. seu nō. facient. Proin qd facing?
Nichil dolor arbor instar hos fructo habet
Lachrymas: ¶ Nichil igit dolendū t. ro-
gres. nichil igitemisēdū.
nichil lachrymandū oīo: ne
t morte quidē thaissimi
filii. At fleuit jesus la-
zarū (quē reuocabat ad
viuos: ¶ Respondebo eādem
tibi audacter. et ex animi
sententia respondebo: ¶ Ut
nichil dolē oīo. ihuānū est:
ita dolore cōficī. effeminatū
et molle: ¶ Nullos ingī sen-
tire in vtrāq; fortuna animi
motq. lapidis est / nō hoīs
(qīq; eciā in lapidibq ineſſe
motq ādā natura ifitos. nō
ex magnete solū / ꝗ ex silicibq
ipsis ꝓpiptur): Verū pati-
motq eos effrenatiq ferri / nec
vllis cōpescē rationis / cōsiliiq
remediis. bellum est ꝓiū: ¶
Si enī in nobis nulla pro-
sa ineſſet affectio: cū alie ple-
req animi vtutes. tū ami-
cicia ipa (qua nichil in ho-
minū genere. suauiq esse /
nec necessariū magis addito).
beniuolentiaq oīs e medio
tollētur: ¶ Itaq; crudēlū esse
arbitror: ne falsa ādā decep-
ti opīōe. aut quod nullū est /
iudicemq malū: aut quod
sua natura minimū sit /
maximū ipi faciāq: ¶
Homo (argumentaris) su:
nō deq: ¶ Et recte tu ādem:
(presertim. cū deq eciā ipe. q
mortuū lazarū (vt obiicis)
erat suscitaturq: collachry-
matq est: ¶ Velim tū me-
mineris ꝗ ruissime illiq (quā
nō dicebā Dolonis sententie /
Ne quid nimis: ¶ Nā quod ais
collachrymatū eciā jesū: re-
cte ādem narras: nō itelli-
gas id esse factū ab eo. nō mi-
ngq lazarū (quē plurimū
diligebat) esset reuocaturus.
ab alteiq / vereq vite beati-
tudine. in huiq (que falso
prodiat vita) miseriā: qī vt
huāne ibecillitatis affectū
exprimēt: At se supra hoīem
gerere (hoc t supra vulgi
cōsuetudinem). et oīa pro ra-
tionis regula / deoq metiri:
viri t magnifici / planeq he-
roici ¶ Qd si illiq nō po-
tes absentiā ferre / ꝗ celū ha-
bitat: nō tā eiq videris: qī tua
vice collachrymari. At istud

Jesq. lazarq.

Dolo. Neqs nimis:

Jesus. lazarq.

certe nō est animi vero libe-
ralis / neq; magni / neq; pa-
terni ¶ Illi q bono gaudēdū
est inq; potiq: q̄ tuo dolendū
incōmodo:- / ¶ Atqui ea con-
ditōe filios nobis cōmēdauit
deq: vt qn̄ cūq; repetēt: redde-
mq. Nū igitur malimq; cre-
ditori suū esse. q suū exegerit:
q̄ cōmodati gratias age? ¶ Quin
potiq imitandq est nobis sātis-
simq ille / patētissiq; Iob: atq;
illiq ūba. sincero mētis affec-
tu vsurpāda / Dn̄s dedit / dn̄s
abstulit: sicut dnō placuit.
ita factū est: sit nomē dni
bn̄dictū:- / Quid tāto cruciamur
dolore: ad diuturnis
lacrymis / q̄s amissimq lu-
geamq? siqdem ad tps est cre-
ditū: id ppetuo seruare non
possūq. Nichil nobiscū agit
natura durq: q̄ cū elemētis /
vniuso mūdo cōsuēuit. ¶ Nū
grit? tra. q fructq (q̄s tāto cū
labore crepisset / pepisset / alu-
isset) amiserit. cū tā sepe an-
tea vomeribq scissa esset. ra-
stris / et ligonibq cesa. imbri-
bq obruta. tēpestatibq fracta.
nūc rigore / nūc estu vexata
quo ānua munera parturi-
ret: cūq; variis / amenisq;
floribq induta gestiret. mox
exuta spoliataq; omē ornatū /
lataq; deposuerit? ¶ At ne ꝫ
mare ādem molestē. q per
āni / ac tpm vices / eorq; mo-
meta. nunc remissioribus /
nūc vehemētioribq vētorq; fla-
tibq inter procellas fluctūq; a-
gitatū. nauibq cirrūq; sul-
tatū. et hamis / ac retibus
appetitū: sentiat. quos genu-
erit / auxeritq; tātos piscium
greges. prede oībq / rapineq;
expositos. et pcio sissimas
margaritas / aliaq; pmulta
et gemaq / et rerū nobilissi-
maq; genera. ab se. aut vi
auferri / aut insidiis abduci.
¶ Nā quid aer ipe michi
medrādq est? Iugetne / an
gemit. q qui mō solis ra-
diis illustratq albescēt. et
iucūdq oībq esset aspectu:
mox nocturno caligat hor-
rore. sepe numero etiā in
terdiu obscurat: q̄q; aues
(quaq; et ludēti volatu / et
multenti concentu gaudet)
multiplici dolo / variis q;
artibq. in sūma etiā regio
ne capiātur? ¶ Et ne vide-

fert

ar in singulis enarrandis
curiosior: celū etiam ipm nō
sp eodē lucet aspectu: ꝗ p ortu
occasuq solis. nūc manā
tibq radiis collustrat. nūc
crēpuscatioibq stellarū velut
scintillis debilig fulget:
qnq etiam nusqm apparet:

Quare si omia sūt plena mu
tationū. si nichil est i vniuso
mūdo liberū ab interitu: ni
chil est quod ipi nob pcipuū
postulemq:. Q si ꝗ imbecil
litate humani ingenii. nō po
tes tale filiū non regrē/ nō
dolere/ nō ingemisce: cū bo
ues etiam videaq regrē vitu
los quos amiserit. mlto q mu
gitu/ ac tristitia testari piū na
ture affectū: ꝗ omni in re
modq seruādq est. et nusqm
a ratione recedēdū. Vsq cōq
pis/ cū mētis affectu nobis ē
cōmutādq: vt qz aspectu/ atq
sermone curas leniebāq: coz
gaudeaq recordatōe/ ac bēitu
dine:. Ad hec tibi cauēdū
est. ne cōtinuis lachrymis
eo cōtrahas grauorē culpā: quo
diuine volūtati magis videis
adūsari. Dolet enim quīq deus
vehemētig ꝗ illos affligere:
quos repugnātes sibi rebel
lis ꝗq cognouit. Itaq nō ab
surde poete fingūt Niobē,
ob hmōi causā filios amu
sisse. Quis scis ptēa. si
deq ipe (cui et pterita/ et fu
tura oia cōta sūt) miseratus
est Valeriū tuū: ob eāq rē
ad maiorē etatē venire pohi
bueit: ne qd tristig pateret:
Quot enim et qta quotidie
accidūt in vita tristia/ mise
rabilia/ erūnosa: q sola mor
te effugiūt:. Di Cyrq ille se
nior (qui res cū mlītas/ tūq
pclaras gesserat) ad senectu
tē nō puenisset: nūq tā cru
deliter/ tam ignominiose/ tā
seruiliter. p calliditate ipote
tiāq feminea pisset:. Idem
de Creso rege:. de peno An
nibale:. de Gn. Pompeio ma
gno:. de G. Iulio Cesare:.
de G. Maio:. de Cicerone:.
de L. Anneo Seneca: alisq
pmultis pt aiadūti. Quato
igit Valeriū tuū celeriū extēssit
e viuis: tāto eiq mors desyde
rabilior est cēsenda: q mali
nichil neq nosset/ neq pe
trasset:. Quod eiq rei cōsy
deras Menāder (idem quē
mō meminieram): ait.
Quē dii amāt: moritur iuuenis

Liberat profecto mors sepe nonnullos. et maxis/ et acerbissimis malis:/ quibus ii vacant: qui vel infantes/ vel pueri ex hisce vite erumnis excesserunt:- Di Pamo cotigisset ea mors, qua falso imatura ditimus: nuq; her ta flebilit apud Homerum quereretur,

Ingrede o fili muriu: q troas rr :-/ Qua qde Homeri sentetia Virgilig (familiais noster) aptissie secutus (potius executus) ait.

Iter finis Pami fator: hic exitus illum
Dorte tulit/ Troia incesam/ et plapsa videre
Pgama. tot quoda populis/ terrisq; superbum
Regnatore asie. Jacet ingens littore truncus.
Auulsusq; humeris caput: et sine nomine corpus;

Ex quo possus itelligere no obscure: q periculosu/ q formidabile sit diutius ee in vita.

Q q siqd est bonu/ qd de se qat her vita mortaliu pollicei:/ id no in animi/ et corpis coniuctde/ ac vinculis: sed in vtute ipa (qua animi rone adipiscimur)/ et in bonis est mobus positu. Itaq; vt vtute qd malu est suu/ canet her vita mortal: ita qd bonu est morte cosequtur. Quare q sibi (hor e sedm animi vtute)/ deoq; vixerunt:/ q cuq; type moriatur. et tepestiue moriut/ et bn: corq; morte nō lachrymis/ et dolore. si gratiaz ad deu actde/ et animi tranquillitate pseq debeq:/ q his periculis seculi liberati. celestibus illis/ sperniscq; bonis potiti sit: qbus solis. va hoim definit beatitudo:-

Ita cu Deio me eo tibi dolore face longiore: quo in discedo su longior. Veru cu video tui te valeru (que tato desydeas ope) veluti sagittis assidue vulnerari: et eo qde animi vulnere. qd dolore te gficit:/ institui no antea fine dicedi face: q ita te tibi restituco. vt me mihi in luctu meo restitutu sentio:-/ Q No possu (iniqs) a dolore cotinere me:/ vt que supstite atq hede michi fore optabar: eu efferri/ et sepeliri viderim. O inuitis atq iniq mors:/ q filios pietissimos. ab idulgetissimis paretibus distrahis:/ vt qs imortalis esse oportet:/ in ipo vite limine oppimas. O malorum omniu malu atrocissimu/ teterrimu/ pessimu:-/

Q Eode video nos reuolui Jacobe Antoni Marcelle. fru-

reuertit ad exclusione pme causa lugedi:-

stra mo video precepta eloquentie didicisse: q eo tibi quod cupio. qdq in te est ming persuadeo: quo sū in suadendo cupiosior: Nū tibi soli mortuig est filig? Nū putas singultibq fletibqq tuis redituru ad te Valeriū? Nonne tibi licet qd sibi deq ipse nō patit? Deq (vt Agathon inqt) inferta fatē q facta sit neqt: tam etsi deo nichil est neq ptitū neq futurū: cū oia sit presentia: Audi obsecro qbq vbis Ditys cōsolat Danaen

Agathon

Ditys. Danae.

Esse inferis cure gemitq putas tuos?
Huspiriisqq tuis tibi reditū ire filiū?
Nuc sermoneo: primor si mala
Respexeris: feras facilig. consyderāb
In vincla quot laxat hoies: Quot patres
Orbi senescit. Quicq regnātes opibq
E maximis lapsi: nichil sunt. Her tuo
Versanda sunt animo? Considerāde sit
ingi tibi aliorū calamitates
et erūne: Et qd monebat
Socrates Incōmodū tuū cū
aliorū adūsis rebq cōferēdū:
Laudat a nōnullis Ml. Tul.
Cicero (qui et id quidē nō in
iuria) qui cū filie mortem
equo aūo ferre nō posset: gra
uissima rr ca de cōsolatione

Socrates

Marcus T. Cicero.

sibi luctib: cauit: vbi cū Cu.
Maximi illig. et M. Catonis.
tū aliorū pene inumerabiliū
et greciorū et Romanorū patētia
atq cōstātia in medium referēs:
se sibi sua in causa patronū
constituit: grauissimis exem
plis rōibq ostendēs dolore
dire q ex alicq morte suspiriat.
et muliebre esse et vanū: cū
nichil sit malū iudicādū. qd
sit natura: Et cū oia nobis
dedcit deq. net sit qqq prorsq
qd tōq iure peculiū nostr dicē
possuq: quid est qd vl amissū
vl redditū. fato egritudinis cru
ciatu nos torqat? Prudēter
igit et q verissime in hanc
sentētiā Simonides poeta
locutq est
Homines paru pnt inania studia
Breuiq labor tpe labor ad laborē. etā
Quod est inuitabile imminet oibq
Mors seua. Cuig boni et mali. parē
pte recipiūt:
Ner ming apte Euripides
Non solū eū peunias minime gnas
Homines hnt: sed prorsq huānū nichil
In oibq itaq dire par est. Eu gerimq
Que sit hoibq a deis. Her cū volūt
Rursū auferūt? Diuine
retributōes multo nostris me

ritis sunt maiores. Verum
ex / dei iudicio / non nostro esti=
mande sunt. ¶ Ut non potes
non desyderare. quæ ex te ge=
nueras: quæ magis amabas /
quam te ipsum: ¶ Sed vir sapiens
nichil unquam desiderat: quod si
bi contingere posse despet. Et ut
frustra quod habuimus desyde=
ramus: ita frustra quod amissum est
lugemus. Itaque parcendum est la=
chrymis / ne / egritudo animi
lenienda: ne quæ pietas flen=
tum excitat: diffidentie assci=
bat. ¶ Non. n. mortuus est Da=
leius: qui vite tue secutus est conditionem:
ut qui mortalis erat: facto sit
immortalis. Ille nunc simul cum
angelis ∼ facie dei videt ∼
Nunc puti tota quoque eis aspicere
licet ordines illos. vii: quibus
beatorum animi per insatiabile leti=
tia perfruuntur ∼. Quid enim
morte acusemus: sine qua ad
tantum felicitatis bonum pueire
non datur? An potius (cum in ea
sit tum boni) repsentanda no=
bis est. cum adhuc sui in corpe?
Quid spiraremus humi prostra=
ti? ¶ Durgaque aliquem ex hoc
terrestri ceno. Abducaque aliquem
a sensium tenebris: mentis lu=
mina tollaque ad celum ∼ Quid
scietes / videntes que. dolosis vo=
luptatum insidiis irretimur? ∼
An ignoraque quo magis blan=
dit mundus: eo maiore de nobis
victoria. hostem illum manet at=
que formidabile spare? Que res
mlte fluunt ad votum: sine aliqua
demum ingenti malo finiri non
punt. ¶ Itaque laudat rex phili=
ppus Alexandri pr: tum cum sub
eodem tpe. tres grati / et fortu=
nati nuntii essent allati: et
quum equestri quadrigam cursu O=
lympia vicisset: et quum ab eius
duce Parmenione essent
Dardanii pugna supati: et
quum uxor Olympias ei filium pe=
perisset: continuo sublatis de celum
manibus / O fortuna (inquit) quo
me malo aliquo. pro tot totisque
bonis affiritio: ¶ Verebat enim
vir prudentissimus. ne (quod accide
[redacted] sepe solet) post tot letas
res. magnum aliquod infortunium
sequeret: sicuti certe demum se=
cutum est. Nam quum Attalum pe=
trati flagitium pena dare neglexit
iuste: iustissime ipse luit.
Primum enim Philippum. ab ado=
lescente Pausania interemptum ∼
¶ Istiusmodi vo humanarum rerum

mutabilitatē atq; īcōstātiā.
cogitās Paulus hemilius. sibi-
q; sāctius nichil ducēs patrie
charitate: cū ob victū per-
seū macedonie regē. in ma-
ximo atq; claissimo felici-
tatis sue ꝓuētu metueret.
ne quid mali reipublice ī-
minēt: deos ꝑcatus est. vt
siq̄d aduersi in ꝓplm Roma-
nū molirētur: id ōne in
domū suā cōuterēt. Quare
cū ex q̄tuor filiis (quos/et
bōitate forme/et splēdore
indolis habebat egregios)
duos antea adoptōis iure
in Corneliā fabiāq; fami-
liā trāstulisset: reliq̄s du-
os q̄ domi erāt. alter an-
nos q̄ttuordecim natū. q̄r-
to an̄ triūphū die: alterū
vō (qui ānū duodecimū
agēs. in triūphali cōspectus
fuerāt) q̄rto itē post triū-
phū die amisit. Cūq; pro-
cedētē sibi obuiā ꝓplm
videret. q̄ et eius vicē do-
lēt/colligētq;: Paulus
eadē oris/vultusq; grāui-
tate (qua vti cōsueuerāt
sp̄)/Nūc (ait) patrie sū

cūrru

eq̄dē metu atq; ꝑiculo liberatus:
q̄m successiuū meorū īuidiā
(quā in familiā meā fortuna
euomuit): pro oībus tulerim.
Cōtigit. n. michi (q̄d optabā)
vt vos meū casū potius lugeatis:
q̄ ego vr̄m īgemiscā:— Nū
tibi videt talis tātusq; vir/aut
doluisse/aut fudisse lachrymas:
q̄ vl' inopiato sibi q̄cq̄ tristius
accidisse. vl' īmature in tāta
rerū leticia pueros duos (quos
reliq̄s habebat) intra dies
tā paucos diē obisse/dicēt:—
Vt est enī prudētis et magni
viri oīa q̄ in vita accidē p̄nt.
longe antea meditari/seq; in
ōnē casū cōponē: ita nichil
ducē īmaturū: q̄d vl' natura
facit/vl' ratio aliq̄ tēpestiuū.—
Nam (quod difficillimū scitu
est) siq̄s diligēter obseruaēt/
atq; ꝑspicēt horoscopiū/sydereq;
eorū influxus/q̄ nascenti Va-
lerio illuxerūt: ītelligēs ꝓfecto
nichil mirabile accidisse. q̄
minus is diu vixerit. Vixit
enī q̄ntū ei fuerat natura
definitū. Id aūt quo nā habe-
at mō ita ostendīs:— Valerius
tuus natus ē eodē et āno/et mēse:

quo meū Olympū supig na
tū meminerā. Itē hic. ad ter
tiā idē Apleē paulo aū solis
ortū: at Valerio post solis
ortū. arriter hora sēdam. ad
octauū kl' Maias:~ Volūt
aūt astrologi: qui ishmodi
tpe natē sit: eiē vitā diuturnā
esse nō posse. Idē tū ex marte
q̄ teneret sēdam domū: tū ex
Mercurio. q̄ a Saturno offen
sā domū pcessēt: tū Mars
etiā ipe Iouē (qui fortune pti
dominaret) in sua q̄dratura
offendēt. Huic etiā sēdē do
mus. ipiq̄ Mercurio (sub q̄
Valerio dicit natē) vis q̄dā
ītrīsecē atq̄ extrīsecē data est:
sine qua vita esse nō pt:· Q
si ab ea 2ª domo. Mercurio
q̄ (q̄ domū dnatur) vis
(qua alimur) inest nobis:
nō videri debet absurdū. si
ex offēsione et domo. et dnū.
antea q̄ moriatur. q̄ pfīm
rōnis vsū attigerit:~ Nec
obūciat michi quisq̄ volū
tatē diuinā. pmā esse causā
et spherarū et motionū. mi
chilq̄ fieri. q̄d nō de intiore
ītelligibiliq̄ aula sūmi im
patoris egrediatur. cuius

q̄dē volūtas. causa pma sit
et bone et adūse valitudinis.
vitēq̄ ac mortis. tū etiā pmi
orū penarūq̄. eodēq̄ mō et col
lati cuiq̄ bnfīcii et relate gr
tie: eādēq̄ dei volūtate solā
esse. vnde oia q̄cūq̄ sīt traxē
ortū (cū ipa eterna sit. ortūq̄
nullū habeat). quasi mens
diuina. et celū ipm et vnū
sū mūdū mīnq̄ creauerit. eāq̄
naturā et potestatē infuderit:
vt oia certa rōne atq̄ ordine.
progressq̄ fiāt suos. et oriendo
et occidendo. p varias diūsasq̄
et causas et effectq̄. nūc serīq̄
nūc citīq̄. et tēpestiue tū oia.
Quis etiā sane mētis ignorat
oia p diuino arbitrio ac nutu.
et creata esse et constituta:
nichilq̄ cuiq̄ l' amidē. l' ptin
gē. q̄d aut dono eiē. aut p
missione nō fiat:~ Id aūt
ita esse: ne Homerū q̄dē igno
rauit. Apud illū etiā Achilles
Priamū interēpti Hectoris tor
pq̄ supplicēter. flebiliterq̄ ro
gātē: hisce vbis cōsolatur~
Ah miserāde senex mala q̄ tibi plurima pertq̄
Obsedere tuū: nauis vt solq̄ achiuas
Venerit: atq̄ oculis huīq̄ te ostendē coram
Viderit: qui tot natis. et talibq̄ orbū

prorsus:

Te modo reddiderim: mens ē tibi ferrea
Ist tu nūc aio q̄bq̄ agere: pelle dolores.
Iterq̄ sede solio: gemitq̄ nil p̄fuit vllus:
Vt statuē dei: miseris mortalibq̄ egra
Vita datur: Nullis tāgūt² numia curis:
Dolia nāq̄ iacent in limine bina tonātis.
Diuisim q̄ dona boni tenuē maliq̄.
Iuppiter hec miseris tribuit q̄nq̄ maligno
Et q̄nq̄ probo: Verū cui tristia dura
Morte dedit: cūctis tenendū reddit: et vnū
Quē dolor in tyrā stimulis agit acer amaris:
Quēq̄ dei atq̄ hoīes nullo dignāt² honore:

vite suauitate/ ac fructū obitu amisisse. cū hic nō modo nulla sit suauitas/ sed īmo dolor/ atq̄ acerbitatū plena videamq̄ oia: siquē reliquē st. grāt² tāti merorib causē. Eas inuenio tris posse asserri. q̄ aut existimeq̄ cū corpib fil animos iterire: aut morte sine maxīo/ itoleabiliq̄ dolore

Tres alie cause lugendi:

Nūq̄ si bonor maloriq̄ nrorū. vel nature ordo/ vl dei volūtas est in causa: (qui q̄cq̄d facit/ et recte facit/ et vtiliter nobis): nichil est q̄ vllo nob casu acerbo videri debeat: Nā is nouit solq̄ q̄d nobis/ aut adūrat: aut no conducat: Itaq̄ monebat Socrates aliud nichil a dīis īmortalibq̄ petendū: q̄ vt bona tribuēt: qm̄ iidem scirēt q̄d cuiq̄ expediret: Sed qm̄ iā satis michi videor ostendisse. neq̄ nīra causa lugendū esse (q̄ neq̄ liberalis sit/ neq̄ paterni/ neq̄ magni/ neq̄ amātis animi): nec eriā filior certe causa. q̄ eos scilicet puteq̄

Socrates

aut existimeq̄ aut in tristia animos iterire: aut sine maxīo/ itoleabiliq̄ dolore/ aut p̄ futura in īferno suppliria: Quid si has causas quoq̄ nō minore vi victoriaq̄ īfrīgū/ atq̄ p̄sternā. q̄ de duabq̄ illis superioibq̄ factū videbis: cessabis ne tandē a luctu? Redibis ad tempus? Intelliges tibi mali nichil in Valerio accidisse?

Exclusio p.c. (alg 3.c) causa lugendi. s. p̄ supplicia i īferno

Nam futura illa suppliria. quibq̄ tandē horrēda st: bonis ne/ an flagitiosis? Nō ignorāq̄ id. q̄cq̄d ē mali (q̄ quidē aliud nullū/ neq̄ formidabiliq̄ esse pt/ neq̄ eruno sig/ neq̄ maiq̄. illud hoīm culpe/ p̄petratisq̄ in vita sceleribq̄: nō morti ipi (que malor oīm finis est) dari oportē? quīmo p̄ea esse morti maiorē gratiā habēdā: q̄ culpā nō patiat² ānor accessione fieri

grauiore. ¶ Pueta. Que illi
supplicia debent. q̃ nō mō nulli
se flagitio unq̃ fecit obnoxiū:
sed ita probitati studebat assidue.
ut in eo absolutissima qdā virtus/
nō mung natura/ diuinoq̃ af
flatu (vt de Nympholeptis/ et
Theoleptis q̃q̃ fabulantur). q̃d
disciplina inesse/ excerniq̃ videt.
Adeo enī egregia ille
puer erat in omnē vite partē pul
cherrime institutus. tantaq̃ ingenii
ad omnē honestatis pstantiā arti
monia/ et splendore: vt vis
qdā supra hominē in eū diui
nitus videt. infusa. ¶ Quid
enī ad natale: quid ad ho
roscopū reuertamur. Nō
enī dicā ea ratione Valeriū
tuū ingenio fuisse et arti/ et
grauī/ et facili/ et excelso/
appetentissimo discendi: q̃ na
tu sit ascendēte prima gemi
nor facie: quo tpe Mer
curio esset in arietē: q̃
et a marte feruore: et tēpa
mētū a Saturno arripet:
Qui hec oia (vt cetera q̃q̃)
ab deo sint: tū q̃q̃ mung no
ta sint omnib: nō contenda cū
indoctis/ et pinacibus. Sed

Nympholepti
Theoleptis

Horoscopo
♃

illud affirmare nō dubitabo:
nō potuisse Valeriū ea et lo
qui/ et agere: nisi aliqd supra
hoīs ingeniū/ diuinumq̃ ha
buisset. Quo factū est vt di
uino q̃q̃ bēficio vix puericiā
ingressa. huiusq̃ sit vite periculis
liberatus: ne si diuturnior hic
fuisset: sordibus prior inānaret.
Vt difficile enī est cū denuo
a scabie nō corripi: q̃ diutius
vtatur cōsuetudine scabiosorū.
¶ Q̃ si eos imania quedā
manent/ atrocissimaq̃ supplicia.
q̃ vixerunt flagitiose: q̃ illi
pmia nō sint proposita. qui se
totos virtuti/ deoq̃ dediderunt.
Qui vo opinant nō fieri
mortem sine grauissimo sensu
doloris: ii maximo in errore
versant. ¶ Non enī (michi cre
de) ipsa mors unq̃ grauis est.
sed mortis metus: q̃ omnis tollit
cū mors aduenerit. ¶ Hinc
illud est grauissimum Diogenis
dictū. q̃ interrogatus/ An
mors esset mala. quid (inquit)
mala: qua presente nō sentiā.
¶ At metus ille viuēti homī
grauis est: cuius depranata
opinio/ malorū esse arbitrat/

exclusio 2ª. (alis q.) causarū lugendi. s. pena l'dolore mortis:

Diogenes:

Quid sit somn/ et mors

Alcmeon

quod bonu sit. Nam nullu esse
dolorem in morte: rem haud dif-
ficili assequamur: si quo illa
fiat nolimus ignorare. Eadem
enim mors via nos corripit: q
somnus invadit. Nam vt docet
Alcmeon. sanguis retessu in
finitimas venas fit somnus:
qui si diffundat: expurrectionem
inducit: At si oio sanguis re-
tesseit: continuo mors consequit:
Di recedente igit in venas san-
guine. rapimur in somnu.
ne sentientes quidem: qd mire
mur: si sanguine no redeunte
in locos suos/. quasi pretio so-
no occupati morimur? Vt
enim morte. in one tps sensu a
mittimus: ita somno consopiti sen-
tim ad tps nichil. Itaq non
indocte (inqit Aristoteles) somu
stupore volens ostendere: in dimi
dio vite felices nichilo prstare
miseris hoibus: dimidiu enim
vite p somno posiut. Et morte
nonnulli philosophi. sternu
esse somu definierut: ob id tm
illi errantes. q somnus ille no est
adeo sterna: vt fine nullu sit
habiturus vnq: Resurget enim
homines: idq no solu nra hor
christiana: sed etiam cta phi

Aristoteles

losophorum sententia. cor q psam.
futuru enim perse affirmat: vt
reviuiscant homines/ sintq immortales:
Qd si somnus fit sedm Diogenem
Apolloniate (qui ait) vbi oio sa
guis diffusus venas implerit: et eum
aera (q in venis continet) ad pentu
impulerit/ atq in subiecta aliu.
sonu fieri. at thorata (que vocat
reddi calidiorem. q si tota vis ac
ria e venis defecerit. morte effi
ri: quid plus in morte molestie
sit/ q in somno? Vim aut Pla
tone malimus sequi: somnus fit re
missione spiritus sensitiui clau
ad sinciput: quo in loco principa
tu ponit. Cu vero sensitiuus spis
oio remittit atq relaxat: tum
morte effiri Platoni placet:
Quod si ita esse credimus: no mi
norem esse gratiam morti habedam
q somno. mihi videor intelligere
hic enim ad breue tps curam mo
le nos leuat: ac mors pretio li
berat. Atqui recte quidem Ho
merus somnu q pfudissimus sit.
eneum vocat/ et eum de mortis fra
tre. Mortemq/ ac somnu. ob eam quam
inter sese et generationem/ et simi
litudinem habet: geminos dicit.
Itaq Diogenes ille cynicus
(qui cognomento dictus est Cyon)

Ipse

Diogenes

Plato

Homerus

Diogenes Cyon

cū vehemētissime egrotas la-
xaretur in somnū. et excita-
ta a medico interrogaret: mo-
lestia ne qua pateret: respō-
disse tradit: nichil: verū fra-
ter sorori anticipat: hoc est
somnū morte. ¶ At paulus
apls (vt spūs sancti plenus. ita nul-
lis eleganciis doctrine inops)
cū cōsiderasset mortē (quā no-
minant. id est separationē ani-
mi a corpore) aliud nichil esse
q̄ dormitionē atq̄ somnū que-
dā: vetuit de dormientibus
esse dolendū. Ita enī monet
credendū esse eos q̄ dormiūt
suscitandos iri: et posteaq̄ sopo-
re digesserit. forte vt cū sanctis
vigilēt. atq̄ vna cū angelis dicāt/
Gla in excelsis deo. et in terra
pax hoīb̄ bone voluntatis. In ter-
ra enī/ et in hoc mortali teno
q̄d aliud est q̄ factiones/ q̄ sedi-
tiones/ q̄ discordie/ q̄ bella/ q̄
incendia/ q̄ vastatores/ q̄ cedes?
Quos in hoc vite salo. et mē-
tis/ et corporis fluctū nō patimur?
Quibus nō obūrimur naufra-
gius? ~ Quo q̄s melior fuerit:
eo se magis addicit inūdētie ia-
culis/ et mucronibus. Cū feriāt

Paulus apls

sumos fulmina motis. Qd
patrie charitas Camillo p̄fuit?
q̄d Miltiadi? quid Themistocli?
q̄d Aristidi? q̄d vtriq̄ Africa-
no? ~ Num de his oīb̄ triū-
phū agere victrici iudice pu-
dor fuit? Nōne iudētie diri-
tate perīit Abel? Nō eadē Jo-
seph omni ludibrio inocētē ob-
iecit? Nōne in horto deliciar:
serpēs hoīem eo veneno īficit:
cuius morte humanū genus mors
corripuit? Nō etiā in celo p̄mus
angelus eadē peste correptus: in-
sidias suo tendē creatori ē ausus?
Quid ago pluribus in re p̄
spicua? Vt enī patriarchas
et p̄phetas/ vt apostolos ac mar-
tyres cōtiteā: Jesū ipm impū
linoris imaūtas. p̄ oēm senitie
et sceleris cōtumeliā erubescē-
dē affixit cruci. Que igit̄ su-
perbia mra fuerit: vt q̄ ad ima-
ginē dei/ ac similitudinē creati
sus: meliore postuleq̄ ee cōdi-
tione. q̄ se deus ipe voluerit?
Nū imago id antecellat: cuius
est imago? Nū deus moritur:
et homo sit īmortalis? Qui si
Christus p̄ nos mori nō dubi-
tauit: nū ipi p̄ nobis/ tū

Camillus
Miltiades
Themistocles
Aristides
Africani.
Abel
Joseph
Jesus
Christus

vehemēter morte horrēs?
An ignorās mortē esse introductā p̄ hois vitiū: vt ea restituēt bonitate sua. qd vite malignitate pierat? ¶ Nulli est odio nobis habenda mors. sed optanda potiq: cū sit malorū omniū finis (q̄bꝰ quotidie afflīgimur) et cū tum sepultura vitiorū (q̄ sola corpa animūq; iterimūt): tū virtutū suscitatio (q̄ meritis in ꝗla viuū sp̄ierna). Itaq; rectissime dictū legimus/

Numeri. xx. Moriatur aia mea in animis iustorū. ¶ Quid enī molestie potest esse in morte: quā sōni simillimā esse ostēdimus? Vis āt animi cōtractio. nō ex alio mortis īcōmodo: q̄ ex solo metu p̄ficit: Itaq; aptissime de morte Arresilaū lonita tradit. cū dicēt/ Dolū hor q̄d malū dicit (ex aliis ōnibꝰ q̄ putātur mala) nemī vnq̄ p̄sens molestū fuit: sed absens atq; expectatū affert egritudinē. Tolle igit metū: malū onē sustuleris: ¶ Metuē āt mulieris est: nō viri. Et metuēda q̄dē ea sit: q̄ a natura maxīe abhorret. Sed vt morte nichil est magis secūdū naturā: ita iustis certe nichil. Dola enī

Arresilaū

mors equalis est ōnibꝰ: que neq; pauperes discernit. nec excipit locupletes: regesq; pari iure adit/ et subditos. ¶ Qui nisi corpa nobis fragile esset. cor lubricū. animus imbecillus: nō mē morte nō timiemus/ sed muro potiq desyderio eā appetēmus. Intelligēmus enī maximā nob in morte positū esse vtilitatē: cū vita hec/ p̄nicio sa sit tota/ et extrēo obiecta discrimī. Quod Paulus apte significās/ Michi (inq̄t) viuē xp̄s est/ et mori lucrū. Nam christū esse ītelligebat corpis morte/ et sp̄s vitā. Paulus philip. 1. Mors certe illa optīa est/ q̄ cū adhuc sum in carne. pēto q̄dē morimur: deo āt viuimus: Illa vo et horribilis/ et pessima. de q̄ septū legimus/ Dimitte mortuos vt sepeliant mortuos suos. Istiusmōi enī morte (dū viuūt cetā corpa): animus ipse fatinor mole oppressus morit. Hic illud est/ Aia/ q̄ peccat/ ipsa morietur. Qua q̄dē morte. q̄ mors alia esse queat aut tristior aut amarior: nulla repio. Hec. n. mors illa ē: ob cuius horrendā formidinē dictū audiūus/ Queret hoies mor-

Ezech. 18.

Apoca.6. te/ et nō inuenient eā: quique
Luc.23. frustra dicturi sūt mōtibus/ Ca-
dite sup nos: et collibus. opite
nos:- ¶ Et mors qdē (q̄ discrē-
sū animq facit a corpe). q̄q̄
sua natura in maximis
bonis habenda est (q̄ et maxīs
huiusq seculi malis nos liberat.
et ad maxīa altiq vite bona
nobis tūsitū pbet): dandq
tū est opa/ curādūq diligē-
ter: ne nos ipōtos offendat:/
Mā et salutifera medicorū po-
cula. q̄ mina tēpestiue/ et vt
oportet obdurerit: ad pniciē
sui corpis/ nō ad salutē obdu-
cit:-/ Et gubernator q̄bus ve-
torū flatibus poterāt mō secūdis
vti: fit qnq eius l' negligētia/
vl' ignauia adiuōs vt patiat:/
Mors erū nusq̄ longe a nob
abest: q̄ p oem vite cursū nos
comitat:/ nobiscū pnoctat/ no-
biscū vigilat/ nobis adhēt sp:
et q̄cūq vl' agim/ l' dicim/ l' aīo
ūsamus. curiose obseruat.

¶ Nec ē qd' q̄q̄ malit/ q̄q̄ p-
desse: mō aūadūtit nos sui
nō obliuisci: monetq exēplo
totius vite. vt q̄tidie discamus mori:
cū pspicue ignoscē liceat. nullā
esse vite ptē. q̄ diutius duret. q̄
nobis eriā volentibus/ petentibus
nō se morti dedat. Quē enī
repies q̄ suo etatis statu gtēq
viuat? Debilis/ balbutiēs q̄q̄
ifantia: puēritatē/ et lusionē
puēriē quipiscit. At pueri ad-
olescentiē libidinē/ atq amores
adamāt. Hec vō etas. iuuēntutis
robur/ et glām admirat. Iuue-
nes aūt: gradiorīs etatis. tum
prudētiā/ tū auctoritatē maxīe
ōniū optāt. Sed illo vbi ē pue-
tū: q̄s est quē sui nō penitēat:
cū itelligat sibi frustra esse
oia corrupita. seq̄q̄ videat/ l' igno-
rātē. singulis etatibus vite sue
esse mortuū: nec ita mortuū/
vt aplius moriēdū nō sit? Quo
fit. vt in oibus sit īnata queda
mutatōis/ finis q̄q̄ appetitio. Dola
mors/ ea nostrarū actionū ōniū
vltima: q̄ tāto nob est horrori:
et pturbationū ōniū finis ē:
et cū malorū ōniū cessatio: tū
cōmigratio ad q̄ete. Mā quid
morte/ absente horrēs: que
psens similla est somni?
vt enī sono sepius interripi-
mur. ne adūtētes q̄dē illū ad-
esse/ neq̄q̄ sentiētes: ita etiam
morimur. sensu penitus iter-
cepto: eadēq̄q̄ facilitate morte

obiung: q̃ sono occupamur:
¶ Plurimu vo interest. vtrũ
nos illa pãtos / expectãtis q̃ in
ueniat: an ip̃ãtos / inter osci
tãtis q̃ ~~[illegible]~~ offendat:
Eade enĩ q̃ nob q̃optie cupit
fore. speculat nra oĩa acutissie
ĩsidiaturq: siqd agat a nobis
ꝓcerã: et tapido ipe / viribus
oniboq ĩpetũ in nos facit: nul
lasq; neq; rationes / nec ꝓces
admittes. nature debitũ exigit.
facitq; cõfestim. vt qd cõcretũ
fuerat (sdm Epicharmũ) dis
cernat. eoq; redeat / vnde ve
neãt: terra in tĩrã: spꝰ aũt
sursũ. Cuiq; enĩ elemẽtoꝝ / qd
erat elãtale in corpe huano / ꝓ
sua reddit pozione: et humo
humo: et aq̃ humor: et aeri
flato. et igni vis ignea. Ita
anima q̃ est sba incorruptibilis /
ĩcõmutabilis / ꝓterna: q̃ vita
ĩfundit corpi / qui vita e corpis:
nõ humi remanet natura sui:
sed vbi se a corpea gerete se
creuerit: mortis qdẽ corpo: ipe
vo morte nõ recipit: ꝗ relicto
corpe. si nullis se carnis sor
dibo ãnauerit. euolat altius:
nusq̃q; cõsistit. donec eo pue
neit / vnde ꝓfecta est. ad illũ sci
q̃ ait / Quid scis an nocte hac
a te tua aĩa reposcat? Non enĩ mortis anima vna cũ cor
pore: sed ab eo repetit: a quo
vsui data est. Itaq; nõ interit / nõ dissipat / nõ delet: sed (vt
inq̃t ꝓpha) in maũibo dei e ꝓ:
Eo aute cũ puenerit. q̃ est
tãdẽ longiorib suc pegrinatõis
fructo vberrimos. p onẽ bõ
tudis letiriã assecuto: ¶ Cũ
tãtũ igit in morte sit bonũ:
eaq; tãta serpat facilitate. vt
ne sentiat qdem: qd mors
nobis timenda e. l' potiq; nõ op
tãda? Audi etiã quẽso hbus
vbis Socraten facit Plato vti
apud iudices ¶ Ner mireris
q̃ tã mlta a grecis traduco.
Nõ enĩ id a me factũ est ꝓ eam
orois facilitate. quã michi in
oni et scribendi / et dicẽdi gne.
eq̃ apud gretos atq; apud lati
nos pzomptu esse opinaris:
sed vt ad latinos (quos habẽ
potes ipe pmultos) grecis q̃
testibo addãtis. nõ sis ꝓ sua su
difficilis) (Socratis at vba
hec sũt: vt memini.) Time
morte (o iudices) aliud nichil
est. q̃ existimare se esse sapiẽte.
q̃ nõ sit. videt enĩ scire: qd
nescit. Ita neo scit morte. Ner
aũt bonoꝝ oniũ e homi maxi-

Epicharmo

Socrates
Plato

Luce xii.

mũ: quã homĩes eque timet:
ac si nozit certo esse maximũ
omniũ malozũ. Et recte qdẽ
Socrates. Quid enĩ boni in
se habet hec vita mortalis: l
qbꝰ potiꝰ malis nõ abũdat:
Vmulta pfecto nob in huiusce
vite agitatoribꝰ ac fluctibꝰ
in onẽ ptẽ obeũda ferendaq
sũt aio cõstãti atq ĩuicto: q sũt
oni mortis acerbitate (quã
falso existimãt) longe acerbi
ora. Quod ni ita esset: nõ
tã multi fuissent: q (vt se ĩis
difficultatibꝰ aut animi aut
corpis soluerẽt) vite morte
sponte atq alacriter ptulerẽt.
Quẽ enĩ ĩueniẽs. cui vni ad
animi pstãtiã. cõmoda oia
et corpis et fortune p volũ
tate cõtigerit: Nõ patitur
ratio nature, deq ipe nõ pa
titꝰ. vt bona simul oia (que
vulgo existimãt): ita ĩ vnũ
aliquẽ virũ qfluãt: vt tã
petua sint futura. Id qd eriã
Helena illa Homerica non
ignorãs ita loquitur.
Ast alias alii ãsquis valet oia solꝰ
Datq bonũq malũq deꝰ:
Oia inq nob et bona et ma
la. hoc est cõmoda et ĩcõ
moda ab deo sũt: idq sp ad no
stra vtilitatẽ. Nã vitiũ et
peccatũ (qd certe sua natura
malũ est): a deo esse nõ pt.
Itaq studẽdũ ẽ. quod in
nobis positũ puto: vt bonoꝝ
opũ vereq pietatis simus
studiosi: Que vo aut extra
ria sũt aut a nostra potesta
te aliena. ea si aderũt: et mo
deste vtamur et grauiter:
sin aberũt: nõ turbemur. Nã
vt breui exẽplo Vlyxes mo
net apud Homerũ:

Vlyxes. Homerꝰ.

Nõ vni dat cũcta deꝰ: formosꝰ vt idem
Sit sil et prudẽs ac multa laude disertꝰ:
Qui specie caruit: deꝰ hũc venẽabilis ornat
Viribꝰ eloquii. Quo fit. mirẽt vt vnũ
Hũc alii suauis lingue dulcedine capti.
Hic aut fides orat. leniq pudore
In retꝰ excellit agẽs: que numis instar
Dusãpũt. vrbẽ ãsquis petiere. loquẽtẽ:
Ast alii forme bonitas. que cõmiꝰ equat
Celitibꝰ: penitꝰ defert grã lingue:
Vt igit nature atq fortu
ne cõmodis. modãte vtẽdũ ẽ
et sdm rationẽ: ita eriã ĩcõ
moda (siqua sũt) aio infracto
atq ingẽti tolerãda sapiẽtes
iubent: Diqd igit Valerii
obiter tibi fortassis ĩcõmodat:
debes tu sane id qrẽd est in
cõmodi. cũ illiꝰ maxio cõmo

do pensare. Ille enim ex huiusmodi seculi tediosa et pmolesta peregrinatione / ex hiisce erroribus turbulentis, in tranquillum illum / et exoptatum beatitudinis portum, beneficio mortis elatus est.

Et mors quidem ipsa (que stultis tanto habetur odio) non solum est naturalis / atq; necessaria: sed habenda in bonis optatissimis:

Q; mors sit naturalis / et necessaria:

Nam si quemquam ex contrariis rebus constat. corruptibile esse natura: cui mirum videri debet. oportere hominem aliquem corrumpi. quem sit ex contrariis concretum? An ignorandum id esse necessario corruptibile: quod geneabile sit natura? / Cumque homo naturaliter generet. necessario fieri vt is secundum naturam corrumpatur?

Vtra. humani corporis elementa nondum alium sui speciei quam aliorum ptes eliorum: sed cum ea elementa quorum concretione / alia constat corpora. corruptionem admittant necessitate nature: numquid meliore sint priuilegio humani corporis elementa? Elementis autem corruptis hmoi: nra ne corpora integra sint futura?

Adhec. Si natura ipsa (quam diuinam) a mente diuina. et producta est / et constituta (sicut certe est): quemque a natura sui. non bona esse non potest. Fluunt. n. ab illo. de quo scriptum est / Vidit deus cuncta quecumque fecerat: et erant valde bona: Nec. n. natura solum. sed etiam effectus omnes quecumque sunt secundum naturam: ab deo (vt a prima / efficientiq; / et vniuersali. rerum omnium causa) productos esse: et theologi omnes / philosophiq; affirmant: Cum mors igitur sit effectus adeo naturalis. vt vnus sit (secundum sapientissimum Salomonem) hominis / iumentorumq; interitus. et equa vtriusque conditio; ea quam malam esse dicit. et naturae contradicit et deo: / Nichil est (inquam) morte communius. Animanti partitur nullum. Nemo est / neque fuit vnquam. tanta felicitate / tanta gratia apud deum: cui moriendi ius detrectare licuit: / Quam rei veritatem Homerus seniorum ~~meditatus~~ meditatus: ita Minerua loquentem introducit: Dz neq; celicole. quem dilexere. tueri Equa morte queunt: vbi pnicioso tra Hoc rapuit leti: / Salomon Homerus Minerua Heritis

Et ne id quidem absurdum. Nam (inquam) quam sibi non pepercit. quo nos ab eterna morte recuperet: nos patiatur pp nos ipsos. seculi mortis immunes (sine qua ad

sempiterna vita ire nō liceat?
Q si aialia vniuersa ineuitabili quada nature lege morti sint adiudicata: qd ipsi frustra atq inutiliter naturali iudicio adiuemur? Presertim cū vix vllū sit aial hoīe ibecillig: vt Homeri sua: q ait
Homerq
Nil magis est hoīs natura infirmiq. omni
E numero. spirant quicquid aialia terris
Ac serpunt: Si enī velimus nri corpis
natura cū ceteroz singillatim aialiū natura conferre: inueniamq multo nos et pluribus et maioribus subiectos incommodis. q aliud vllū aial: Itaq nō
Vlyxes
congrue Vlyxes ille Sophocleq id considerans ita loquitur
Quicquid vita viuimus. aliud nichil sumus:
Q simulacra aut inanis vmbra nos
Recte sane hoīem simulacrū
Sophocles
Sophocles atq vmbra vocat:
re sane et vana et contenenda:
Huic at pre modū secuti Horatig Flaccq inquit.
Pulvis et vmbra sumus:
Sed longe id aptius et aptius
Pindarus expressit.
Pindarq
Quid aut est vllq? quid nullq?
Vmbre somnū homo? Nā
cū vmbra debilis nichil sit:
quale sit vmbre somniū: non
est intellectu difficile. Vnde
igit tanta sit nobis animi elatio
(nescio) vt q ceteris animantibus
sumus fragiliores: soli velimus
ex omnibus detrectare iuis mortis: q vt natura rationeq
debet: ita nātaio omis e oibus:
¶ Q si intelligemus q tū inest
in ea boni: nūq adeo essemus nobis
adusi atq inimici. Nunc enī
Q Mors i bonis habenda sit
iprudētia nra est: vt igno
req ad finē oia referri oportere: finē vo vt bonū appeti:
Finis at vite huiusq mors
alius est nullus: Q si sūmū
bonū et finis vltimus cōsistit:
morte habēda esse in ratione felicitatis. qui negarit:
que sit felicitatis ratio nō
intelligit. Simul enī cū morte: et vita et humana omnis
finit actio. Itaq recte
Cresq
Cresus et sapienter monuit
Solon
Solon. hymoi finē expectare oportē: et tū demū de
humana felicitate iudicare:
Nōne ptea scrptū est Ante
Ecclasti. ii.
morte nō laudaueris quēq:
Mors enī et finis e et testimoniū anteacte vite
Cū demū
suo officio fictus est gubernator: cū nauim deduxit
in portū: Nec oratoz laude meruit: nisi psuaserit:

nec medicq: nisi sanauerit:-/
Et miles absoluta stipendiu
merede no recipit: nisi hoste
superauerit. Et ipator cofecto
bello: laurea decorat. ¶ In
ea secessione (qua animq fa-
cit a corpe) ipe qdē molestia
oni / sollicitudineq absoluit:
at corpq resoluitur. / Quo fit.
vt aiq ita absoluta. incredibili
gaudio pfudat: corpq aut re-
solutu in trā (cui nichil sentit
mali oio patiat nichil:-
Hoc mors est huāne hq vite
priuatio:- Argute qdē ob-
uiit / et subtiliter. Quamur
enī mortis bnficio. quotidia-
nis curis diurnisq / et nocta
rnis angori bq. Quamur (iq)
quamur iis cūctis pturba-
tioib q: q tq effeāt qdā
et inianes / truculentissieq
bellue. animū / corpqz cofi-
riūt. Que enī michi expi-
pies; q minq sit aut ad sol-
licitudines anxiq. aut ad
labores desidiosq. aut pcli-
uis ad voluptates? ¶ Quid
mīti facīq hac vitā? in qnul-
la est securitas / nulla tranqlli-
tas / nulla qes? Ad qs enī cu-
piditates no trendūt nros
animos / no iflamāt ardē-
tissie facēs corpis? In pterit
vnq dies integer? sine aliq
l' corpis / l' animi salte offen-
sione? Nōne in rebq eciā le-
tissīs. tristia ne iteruenīāt.
nobis timenda occurrūt: adeo
vt metq ipe magis eciā nos
affligat. q qd perinde atq
miserrimū timūtq tū adue-
nerit? Nū sede res (qs opi-
namur) maiori sit nobis vo
luptati? q dolori. adūse? Q
si bona / eciā / q existimātur
sine ā gore no sīt? qd in vita
sit bonū: no intelligo. ¶ No
nasci / lōge optimū (inqt Sa-
lomon:- / Et id qdē mlto melio. Salomon
q Sileno. Is enī qplhesq (vt ē Sileno
apud Cratorq) monuit Midā Cratore
regē. vitā hac ee cruciatū: Mida
et a pncipio / vsq ortū hoīs. infor-
tuniū esse maximū. ¶ Et Job Job. 29
vir ille sānctissimq / diu antea
aut / Bnditio morituri veniat
in me:- / Dicebat enī id humi
teneri / ac sepulcri latebris
occlusū. resolui in trā: qd no
secq morti q vitio esset obnoxiū?
Illud vo qd vtute / disciplināq
appetēt / qd sumi boni / deiq
esset studiosū. altiq euolare.
eiq adherere: ad cuiq imagi
ne est creatū. vn vite accepit

spiritū. et in aiam viuēte
factū est: ¶ Itaq; iure aliqn
dicē cōsueuit / Pereat dies illa
Job. 3. in q̄ natus sū: / Datis enīm ostē
debat. q̄tū boni esset ī morte:
cū dies natalis sui vt puret
optabat. Nā vt natalis. initiū
est ierōmodoz / ait maloz ōniū:
ita eiā mors trāsitū nobis
pbet ad bonoz ōmū sp̄tūā
possessionē. ¶ Cuiq rei desy
Hiemias derio et Hiemias se generātū
Dauid esse deplorat: et rex Dauid
petebat a dño. vt notū facēt
sibi finē suū. et numerū dierū
suoz: ¶ Quod neuter certe fe
risset: nisi morte (vt egre
giū bonū / quodda / optasset:
¶ Quātū pt̄ea sit bonū in
morte. nō mō patriarche /
et ꝓphete / ac ceteri sancti viri:
sed ūl eiā q̄ gēiū dii sūt ha
biti: iussu veri / ōnipotētisq;
dei delucide ostenderūt. ¶ Cle
Cleobis obis / et Biton. fratresq; / et
Biton argiui. qm̄ pro iumētis iugo
rolla subdidere. matrēq; cur
Juno ru insidētē. ad tēplū Junonis
vsq;. qd stadiis quīq; et qdra
Argi gīta distabat ab Argis. mira
pietate traxerūt: pro sūmo
tāte boitatis pīnio (vt ē apud
Herodotū) a numine. morte Herodotus
donati st̄. ¶ Idemq; boni inter
dormiendū ꝓtigit / cū Agā Aganicedes
medi / et Trophonio: qm̄ pul Trophonio
cherrimū Delphis tēplū A Delphi
pollini st̄ fabricati: tū eiā
Pindaro: cū quid esset homī Pindaro
optimū. ab Apollinis oraculo Apollo
q̄sisset. Nā nō m̄ltū pg tpis.
in Gymnasio. cū esset. relaxa
tāq; in somnū. caput in dile
ctissimi pueri sinū posuisset:
suauissime dē obiit: ~
¶ Sed quid pluribus gēti li
tatis delyramēta cōsectēr:
cū ratione nō obscura. mor
tis bonū pbari q̄at. ¶ Illud
ꝓpe / veroq; bonū et diuinū /
et teneriq: qd ad animi p
tinet dignitatē. Qd aut aīo
detrimētū nō affert: id ma
lū certe nō est: Sed cū mors
nullū afferat aīo detrimētū:
malū esse nō pt: Qd vero
malū nō est: id bonū esse
patet. ¶ Quid ergo t̄ nostra /
vt nroz morte adeo egre fe
rimus: q̄ tm̄ ꝓtinet in se bonū:
vt sine illa esse beati nullo p
parto possimus? Quare cū
ostenderimus morte esse et
cōmunē / et naturalē / et ne

cessariā / et oribꝫ debitā.
candēq; habē rationē finis
(q̄ nō bonꝫ esse nō pt) ⁊ et
tāta ptēa facilitate irrepe-
vt vix a somno suauissimo
quicq̄ differat ⁊ quid est q̄
eā nob luctēdā existimeq;
q̄ sola nos liberat oni tur-
bido corpis motu. seq; nob
tutissima ducē pstat / qui
ex his tenebris exēdag in
lucē illā / q̄ et vniūsū mū-
dū illuminat / et ex homi-
nū corde caligine onē eū
cit ⁊ ¶ Nū forsitā igno-
rāq; mortē ipsam. q̄d sit ⁊
Nec aliud q̄cq̄ nos magis
torquet. q̄ ipsꝫ nōis signi-
ficatū ⁊ cū vulgo affirmēt
ictirco mortē esse nociuā: q̄
mordeat ⁊ Mordē aut esse
atrociū / et īmanium bellua-
quasi culices / et muscas /
et pulices mordē nō dicamꝫ ⁊
quasi culices eriā noia sint
vl a natura / l a sapiētibꝫ in-
dita: et nō plura. opio sepe
vulgi / ac volūtas. q̄ vlla exq̄-
sita ratio īuenerit: ¶ Ut ego
nō a mordēdo mortē deduc
arbitror ⁊ sed a cyreco nōie.
qd est Moros moros. quod
sortē / mortēq; significat ⁊ vn
et morior / et mortē descēdē
q̄s abigat ⁊ Moros moros
ā a verbo Μερειν merin
descendit: quo vbo partiri /
ac separare significat ⁊ Nā
q̄d aliud est mors. q̄ (q̄d mō
diceba) animi a corpe sepātio ⁊
nature sꝫ īcōmutabilis / atq;
īmortalis. a natura muta-
bili / et mortali ⁊ ¶ Nū sumꝫ
obliti / Quid culpe obnoxiū ē.
id eriā morti deberi ⁊ Si
ꝑ Adā suꝫ oes in culpa: ones
ꝑ Adam debemur morti.
Si debitū igit est mortis ⁊
decertores īdubitato futuri
sumꝫ: vbi īpatiētq; feramꝫ
mortis solutionē / Debet enī
finis cōuenire pnnipio. ¶ Et
quo pacto possimꝫ pro chari-
tate patria petq; offerre ob-
uia morti ⁊ si alior obitū / tato
luctu / tato merore pseqmur ⁊
Quod enī atte pig. qui pro
patria / morte appetiuē ⁊ q̄d ite
nūq̄ fecissent: si tātū ī mor-
te doloris / tātū mali possis-
sent ⁊ An pluris fortasse pa-
tria nobis faciūda ꝑ sit / q̄
natura ⁊ q̄ deq; ⁊ Nū q̄d dies
tandē obliteabit ⁊ id nō ratio

Moros

Μερειν

Moros q̄d sit

Adam

pg leniat: ¶ In malingcor quor morte acerbe ferimg. memoriā obliuisci, q̃ p̃ cōsolatoib remedia tueri: vt qz recordatio voluptate debet affiriat animū egritudine: ~ Di rursq effusioz risus, si ī modatū gaudiū vicio datur: nū luctq, nū lachrymaz nimietate laudemg: ~ Quid q̃ p̃turbationū ōniū egritudine esse pessima grauissimi philosophi tradiderūt: paucos ne ĩueniab. qs nimiq animi dolos. ad insaniā, alios ad laqū, alios ad ferrū impulerit: vt quē meroze ferre nō possent. ab eo se morte vendicarēt: ~ Niobē nimio luctu. sensum amisit: Artemisiā gtiero, q ob viri Mausoli obitū. in assiduis lachrymis, et eiulatu cōtabuit: Quid Phyllin illā Demophontis: Quid Aiacē Telamoniū cōmeozē: Quid. M. Catonē: Quid .M. Brutū: Quid. M. Othonē resarē: Quid alios pene ĩfinitos. in medīū referā: ~ Romanoz, et Grecoz

Niobe
Artemisia
Mausolo
Phyllis
Demophon
Aiax
M. Cato
M. Brutus
M. Otho

historie. antiquū hominū plene sūt: q̃ sibi gptēa morte asciuerūt: qm patiētia nō didicerāt. Itaq dū animoz magnitudinis se laudatū iri iudicassent: sunt a sapiētibus viris ōnibus. mollissimi iuxta atq supbissimi iudicati: Nā quē animū veluti deposuit apud nos deus. hūc debemus reddē, nō abūtē: ne collatū bnficiū videamur maleficiū loco dutē. Quecūq ab deo sūt. ea ōnia bona sunt: sine illo āt. boni esse nichil cuiq̃ pt: ~

Et mors igitur optanda: ita minime antevertenda: quin opa danda est. vt nos vigilātis sp̃ afflictos q̃ sp̃ ĩueniat. Quod si ferēimg: de animi sede nūq̃ neq deūciemur, neq mouebimur. Et nō mō ĩteritū animi (quem idocti nonnulli falso opināt.): sed ne doloze qdē corpis ī morte (qui nullus est oīo) formidabimus: ~

Exclusio 3e. (als 4e.) causaz lugendi sz p̃ ĩteritū aliozū: ~

Nā viuē animū post dissolutionē corpis, ar p̃ sese cōsistē: pt triplicīter demōstrari. Et pmū qdē. quadā nature vi: tū ratione: demū vero diuina iustitia: ~

¶ Animū viuē post morte: pbat. triplicīter: ~

Pba. probatio. Immortalitatis aiorum. [illegible]

Et immortalitate sane aiorum satis nobis pbare debet ipsa natura: si alia enim nulla ratio (que fere sunt infinite) posset adduci:/ ¶ Videmus enim nullam esse oio nationem neq; fuisse unq;. q nō gerat diligēte curam mortuorum. variis officiorum et generibus et ritibus. eorum aiōs psequēs: qd certe nemo faceret: si ea putaret ad vita defūctos nihil pinēe: At quod oēs gētes communiter sentiūt: id qdam nature lege fieri videtur:/ Quē qdē populorum omnium. de aiorum immortalitate. consensu. ii omnes q habiti sūt aio altissimo acerrimoq; ingenio: maiore i modum confirmarūt:/ Quis enim vir magnus ac sapiens. mori vltro voluisset: si animum una cum corpe moriturum esset arbitratus? Nam se pripitasset in etnam Empedocles. sine spe magna immortalitatis? Di falsum esse Thcombrotus putasset. qd de aiorum immortalitate. apud Platonem legerat: nūq; se de muro pripitem dedisset: quo illam assequeret:/ Que tanta cupido glorie Curtium. q tanta patrie cyaritas. in illam terre hiatum potuisset immergere: si totum se pituum morte credidisset:/ Idem de Codro rege: idem de Philenis: idem de tribus deinceps Decius: idem est de aliis q̄ plurimis existimandum: q prudentia et virtute q̄ plurimum claruerūt: Ex quibus rebus cognosci pt: animum non modo non interire cum corpe: sed ab eius vinculis solutum longe esse meliore statu vite. ¶ Itaq; recte inqt Phocyllides.

Vita brevis nobis: ad tps viuūs oēs.
Ast aliq morte semiūq; ignorat. Et idem
Viuit inetnum. ¶ Et illa in eptis dicta ab eodem Phocyllide legimus.

Nāq; manet animi mortali i corpe. mortis
Exptes. Hoc gressus spes vsu
Est imago dei. ¶ Q si vi nature. psci illi gentiles. p q̄dam veluti coniecturas. p quas nocturna atq; diurna visa. aiorum immortalitate assequēbāt: quid nos faciūdum est. qbus renatis in xpo ihu oīs caligo iscitie e mentibus debet esse sublata:

¶ Homerica illa necromantia divinatio. q vocat μεκυομαντια Necyomantia. qd aliud tota demōstrat: q̄ aiōs esse immortalis: et hominem aliud

Codro
Philenis
Decii tres
Phocyllides
Phocyll.
Etna
Empedocles
Thcombrotus
Plato
Curtius
Homer
μεκυομαντια

nichil esse, q̄ animū ipm̄:
Tiresias inquiens. | auro
Tiresieq; aīa. sceptroq; ornatꝰ et
Venit:~ Dedita enī opa. cū aīa
in feminino genere, vsus
~~fuisset~~ esset poeta sapien
tissimꝰ: ad masculinū trā
siuit genꝰ: vt ostēderet
aīam esse Tiresiā. ¶ Itaq;
Homerꝰ oniū p̄mꝰ Homerꝰ fuisse
legit̄ ex gētilibꝰ: q̄ hoīs
corpꝰ, carcerē noīa [redacted]rit.
Demas hoc est Demas demas: vt
docēt solā esse mortē. que
hoīs animū corporeo carcē
atq; nexu liberat: animū
vō a corpe sepātū. et vigē,
et sape, meminisseq; ac velle.
Homerꝰ ¶ Quā q̄dē sētētiā Homerus
Patroclꝰ secutꝰ: ita Patroclū in sōnis
Achilles facit loq̄ pite ad Achillen.
Nū dormis oblite mei: nūc negligis orbū
Luce: modo viuū, quē sic curaueris ante:
Me sepeli ꝓpē: q̄ īferni Dytis Achille
Trāsuehar ad portas. Animi nā me emi-
Extincti ppli secū tranāe vetātes | nꝰ arcēt
En vagor: et frustra manes peto. Porrige dex-
Imploro. Nec enī retro me ānāe ptās | trā
Post ignis forte. Nec viui lōgiꝰ acti
A sociis sessū: nos cōsultabiꝰ ābo:
Sz me q̄ genuit: sors dura absorbuit olim
Et te fata eadē: Troie sub menibꝰ alme
O supis forma silis stāt certa perite:

Nū hec finxisset vnq̄ ātiq̄ssiꝰ
ille, diuinꝰq; poeta: nisi fir-
missis rationibꝰ cōptū habuisset.
aīos hoīm (cū discessū fecissent
a corpore) p sese cōsistē. nullaq;
tāgi mortis suspitoē:~ ¶ Et
vt reliq̄s poetas missos faciā:
audiamꝰ Euripiden: q̄ Anaxa- Euripides
gora doctore est vsꝰ. Apud hūc Anaxagoras
enī hec loq̄t̄ Polydorꝰ. Polydorꝰ
Adsū relictis prōptuariis latebris
Portisq; tenebrarū: colitur vbi deū
A regia ꝓcul erebꝰ: cysseide
Polydorꝰ Hecuba natꝰ, ac Pamo patre:
Qui vrbē piclū cū tenēt argolici
Martis. ruinā veritꝰ: ad Thracis hospitā
Polymestoris me clāculū misit domū.
(Is cherrhonesiam optimā glebā serēs
Populū ferocē vi regit.) Mecū simul
Multū dat auri pater: vt esset filiis
Quo viuēnt satis supstitibꝰ suis:
Atq̄ Pamidū qm̄ erā natu minimꝰ:
Me misit extra genitor. Arma nā iuueni
Hastāq; ferre. nō potis erā brachio.
Dū Troia rectis menibꝰ. dū turribꝰ
Infracta staret, Dū meꝰ frater feri
Hector secūdis vtit̄ belli vicibꝰ:
Paternꝰ hospes me quasi quē surculū
Alebat augēs miserū. At vbi patria periit,
Hectorq; frater, et patris lares penitꝰ
Cecidere: Pyrrhi et ipe ꝓcubuit manu
Jugulatꝰ impii pater ad arā dee:
Occidit auri grā me hospes miserū:
Corpꝰq; pelago tradidit: quo aurū domi
| haberet ipe.

Habet ipse. Jacet nunc i littoribus
Nunc in salo ponti sine sepulchro et fletibus
Cum pluribus vorticibus acta fluctuum
Nunc corpe relicto feror matre ob Hecubam
Jam tertium pendet diem: quantum mea
In cherronesio solo ex Troia venues
Adest miserae parens: Quicque danai agunt
In littore oes huius agri thracii
Cum nauibus simul suis. Nam pelco
Patris parere sup suo visq tumulo.
Omnis Achilles copias classis Danae
Que palmulas domum maritimas dirigunt
Remorantur vnq victimam suo dari
Ac primum polyxenam tumulo petes
Meam sorore consecuturq ade.
Nec enim ab amicis nos feret quem petit iugulum
Patrum sorore cogit homicidie primi
Cadauera duo filium tuebitur
Mater duorum. illis infauste / ac meum.
Nam ut sepulchra rite contingat michi
Deruq offeram me pedibus in maris salo
Manes enim exorauit: ut in matris manu
Cadam: ac sepeliar. Quod itaq optatum michi
Erit. animum matri eminus reddam mee
Hec ex tabernaculo Agamenonis veni
Mei metu visi: o parens q regia
Gemita domo seruis: ut infelix agis
Quantum pg nunq. Deq quis te bona
Ex ante fortuna malis conficit varians.

Euripides

Obscure ne Euripides nobis
immortalitate aiorum ostendit in
hac longinsula interfecti polyx-
dori conquestione. ¶ Et ne
cum poetis sim dicendo plixior:

polydorq

audiamq que ex Academico
Cratore. auditore Penotratis / Arcesilaiq doctore. et Cicero / et
plutarchq medicis quidere. de
Euthynoo quodam stalo Elisii
terinei filio: — / Tradunt enim
hunc Euthynoum. nulla neq
morbi / ner alia (que videri
posset) antecedente causa: repe-
te esse morte correptum. Quam
ade inopinatam casq afflictio-
ne. pater Elisiq (qui inter
dnes vrbis Terine ciues. et
opibus / et virtute / et gla. princeps
esset) cum ferret impatienter:
(putabat enim filium sibi vene-
no subreptum. ner alium in fatis
opibus / et pecuniis vltum habe-
bat filium): quem cum nesciret.
quo alio mo quiret liberari
ea suspitione: petiit φυχομαν-
τειον psychomation quodda.
id est animi vaticinium. Eli-
ciebat enim a malefica illa su-
pstitione stulte gentilitatis. ani-
mi mortuorum. quibusdam sacrifi-
ciis / et carminibus: p quos vei-
tas discet. Quare vbi pg p-
acta sacra (vt mos erat) Elisiq
obdormisset: habuit visio
tale — Visq est ei sug adesse
pater: cui cum narrauisset de
filii obitu: illumq eria atq e-

Cratore
Penotratis
Arcesilaq
Cicero
Plutarchq
Euthynoo
Elisiq
Terina
φυχομαν-
τειον

eria rogaret obsecraretq;. vt sibi interepti filii auctore indicaret: Ille ob hac causa venisse respondit. Itaq; ab hoc (inqt) accipe quod tibi vides allata: nam ex his ota q adeo doles. intelliges. Erat aut ille quem pater secum adduxerat. adolescens qdam Euthynoi psilis et etate et forma. Is irrogatq; qui nam esset: genuq; sum (inquit) filii tui. Que locutq; tabellas ei reddidit. Et vo apte: tris hymoi vsiculos tonebat septos.

Indit

Infans viroz tu Elisi metes rogas:
Nam morte fatali Euthynog iacet tug:
Que viue. negz parentibg erat vale:

Qz si geti lium opinioi no credimg: an eria viris christianis. illisqz et sanctissimis et eruditissimis nocredeg: Ver sti Aurelii Augustini vba. ad Paulinum epm nolanum: Pozro cum Mediolani essemq. audiuig: q cum debitum repetet a qdam defuncti patris cautioe plata (qd filio nescienc. a pze ia fuerat psolutum): contristari ha gravissime cepit atq mirari: q ei pater moziens no dixerit. quid debet. cum fecisset eria testamentum. Tu ei nimis anxio apparuit idem pater eig in somnis: et vbi esset cetaucum. q illa solutio variata fuerat: indicauit. Quo iuento iuuenis atq inostrato: no mo falsi debiti calumnia ppulsauit: sed eria paternum recepit chirographum: qd pater no recepat. qm est pecunia psoluta. Hic igit putat aia hois. curam gessisse p filio. et ad eum veisse dormiente: vt doces qd ignorabat: a magna eum molestia liberaret. Ambigedum ne est cuig aios hoim esse imoralis. vbi a corpe se diremerit: cum pspicue intueri liceat. eis viuos eria esse cure. Sed audi deinceps magis admiradum: qd sequit:

Aurelius Augustinus.

Paulinus

Mediolanum

Sed eo de ferme tpe. quo audiuimg id (nobis apud Mediolanum constitutis) Carthaginis rhetor Eulogig (qui meg in eade arte discipulg fuit) (sicut ipe michi postea in Africa remeauig) retulit cum rhetori cos Ciceronis libros discipulis suis tradet: recensens lectione. qua postridie fuerat tradituig. quedam locum offendit obscurum: quo no intellecto vix

Mediolanum
Carthago
Eulogio

Cicero

potuit dormire sollicitq. Qua
nocte soniati. ego illi qd nõ
intelligebat. exposui: imo nõ
ego / sed imago mea nesciente
me / et tã longe trãs mare:
aliquid aliud siue agẽte / siue
soniãte / et nichil de illig du-
bius oio curãte. Quõ ista fiãt
ista. nescio. ẽ quõ libz fiant.
cur nõ eodẽ mõ fieri credig.
vt in sonis qsq videat mor-
tuũ. quo fit vt videat et vi-
uũ. ambobz vtiq nesciẽtibz /
neq curãtibz. quis / l' ubi /
l' qn quozdã imagines soni-
et. ⁊ ¶ An fortassis culpã
ming locuples testis videri
debet Aurelij Augi et eps / Augustini
et tãta sapiẽtia vir. q nõ que
ipe fortasse pmulta in se esset
expto. p verecũdia narrare
noluerit. sed aliena retuleit.
At nõ ea pfecto narrasset
vir gravissimus: nisi vera
esse certo didicisset: ¶ Nec
audiaq pbyter Hieonymũ Hieonymus
virũ. vt trũ lingũ erũ-
ditissimũ: ita vitate / et sãti-
tate monia nemĩ ipare. Ie
enũ in ũs q ad Eustochiũ / et Eustochium
ad relig̃s vgines scribit de
regula viuendi i mõsterio:
ita inqt: ~ / Expto itaq seni
deuote cõsiliẽti credite filie.
Di semel gustatis. q dulcis ẽ
dns: ad quẽ accedẽtes poteritis
ab eo illud audire: venite et
ostendã vobis dne bonũ. Et
tũc ondet vobis talia: qualia
nõ nisi assuete mẽtes nozũt: ~ /
Dnio qd charissimę. Sã vt in-
sipiẽtiã loqr. ego homũculus
sit abiectq / sit vilis in domo
dni. adhũc viuẽs in corpe. ã-
gelorũ choris sepe iẽrũ. de cor-
poreis p hebdomadas nichil
sentiẽs: ⁊ diuine visionis itutu
pq multoz sepe diez spacia p-
sig futurorũ: corpi reddiq fle-
bã. Quid sit manẽs felicitatis
habebã. quid inenarrabilis
delectatoĩs sentiebã: testis est
ipa trinitas / quã cerneba (ne-
scio quo intuitu): testes sũt et
ipi beati spũs q aderãt. testis
est et cõscietia mea qbq bonis
ipe fruebar: quot et qualia
nesciẽt pferre mollicies corpis
mei. sicõ pt ad tãte cõtemplatio-
nis dulcedinẽ cor secularibus
plenũ negotiis puenire: ~ Hec
ab Hieonymo scripta sunt: ~ /
¶ Que vo vas electoĩs Pau-
lq aplus de se sẽpserit: nõ sũt
visa michi pterenda. Sã et
antẽ scribentis / et rei mag-

nitudine. sunt auditu dig-
nissima: Di gloriari (tamen)
oportet: nō expedit qdē. Ve-
niā at ad visiones et reue-
lationes dni. Nōi hominem i xpo
ante annos xiiii. sive in corpore sive
extra corpus nescio. deus scit:
raptum hunmodi usque ad tertium
celum. Et scio hunmodi hominem sive
in corpore sive extra corpus
nescio. deus scit: quōm raptus in
paradisum. et audiuit arca-
na verba. q nō licet homi loqui.
Di viuentium adhuc in corpo-
ribus animi nō p visa qdam
allata extrinsecus (que a gre-
cis vocat phantasmata).
p sui ipsorum vi atq natura: sive
ad breuissimum tpis punctum.
ab illo fuerit a corporibus sepa-
ti atq iisdē reditu (qui verbo
et Lazarum suscitauit et pu-
ellam): sive a sensibus abducti
atq altius eleuati. ea lumine
mentis pspexerint. q oculo cor-
poreo videri nō licet: si viuen-
tium (inquit) animi pnt sine vl-
lis corporis admiculis pmlta
scire atq ignoscere. q sit ab omi
corporis sensu aliena: qd du
bitem. et aiōs esse immortales.
et tum demum fruiri sive immorta-
litatis bono. cum a se oio abdi-
carint corporeum onē impedimen-
tum: Sed hec hominum silia.
sicut fortasse videant atq hora:
exemplis ire duobus tempestatis
nre contenti simus. Gabriel
codelmaig (qui postea Eugen-
nius notatur. suma cum dignitate
et gla Romano pontificatum
pfuit) cum vehemēter egrotaret.
essetq de eius salute a medicis
omnibus desperatum: illi iam de mor-
te nō tam sollicito q nihil cer-
tius expectanti. et petrus et pau-
lus apostoli duo apparuerunt in
somnis: vtq bono animo esset hor-
tati sunt: nam et bonam valitudi-
nem ei redditam esse: et tpe diem
fore ut summus pontifex fieret:
Qd qdem vtrumq secutum est: nam
tum simul cum sono illum reliquit
febris: tum nō multo post (cum Mar-
tinus Columna rm pontifex vitam
finisset) pontificatum ipse pfectus
est: At Nicolaus quintus (cum
Nicolai albergati sapientis ipmus
viri et sancti viri Cardinalis Bono-
niensis obitum molestius ferret:
hum tandem p somnium ad se venire
existimauit: et ita anxium appel-
lare. Thoma fili qd diutius gre-
mis: quid adeo te affligis:
Pone lachrymas et te colligite:
nobis cum bene est. benignita-

Paulus ad Cor. 12.

phantasmata

Gabriel codelmarius Eugenius.

Martinus Columna

Nicolaus quintus

te Jesu. Itaq; surge atq; accinge:
ad breue enim tps. graue tibi sub
eundū est mung Petri gubernā
de nauicule; Quā qdē sōni vi
sionē haud ille dissimulāter
pre se tulit. Qā cū aliis nonul
lis fauliaibq. cū eciā michi (cū
hac iter facēt Germaniā petes.
ab Eugenio legatq) cū iter lo
quedū. in sermone incidissemq
de māsuetudīe et grauitate Ni
colai cardīalis; id dne sōniū co
rā veluti iocabūdq retulit. Dubidit enim, cū hoc eueneit
Philelfo philelfe mi: fructū recipies
veteris nre cōsuetudīis:. Cūq
intra alpes eodē itinē obuiā
habuisset Eneā siluiū iteger
rimū et eloquētissimū epm
Trigestinū (qui a Fredeico au
stro Romanoz rege oratoz ve
niebat ad Philippū Mariam
illy tū Mediolanēsiū ducē.):
simulq vterq vesp̄i diūtisset
in quādā cauponulā. et Ene
as parrig suptū facēt (vtpote
ā ab eo rege legaretur. ā stoi
ca erudito istructoq disciplia.
nō mung parsimonie nūmoz
q̄ vite frugalitati studet): tū ad Eneā qusq Thomas.
Thomas reuerēdissime pater (inquit)
quid est opo. tāta vtamur par
simonia? cū vterq in ecclesia
Romana. pōtifices maximū fu
turi sūt? Quā qdē rem nō
serio mung q̄ toto eū pōdiresse:
cōstat certo ostendit [redacted] euē
to. Videq enim alterz sūma sua
cū laude sūmū pōtifīcē gessis
se nature: at Eneā (cui nūc
pio 2o. nomē est) nō setq fo
titer q̄ cōstāter pōtifīcātū gerē:
Sed qd tū multis exēplis
vtimur? Nū veto nouūq te
stamētū frustra emanarit in
mūdū? Suscita Samuelē:
ait Saul:. At Jacob. Descen
dā ad filiū meū in īfernū lu
gēs:. Ice ne ab vtroq ducta es
sent? si mung certo tenuissent.
filioz aīos post rozpis disso
lutionē eciā viue? Quid. n.
afferā testoniū Pauli apostoli
atq doctoris gētiū? An hiur eciā
nō credēq? Licet (inqt) exteior
homo nr̄ corrūpat: interior tū
renouat de die in die:. Rursq.
licet moriat in corpe: viuit in
aīa. Quid enim meminero. aut
mortuū diuite sepultūq in īfer
no. aut mendicū ab ālēlis por
tatū in sinū Habrae? cū oīe dnū
dictū audiamq Qui credit in
me nō moriet in eternū. et li
cet moriat viuit? Viuit
(inq) (Jacobe Antoni Martelle
Valeriq filiq ille tuq: et viuit
is quidem eā vitā. q̄ mutabili
tati nulli subiecta est: sed cadē

Philelfo

Eneas Siluiuq

Thomas

Pio 2o

Samuel
Saul
Jacob

Paulo

sp/ atq; pbcata. Itaq; vinciedq
tibi est/ atq obstringendq. ra-
tionis custodia. oīs animi me-
roz? luctq oīs ac gemitq abdi-
candq: in te florētissimi se-
natq/ et bonoz/ grauiūq viro-
rū oniū oculi dirigūtur. Q
Quare tibi cauēdū est. ne qd
cōmisisse existimeris: quapp
reprehendi iure qas:/ ¶ Qui
Qī me delectat Hesiodq: qui
natales oniū dolens. gaudet
in funere. ¶ Quē ipm fortas-
se Thraces seruiti tradūt? ortq
hominū lugē: obitq vo celebra-
re soliti. ¶ At Massiliēses eo-
dē die. quo fiunq est elatū? ad-
hibito domestico sacrificio/ ne-
cessariozq cōuiuio: luctū finu-
re cōsuesse. ¶ Apud Tyrios vo
nō mozē dūtaxat/ sed legē fu-
isse legūq: vt nō nisi veste mu-
liebri luctū seruaret? idq ob
eā rē factū. vt cultq deformi-
tate cōmoti se maturiq a me-
roze abducerēt: cū intelligent
luctū effeminatū esse/ et mol-
lē/ et a viri grauitate/ digni-
tateq maxīe alienū:/ ¶ Tot
igit exēplis admoniti? non
vincemq tandē ~~mollitie?~~ tu
onē animi mollitie? nō rep-
memq lachrymas? nō luctu
finē statuemq? Cauēdū est si

Hesiodq

Thraces

Massiliēs

Tyrii

sapiūq: ne nimia nra in
filios pietas. de spatiis loco
apud deū habeatur:/ ¶
O q si tōtis ea oniū ēfētiū
opinio. si tot graues/ vereq
sentētie. nobis aiōz īmorta-
litatē nō pbāt/ pp qos q ~~pbū~~
deprauatis moribq existi-
māt aiōs vna interire cū cor-
poribq. ob eā sq rē. q ne in cor-
poribq qdē ipsis. suos sibi aiōs
esse sentiūt? ptamur etiā
ratiōis administrilis/ atq
armis: qbq oīs male cre-
dētiū pīnacia nō oppugnet
modo/ ē expugnetur
etiā/ oppmaturq:/ ¶ Sed
ancp in disserendi aciem
descendā: in medīū veni-
ant pīscoz philosophoz de
aiō sentētie. Dir. n. facilioz
victoria nob erit:/ Aggre-
diamur aūt ab iis: q ī phi-
losophia Jonica clarierūt:/
¶ Thales milesig animū
dixit esse naturā: q se ipsa
moueret:/ Talis aūt
definitio. et si declarat a-
nimū esse īmortalē: nō
hoī tū magis cōueit. q p-
stātiozi cuidā essentie:/
¶ Anaxagoras clazomenig vo
esse animū dixit speciē ae-
reū/ et corporeū:/ ¶ Zeno

Zā probatio immortalitatis aiōz. sp p rōes:

Philia Jonica

Thales.

Anaxagoras.

Zeno.

stoici animū voluit esse
ignē: ¶ Alii vō plerique
stoici · spiritū calidū / ani-
mū esse dixerūt: (Et hi q̄-
dem omnes · nō de homīs aio /
hor est intellectiuo: sed de
sensitiuo atq; corporeo sūt
locuti): ¶ Platonis aut
discipulq; Aristoteles · du-
pliciter de aio locutq; est.
Aristoteles ¶ Nā vbi q̄tuor nota illa
principiorū genera cōplexq; est.
(ex quibq; corpa īferiora oriūt
oīa): quīta quādā ēsunt
esse naturā: ex qua sit mēs.
Entelechia Eā vō nōiauit ΕΝΤΕΛΕΧΕΙΑΝ
entelechian · hor ē pfectionē:
ictirco ita appellatā: q; aia-
tū corpq; pficiat ea vi atq;
virtute / qua corpq; est aiatū: ¶
Entelechia vō ipam · aliud
nichil esse vult Aristoteles
Energia q; ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ energiā · id est
agilitatē quādā / et opationē
interiorē: q̄ est veluti via / ar
dux ad exteriorē corpis actionē.
Hymoi enī vi / atq; motu animi.
corpq; aiatū ad opādū īpelli-
tur ¶ Ipm aut animū
Animi diffinio. ita definit · Animq; est ente-
lechia pma corpis naturalis /
instrumētalis / qd vitā ha-
bē potest: ¶ At hmōi de aio
definitio: nō magis īterest
homīs / q̄ et pecudis / et stirpis: ¶
Preterea entelechiā Aristo-
les (que vt dixi · pfectionē sig-
nificat) pro speciali vult ī-
telligi essentia: q̄ est in effi-
[redacted]gie: · Nā essentia tripli- Essentia triplex.
citer accipit: apud Aristotelē
¶ Vna q̄ cōstat corpe q̄dem.
sicut aialia / et ea q̄ nō arte
fiūt · Et her pterea dicit: eēn-
tia: qm et her ipa sit: et ce-
terā q̄ sti esse faciat: ¶ Alterā
est essentia · qua materiam
īformē / et rudē adhuc · mēte
cōsyderamq; · Et her q̄dē eēn-
tia · pīate est oīa / q̄ fieri ex
se pnt: effectu āt nichil ad-
huc · vt eris massa / et ligna
rudia: ¶ Tertia vō est essen-
tia · cui effectu accidēs pficit
eā: exornatq; forme īpressi-
one · Ex qua q̄dē forma / quā
īsignīuit ars): id qd pfm
est / nomē accipit: vt statua
q̄ ex silicidie forme / cuig ē
statua · simulacrū vocat:
Siliter (inq̄t) homo / aial
certe est: et est rudis / ma-

terialis q̄ essentia: et hec
sane cōposita ex materia / ac
forma: q̄ppe q̄ ex corpe / aīoq̄
constat. Eiꝰ igit̄ corpꝰ mate-
ria est: animꝰ vō forma.
Et scdm̄ eā formā. hoc est
animū: aīal nomē accepit.
Hāc igit̄ formā (qua singu-
la formātur) Aristoteles ge-
neraliter vocat entelechiā.
id est. absolutā pfectionē:
Hac enī obueniente pfectōe:
rudia q̄ antea / et in sola
potestate fuerāt: ad actū
effectūq̄ pueniūt. Nā sūt
qdā (vt ipe inq̄t) sola ptate
aīalia: vt oua / aut semi-
na: quedā vō cū opatōe /
et effectu: vt q̄ adhibito fo-
tu excudūt̄ aīalia. q̄admo-
dū ꝯgnosci ex auibꝰ potest.
Nā ee ex ouis q̄ fouerīt:
pullos excudūt: ~ / Qua
ex re nō obscure apparet
entelechiā. nō cꝯuis corpis
esse animū [eēntiā siue p-
fectionē]: sed eiꝰ tm̄ / quod
animi capax sit: et ob eā
rē dixit: qd̄ vitā habere
potest. Nō enī q̄cq̄d ē corpꝰ:
idem etiā viuit. ¶ Nec

tn̄ ptereūdū arbitror Aristo-
telen pro illo quīto genere.
aliud nichil intellexisse (se-
cūdū Plutarchū). q̄ celū
ipm̄: ~ Quare cū Auerrhus
ille cordubēsis (q̄ in plerosq̄
eiꝰ philosophi libros egregie
est cōmētatꝰ) colligit ex Aristo-
telis dictis. vnā esse / et eādē
in oībꝰ mētē: ita id puto ac-
cipiēdū: q̄ ita ex illa celesti
specie. animꝰ ītellectiuꝰ in
cūctos hoīes eq̄liter sit fusꝰ.
vt corpa aīantiū oīa / ex q̄t-
tuor illis elemētis ortū habēt.
Hāc aūt animi vim. eūdem
hūc ēē īmortalē voluisse pa-
tet ex iis q̄ ab eo sūt scripta ī libris
de aīo. Ita. n. inq̄t / De mēte
aūt / et vi cōtēplatiua. nōdū
est pspicuū: sed videt̄ esse
aliud genꝰ animi: et hoc so-
lū pt̄ separari: q̄admodū id qd̄
est ppetuū. ab eo qd̄ corrūpi
pt̄: ~ / Densit igit̄ Aristoteles
tātꝰ ille / et tā illustris philo-
sophꝰ. q̄ scdm̄ eāt genꝰ / ani-
mi / īmortalē esse animū: cū
ostendit mētē (que nobilissīa
est / et optīa ps animi). et cor-
rūpi nō posse / et ēē spternā.

Plutarchꝰ

Auerrhus

Aristoteles

Et mete qdē docet eā esse a
nimi pte / atq vtute. ad quā
referūt q singuli sensq nūci
ant: et q de iis q sentiūt
iudiciū facit: examinatq eq
modi ea sint. q sensibq vaie
oriūrūt. Hāc vo locata esse
in penetralibq cordis asserit:
vbi alias & animi species
locatas dicit: imaginationē /
memoriā / appetitū / excursionē:
¶ Et alio in loco asseit Aristo
teles. mete aduenire extrīsecq:
eāq sola esse diuina. Ita
enī scribit libro 2o de aīa liū
generatōe. ad vbiū ~ / Relinqt
ergo mete sola extrīsecq ad
uenīete ingredi: et eāde sola
esse diuina. Nichil. n. cū eiq
agilitate habet cōe. opatio cor
poralis. Quib igit vis animi
videt aliq [aliqm] corpis esse
pticeps: et eiq qdē diuinoib.
q illa sint corpa / q vocantur
elemēta: ~ ¶ Nec me latet
q sit cōis phoz qzdā mire te
pestatis opio (qui se solos A
ristoteliros haberi volūt. eriā
iis q nusq ab Aristotele scripta /
cogitata ve sīt cōtendētes): isti
qdem animū esse totū i toto
corpe: et totū item in qlibet
pte corpis: ~ Sed habeat isti
sibi philosophiā. quā volūt.
philosomati potiq philosophi: Philoso mati.
mo aut Augustini sentētiam Augustini
(quā mime ipbo. vbi sz itelli
gūt de illo toto solū. qd pfrōis /
essentieq vocatur): aut inep
tias suas Aristoteli nō ascribāt.
Nā qq animi vires magis in
vno loco q in alio apparent:
alie in cerebro / alie in iecore /
alie in testibq / et alie in aliis
mēbris. pro qlitate et aptitudie
corporeor instrumētorq carn
tī omniū initia / et qsi radices
qsdā Aristoteles gbat e sede
cordis emanare: qn sicq cō
cocti atq cōfecti ibi p venas
cordis. cēterq corpq irrigat. et
motq corporeq qui locularis
est. a corde ipo initiū sumit.
Venarq enī / et neruor initiū.
et veluti qdā nodq. ipm cor Aristoteles
est: vt Aristoteli placet. Penes
cor aūt intellectiua vis agita
ta rationabiliterq ignita se
ibidē coaeternare existimatur:
potestate qdē illic habitās: actu /
aūt atq effectu ad corpis con
septū / et viriniā cōmeans. Aristoteles
Quin eriā docet Aristoteles in
iis q de motu aīaliū causa [tus]
reliquit scripta: nulla necessi
tate fieri. vt in quacq corpis

pte sit anim̃: sed in quoda principio: id aut esse cor: antea expositum: ¶ Itaq; neq; secũdũ totũ q̃titatis. aliq; est in qualibz corpis pte (cũ aliq tale totiq; natura. nec p se habe possit / nec p accidẽs): neq; ceriã secũdũ virtutis totũ. sicõ cũ pro sua vi q̃libet. aliq; est in qualibet corpis pte: sed secũdũ vim visiuã / in oculo. et secũdũ auditũ / in aure: et secũdũ alios sensq / in alis sensuariis. ¶ Sed vt redeã ad mẽtis imortalitatẽ: sepãri docet Aristoteles itellectiuũ hoc animi genus / ab illo. quod sensitiuũ / vegetatiuũq; dicitur. Hec. n. ps tota ẽ corpis: quod qm̃ cõstat ex cõcretoe q̃tuor illorũ elemẽtorũ et discernatur / et corrupat: nũc est. ¶ Aristoteles aut auditor Dicearchi / et Dicearchi cõdiscipulus Aristoxeni. michi probari nullo pacto pnit: quorũ alter animũ esse dixit cõuenientiã corpis / et intentionẽ quadã. que ex ipius corporis natura / figuraq; varios motus / multiplices q; ciret: Dicearchus vero animũ voluit aliud nichil esse. q̃ cõuenientiã quatuor elementorũ. Uterq; enim de aio in cõlocuti sũt. ¶ Hos at quodãmodo secutus Asclepiades medicus: animũ esse dixit cõcertationẽ sensuũ. Cõcertationẽ aut voluit eã esse cõuenientiã: qua sensus ipi certatim ad naturẽ munus vterẽt: ¶ Itaq; hi tres pariter animũ voluerũt esse corporeũ. ¶ At Critolaus / et ipe peripatetic̃. animũ dixit constare ex quinta essentia: hãc vero pro telo intellexisse. nemo est qui secus sentiat. ¶ Hipparchus vero stagyrites (a doctore suo / necessariosq; Aristotele dissentiẽs. ob idq; locũ de teio) voluit animũ aliud nichil esse q̃ ignẽ: ¶ Sed anq; de Platone / reliqs platonicis vba facia: me cõferã ad Pythagorã: qui philosophie Italice princeps fuit. vir sane et doctus / et magnus: ¶ Verũ Pythagorizi hũc aliq narrando antecedãt. ¶ Et omnũ primus Epicurus: qui animũ esse dixit tẽpationẽ ex hisce q̃tuor: ex qualitate ignea / ex q̃litate aerea / ex q̃litate spiritali / et ex q̃litate quarti cuiusdã generis mouiati. qd apud eũ erat sen

Aristoteles

Dicearchus

Aristoxenus

Asclepiades

Critolaus

Hipparchus

Plato

Pythagoras princeps

Epicurus

Democritus

Leucippus

Empedocles

Hippon

Critias

Empedo.

Pythago.

sitiuū. Ex quo pt̃ ĩtelligi
Epicurū de aīo ĩtellecti-
uo locutū oīo nichil. ¶ De-
mocritus vō (quē Epicurus
in physicis est plurimū se-
cutus) putauit animū ce-
gnitionē ignea ex iis ato-
mis/q̃ in rationis cōtempla-
tionē cadūt; q̃ formas ꝗdē
orbicularis habēt. vim at-
ignitā: qd̃ corpus ēe voluit
¶ At Leucippus (huius doctor)
cū posuisset numerū ato-
morū frigidarū: dixit ani-
mū esse tēperatū respira-
tionis frigore. ¶ Sicut multo
melius sensit Agrigentinus
Empedocles. qui animū
esse affirmauit sanguinē
cordi suffusū: in cōdē
ille erroreū versatus. quo ii
qui dixerūt animū esse
cor ipsum: ex quo et miseri-
cordia dicitur/ et gaudium.
¶ Sed Hippon animū esse
aquā. ob eā rē. nō dubita-
uit affirmare: q̃ dicēt semē
genitale/ nō sanguinē esse/
sed aquā: ¶ Critias vō/
nō aquā/ animū esse volu-
it/ sed sanguinē: qm̄ vi-
deret. qd̃ mēbrū sanguis

sit exps oīo: continuo morte in-
terimi:. Verū eo est Empe-
docles tolerabilior Critia: q̃ in
corde. principatū animi ĩtelli-
gendique vim cōstituit. Inquit
enī sanguine cordis/ virtē hoīs
ĩtellectū: sicqdē ceteris nris
sensibus sentimus ea q̃ sūt extra
nos per cognitionē: ob eāq̃ rē
ita reliquit septū.
Terreno terrā nro. flāmasq̃ calore
humidaq̃ humēti. sēcū et aera
vaceq̃ tracēlū. sic litis
imagine litem:. Ded de
his omnibus [illegible]. ālia sūt.
vl quātū [illegible] habēt differ-
rētia inter sese: cordis san-
guine dicebat diiudicari.
¶ Fuerūt etiā q̃ dixerūt ani-
mū esse aeram: hāc at esse
voluerūt spiritū: quo viuū
¶ Nonnulli existimarūt. quā-
dā cerebri cellulā: animi
tenē principatū. ¶ Alii vero
sensū: nā neq̃ cerebri ptem
ullā. esse animū voluerūt:
sed animi sedē/ ac locū ii po-
suerūt ĩ corde: hi aut in
cēbro:— ¶ At Pythago-
ras sanctus (cuius nomen
habitū est illustre. auctitas-
q̃ aplissima) eternitatē aīoꝝ

flatu.

ostendere conatur. animū de-
finiuit cē numerū q̄ seipm
mouēt:. Nec ē mirū ita py-
thagorā animū definisse. q̄
tātā vim numeris / dignita-
tēq; tribuerit: vt eos ānī mū-
di animū fuisse asseret. Et
cū vnū nō esse numerū dicēt.
sed fontē quēdā / atq; oiginē nu-
meroz:. ifēbat vnitatē (quē
a grecis Μονάς monas / dicūt /.
ōnīū esse initiū / ac finē: cū
ipa neq; pnciplū in se / nec
finē admittat. Et ita eā de-
ducēs ad diuinā illā / sumāq;
essentiā referebat:. eiusq;
notionē. assequētiū rerū
numero / posteritateq; se-
questrabat: q̄ nō pluralī-
tate / nec tpis posteritate.
sed pcreatione seiūcta vel-
let:. eādē vnitatē / q̄ / ad vni-
uersi mūdi animū (a quo sūt
animi singulorz): sili ra-
tione referre nō dubitabat:.
Itaq; hāc vnitatē (quā a p̄-
ma rez causa orta affir-
marēt) vsq; ad mūdi ani-
mū vbiq; itegrā / sēpq; indi
uiduā / pcetā / perennēq;
potestatē seruare pythā
goras arbitrabatur. Et

a seq

qm putaret numeros esse
rez ōnīū substātias: dicebat
vnū. qd esset pnciplū numeri /
et qd cū ente cōuūt. idem
esse:. numerū enū ex vnita-
tibq cōponi: neq; ad ens
vllā oio accessionē facē. sed
diuisionē negare dūtaxat.
Omne āt ens. aut simplex
esse (et ita diuisionē nullā
admittē. neq; opatione / neq;
potestate):. aut esse cōpositū.
(et id qdē. nō in diuisione su-
arū ptiū. q̄ in earū cōuūctōe
habere suū esse): et ita vnū-
qd q̄q; tueri suū esse. vt sua
tuetur vnitatē:. Hmōi igit
huāni [animi] substātiā
(quā eternā opiabatur) nu-
merū esse definiebat seipm
mouētē. Et is qdē numerū
p mēte amplebat:. quā ipam
interio numerū appellauit:
qm ad harmoniā (q̄ cōuenie-
tia qdā est) numero opa sit:.
Verū etsi hic aliqd dicit:
nō mlt̄u tm:. nā in pendibq
q̄q; animq / q̄q; diu est ī corpe:
seipm mouet. ¶ Philolaus vo Crotoniates / pythagorā
seruīq: animū esse disseruit
harmoniā. ¶ At Heracleto

Philolaq

Heracleto

ephesig (ingenio suo fisus
magis q̃ doctois cuiqpiam
disciplina (quo se nullo vn-
q̃ vsu affirmat) duplice
esse animu voluit: altez
mudi: altez aiantiu: Ac
mudi quide animu esse
euaporatione ex humidis
q̃ in ipo sit: ꝗ aiantiu anu-
mu ex ipa fiei euaporatoe.
q̃ extriseq fit, et ex ea que
silis generis est in ipis. Ita-
q mirandu no, si iterru-
tis aq morbq fuit in causa.
vt piret: q̃ tatu humidoru
euaporatio tribuerit.

¶ Qua ipam opinionem
Alcymeon medicq idegq
philosophq. cade demetia
est senuq. ¶ Diogenes vero
apolloniates, et Anaxime-
nes cretensis. no multo his
duobq michi sit visi pru-
detiores: qui rez principiu
aeri tribuerut: et hucq vo-
lucrut esse animu. Nam
qui sedm illos. aer est ele-
metoz omniu et tenuissiq
et principiu: ideo aiq. et co-
gnosit et mouet. Qua. n.
principiu est ggnosit etia
cetera: qua vo tenuissimq
ideo esse pbat cosentanee mo-
tiuu. ¶ Et qd ptercudu no Heracleto
est de Heracleto: sit qui illu
dicat definisse aim esse sin-
tilla stellaris eentie. ¶ Xe- Xenoph.
nophanes quoq colophonq
michi iconstatior visq est. qui
animu nuc ex terra aqq
costare: nuc spiritu ee dixit:
et vtroq tm no mortale.

¶ Nec xenophane michi
visi sit multo acutiores: aut
Parmenides. q ex tra et Parme.
igni: aut Boethq q ex aere Boethq
et igni animu costare sit Hippocra
opiat. ¶ Ac Hippocrates me-
dicq. aim esse dixit. tenue
spitu p corpq one diffusu:

Alcymeon.

Diogenes
Anaximenes

¶ Sed ia ad Pythagora Pythag
nra reutat ozd. Is. n. Phe- Phecyde
cyde syzio vsq doctoze (phi-
losophoz omniu pmq (vt tra-
dit Huda)) eternitate aioz
asseneraut: qq Thales Thales
milesiq (q Pythagora a-
nis tritiq fetu anexsit):
ide tenuisse ostedit. ¶ Py- Pythag.
thagoras igit (pmq ex Italia
philosophoz familia) asseru-
it aios nulli subiace iteritu:

nulla tñ ad eã rẽ reddita
ratione: sine q̃ definitionẽ
satis ex sese firmã esse indi-
casset: sine q̃ fata eiq̃ forẽt
auctas apud oẽes. vt q̃dã
ipse dixisset. omni ratione fir-
miq̃ habet̃:- ¶ Denique
tandẽ Platone Socratis au-
ditor: quẽ tris ꝓbare/ ac
sequi solitũ legimꝰ: doctorẽ
suũ eũ quẽ dixi Socratẽ in
moralibꝰ: et Heracleitũ in
naturalibꝰ: in q̃ ꝰ vo que
supra naturã/ diuinaq̃ st̃
Pythagorã:- Is igit̃ Plato
eũ ad mũdi similitudinẽ. ani-
mũ trifariã diuisisset: eius
principatũ/ hoc ẽ mẽtẽ (q̃ ra-
tionat̃/ itellig̃it/ ac sapit) in
cerebro/ tñ in capitolio aliq̃
collocauit. qm̃ ea corpis pars
lõgiq̃ abest a colluuione/ et
sordibꝰ: vigorẽ ãt iracũdie/
atq̃ audacitatẽ (quẽ greci θυ-
μον thymon appellãt) in
corde: cupiditatẽ vo subter
precordia:- Hymõi enũ ordinẽ
eiã in vniuso mũdo/ et in
republica ipa. seruauit Pla-
to. In ciuitate enũ/ et vniuso

Plato

Doctes
Heracleto

Pythago.

Plato

θυμοs

populo. qui prudẽtia ceteris
ciuibꝰ/ sapiẽtiaq̃ pstãt: eos
habitare iubet editioꝰ locos
vrbis. quiq̃ pcepta dent/ in
beatq̃ agẽda: In medio aũt
vrbis/ tñ in castris. milita-
rẽ iuuẽtutẽ/ et rebꝰ agẽdis
aptã collocat: q̃ exequat̃/ et
agat. q̃ st̃ a pstãtioribꝰ cõsti-
tuta: In extremis vo vrbis
eiusdẽ locis. opifices esse vult/
et vulgaris/ reliq̃s oĩb. qui
aut in sessili/ aut in sordida
arte vsant̃: vt parẽt p cõ-
uenienti quoq̃/ atq̃ vtili mũste-
rio. ¶ Eadẽ ratione/ ac similitu-
dine. in mũdo est vsq̃. Cuiq̃
sũmitatẽ/ ac principẽ (q̃ ipat/
regit/ moderat̃ oĩa) celesti
domicilio dimetit̃: Huic tñ
in media regione subiũxit age-
los/ atq̃ demones: q̃ agãt oĩa/
exequat̃q̃ pro ipio: In terra
vo homẽes st̃ positi: vt parẽt.
et mũsteio presto sint. ¶ Et
ita in nobis. q̃dã regale esse
vult positũ. in sũmo quod
impat: quidã vo qd̃ agat.
collocatũ in medio: tertiũ
aũt pubetenꝰ/ et infra positũ.

Angeli
Demones

qd̄ regit⁷ / atq; administratur: /
Et ea qdē duo / appetitq; speci-
es ee vult: q̄ rationi tū na-
turaliter pareat: ~ Impat
igit⁷ mēs in capite: q̄ est
pma animi vis / eaq; cōte-
platiua: qua itelligimq; / ac
sapiq;: Altera vo animi vis /
q̄ sede est dignitatis · i per-
tore cōstituta: vt agamq;
q̄ iussa sti⁷ efficit: Reliqua
vo ifiq; posita: illa vis vi-
ribq; meliorib; more ge-
rit. ~ ¶ Censet at plato
animū meare p oes artq; /
totūq; corpq;: et p singula
mēbra / quasi instrumēta
vim suā ostendere: et ad
ipm in se tiendo qdē refer-
ri oia · q̄ sensib; occurrāt:
ea vo q̄ sensq; referāt esse
alia atq; alia: / ¶ Defi-
nit aut plato animū hisce
vbis: / Animq; e sba incorpea.
seipam mouēs / ac rational'.
¶ Huiq; vo imortalitatem
demōstraturq; ita Socrate
in libro de pulchro (q̄ phe-
dro inscribit⁷) disserētem
facit tali argumētatoe: et
ea qdē ad vbū. / ¶ Animq;
oīb; imortalis est: / Quod
emū sp mouet⁷ est imortale:
Qd̄ aute aliud mouet. et ex
alio mouet⁷. cū fine habet
motoib: vite eēā habet: Do-
lū ergo qd̄ seipm mouet (vt
qd̄ seipm nō relinqt) move-
ri nūq; desinit: sed eēā ce-
teris quotāt monetur. hoc fōs /
et pnciplū est motoib: At
principii nulla e oigo. Ex pn.
emū oe ortū nēcāio oritur.
Ipsū vo: nullū ortū habet. Sta si ex
aliquo pnciplū gignētur:
pnciplū esse nō posset: / Hz
qm̄ nō orit⁷: nēe est. vt
nec eēā corrūpat⁷. Principiū
emū si perieit: neq; id ex alio
vnq;. nec aliud ex illo oriat⁷. /
Siquidē a pn. / oriri oportet
oia: Ita g fit. vt motoib hdē
pn.m ex eo sit: qd̄ ipm moue-
at⁷ a seipo: Hoc at nec ite-
rire / nec nasci pt: l' et one
telū / naturaq; oīb. corruat /
atq; cōsistāt. Que ipa nūqd
ex eo cōsistē rursq; possint:
vnde agitata ortū sint habi-
tura? Cū igit⁷ p spiciū sit id
esse imortale. qd̄ mouet⁷ ex
seipo: q̄s vēbit⁷. hāc ipam

¶ Platonis definitio anime.

Phedro argumētatio platonica

habet

cōtidat

esse animi essentiā / et ratio-
nē dicē? Omne enī corpus qd
extrinsecus motu agitatur / est ī-
animū: qd at ī hinc motu /
suoq agitatur. diatū est: her
enī est ppia animi natura.
Qsi hoc ita habet. aliud ni-
chil esse pt / qd ipm a seipso
moueat. q animū: nmquāto
fit vt aliq neq nascat / neq
moriat. ~ / ¶ Qui subtilissime
certe plato / et q pulcherrime
ī mōrtalitatē animi argumētā-
do cōclusit: nō nō ita pn.m
qadmodū finē sustulisset.
Nā etsi animi nō nascūt: ī
creat hi tū / simulq ab illo
ifundūt. in hoīm corpa. ab
quo st oia ex eo creata quod
antea nō fuisset: et eodē qdē
tpis pūcto et creat / et ifun-
dūt. ~ / Nec enī cū illis sen-
tiq qui volūt aios nros simul
cis creatos esse. Nec ite cū ill.
q asserūt ita hoīm aios ab aio:
vt corpa ab ade corpe manare.
¶ Fenocrates vo aliud dicē
nichil visq est: q qd doctor
eiq plato sensisset. Nā cū aut
animū esse numerū. cuiq vis
ex natura sit maxia: nichil
plq addidit. q dicē illā seipam
mouētē vim ab ipo deo ma-
nare: id qd eia platonē vo-
luisse. ex eiq scptis deprehedi
pt. ¶ Arresilaq vo vt fuit
medie auctor academie: ita
eia a platone supioibq
platonicis dissentiens: ī eadē
ratōe animū esse putauit
sanguinē. qua et Hippon / et
Empedocles: nō que mētis
vis foret secū ipe cōsyderās.
sed oia ad sensū referēs: q
cū totq sit corpis: interit eia
vna cū corpe. ¶ Nec pterea
dq est Heraclides pōticq. qui
animū dixit esse lucē: pnci-
patū is videlicet igni tribu-
ens: ~ / ¶ Sed redeaq ad pla-
tonē. hic nō ta animi nos
(qui creatq est) ī mōrtalitatem
ondit. q ea eternitatē. cuiq
eia pn.m nullū est: firmis-
sima argumētatōe demōstra-
uit. ¶ Quia ratiocinādi vim
Speusippq / ac reliq fere oēs
q a platone fluxere. maiorē
ī modū appbauerūt: suntq
seruti. ¶ Vnq Aristoteles est
iuētq. qui a doctore suo (quē
viginti anis audierat) dissen-
tire sit ausq: artutia potius
vsq q veritate. Qsi maluisse

Plato

Fenocrates

Arresilaq

Hippon

Empedocles

Heraclides

Plato

Speusippq

Aristoteles

virū se gratū / et iustū existi-
mari. q̃ eque vsuū ac dor-
tū: nūq̃ ab eo (qd̃ nō ming
pbat / q̃ ~~accuratissime~~ acu-
tissime notat) declinasset i-
tinē: / Dz ita sū hom̄ igē-
nia. glorie cupiditate ple-
rūq̃ accēsa: vt neq̃ pensi
velint / nec veritatis ~~retinere~~
habē rationē: ~ ¶ Nec tū
Stoici pterendi sū: q̃ auctōe
Antisthene Socratis disci-
pulo. nomē iter philosophos
hūt honorifīcū. ¶ Plerīq̃
hoz. ex natura ignea cōstare
putauerūt. Qui gsetētes
Empedocli: eiq̃ pīcipalem
pte locauerūt in corde: nec
cā tū sanguinē esse volu-
erūt. Vnde sanguis. cū cor-
pore sil nasc̄t. ¶ At Zeno
Citieq̃ Thebam Cratetis
auditor. opīatq̃ est aīm esse
spiritū: ex eo natq̃ rationē:
q̃ spiritu recedēte a corpe.
aīal mor̄et: ¶ Itaq̃ dicebat.
hoc sane est aīal: ē natural
spiritq̃ / dū recedit. morit
aīal: quo fit. vt naturalis
spiritq̃ / aīq̃ sit. ¶ Chrysippq
vero Stoicoz omīū vltīmq̃ /
idēq̃ eiq̃ sectē eruditissimq̃:

Stoici
Antisthenes
Socrates
Empedocles
Zeno
Crates
Chrysippq

et in scribendo nō minq̃ co-
piosq̃ q̃ accuratq̃: dicebat vna
eadēq̃ re nos spirare et viuere:
Dz qm̄ naturali spiritu spira-
remq̃: eodē eiq̃ nos viuere spu: Et
qz nos aīo viuēmq̃: hīc gclude
nitebat. aīm nichil esse / aliud /
q̃ naturalē spiritū: ~ Animū
vo ipm̄ in ptes octo diuidebat.
Costare. n. hunc asserebat. ea
vi q̃ impat; et sensibq̃ quīq̃:
tū vocali substātia: ptēa sere-
di / gignedīq̃ vtute. ~ Ptes at
animi. a cordis sede / tāq̃ a fon-
tis origīe manare. et p omīū su
diffundi corpq̃. vitalīq̃ spū
singillatim mēbra gplē oīa /
et ea rectē / atq̃ moderāi arbi-
trabat. innumerabilibq̃ diūsis
vtutibq̃. alendo / adolendo / mo-
uendo / localibq̃ motīcibq̃ istru-
endo / sensibq̃ cōpellēdo ad opa-
dū. totūq̃ aīm sensq̃ q̃ sū eiq̃
officia / veluti ramos / ex illa
pīcipali pte tūq̃ trabe futuros
corq̃ que sentīt nūcios pādē;
ipm̄ vo de iis q̃ nūciauerint.
iudicāe tūq̃ rectē. Et vt singuli
q̃dē sensq̃ omīū q̃dā sentiunt /
idq̃ ad pnīs tpo (nā neq̃ ptītū
q̃rq̃ meminere / nec futurū
suspicāt q̃rq̃). ita ītime cōsul-

tationis deliberationisq; quin esse
Chrysippus vult. cum enim sensu
passione intelligere. et ex his
q nuntiat colligere quid ea res
sit: cum autem presentia memin-
sse preteita quidem futura. Ad-
ditque multa eria animalia habere
vim anime principalem: sed ea du-
taxat quae cibos discernant
imaginentur insidias declinent
prupta propitiaque prosiliant. et
locos sibi tutiores queritent.
ac necessitudine recognoscant.
multaque sibi parent q ad salutem
expediunt. Sed hanc vim secundum
natura esse dicit: non secundum ea mentis
ratione: q ex omnibus animantibus
homo utitur solus: Adducitque si-
militudine vir eruditissimus
non inepta. Ait enim. Quemadmo-
dum Arachnea in medio cassis
sedens. omnia filorum exordia tenet
pedibus. ut cum ex bestiolis quid
ex quaque parte plagas incidit.
de quo ipsa sentiat: sic principa-
lis vis animi posita in me-
dia cordis sede. sensum exordia
retinet. ut cum quid nuntiabitur.
de quo recognoscat: Et vocem
quoque Chrysippus vult e [redacted]gre-
mio cordis mitti: q vbi tandem
a lingua ceteisque dictionis in-
strumentis formata fuerit sono
s articulatos edere (q sermonis
sit esta): quo quidem velut interpre-
tur. ipsique mentis arcanum motus
apiatur:. Et id vocant animum
principale:. Quare cum spiritum
anim esse dicit. eum sane corpus
dicit: ideoque eundem pati quem cor-
pus integrum. Hinc at sil cum cor-
pore. eiusmodi aliquid intereat.
seu non multo post: ad rem
nichil q quoque non intelligo. quod
non queat sil cum corpore: cum idem
sit erga corpus. Ait Possidonius
Possidonius
cum animum dicere ce cor-
poris formam. aliquo dicere vide-
bat: sed non multum: cum ea sub
iuere interitum:. ¶ Nos vo
alia ratione. et ab iis q sibi
animum cum pernidibus coem ce
voluerunt. et a Platone. et ce-
teris qui hominis animum deo
equalem statuerunt: non iniuria
dissentiunt. Credimus enim et affir-
mare indubitato audemus: ita
animum esse in corpore humano:
ut deum in mundo. Nam ut deus
(qui nullo tangit motu) omnia
actu movet (cum ipse neque per se
neque per actus moveatur): eodem
modo. cum aliquid immobilis ipse sua
natura sit. corpus tamen movet:

מנשמה

mouet enim p actus aiā: cū
mouetur. Nā vt ceteris in
rebus omnibus deo est aiā: ita vi-
tā animi q̄ mouetur. inferior
est dei vitute q̄ mouet omnia:.
¶ Ex iā ad firmiores nos
rationes et xpianas/ et nras
ppia accessuri. quibus animi
immortalitas diluce appare-
at: quid aiā ipse sit. nro assi-
marte definiam/ atq; tueam.
nō tā fortasse subtiliter/ q̄ q̄
recte/ ac religiose. Id vo fa-
cillimū factu fuerit. si prius
ostendeim nō simpliciter
dici animū: cū eius nomen latius
pateat. Nā quiz dicimus viue:
ius animū dāmus. Quare cū
et herbe/ stirpesq; omnes viuant,
her omnia minime tamen aiā: eo
sū quo alūtur ~~quo adolescunt~~/ et
adolescunt:. Et in pecoribus
et iumentis inest aiā idem.
qui in herbis/ et in arboribus:
ac ptēa q̄ dicat sensitiua: q̄
in his neq; intellectiua/ nec
pfecto rōem inesse volumus:
Itaq; aiā omni pfectis numero
absoluta. in homine est solo.

¶ Animi definitio
ΠΑΝΤΑΧΟΥ.

¶ Hūc ergo ita definiam. Aiā
est creata substantia/ spiritalis/
simplex/ rationis intellectiq; pti-
cepsq:. q̄ seipsam mouens. natu-
rale/ instrumentale q̄ corpus tādiu
affert ea vi. q̄ et vitalis est/
et sensibilia admittit: quoad
eorū natura capax. clementale
conueniēta seruat:. Hic milli
huiusmodi videt aiā:. quē siquis
ignorat: quoniam pacto (quo
Delphico precepto admonemur)
seipsum agnoscat. nō intelligo:.
¶ Hymodi aut aim neq; cor-
rupi/ nec aliud q̄q̄ pati posse
(quo a seipso discedat) cū discessu
facit a corpore: nullq; michi
videt laborē sustinere/ audaterq;
defendere. ¶ Nā vt a facilioribus
re pbare aggrediar:. aiā corpori
applicato nequaq; est: vt pla-
toni placet. Id enim si esset:. Plato.
nō vnū addā esse aiā posset:
sed multa pmixta:. Nec enim ir
carro vitā susapit corpus. q̄ ei
aiā applicet: q̄ quī p oēs eius
ptes diffūdatur. Quid aut aut
pmixtione/ aut coercione affe-
ra:. cū nullū corpus qat aliud
corpus vsq; q̄q̄ penetrare:. Qua-
re si neq; corpus/ neq; corpeū.
quicq̄ penetrat:. aim corpe
care quis neget:. Atq; one
corpus aut intrinseco ~~motu~~ agitat/
aut extrinseco motu:. Ded que

extiore vtiq; motu variata sit:
q aut intiore · aliata:/ ¶ Si aia
esset corpo · aut aio aliude sup
to vteretur: aut vi animi ca
reret: Hoz cu vtrumq; hoz ab
surdu sit: relinqt aim esse
incorpeu. ¶ Ad ea · Si aia esset
corpo: segret: corpi sociai cor
pus: At ea societas vl' ex ap
plicatoe fiat nnne est: vl' ex
pmixtoe: vl' ex geretioe: Hoz
ex applicatoe animi (q solus
dat vita corpi) societas ea fiei
no pt: cu applicatq aia si sit.
ad corpo intimu no pmanat.
Nichil enim penetrat applica
tu · Itaq aia et corpo · appli
catoe sociai no pnt: Hoz nec
eria pmixtione · Ko enim aia
esset vnu addu: p pmixta mlta:
Nu fortassis geretione
societas ea fiat:/ Si ita foret:
duo p se corpa iuice tnsiret:
et loco vno (quo corpo cotinet)
duoz corpoz capax esset. qd
fieri certe no pt): Quare cu
neq ex applicatoe / neq pmix
tione / neq geretoe · corpo et
aia sociatur: patet aim esse i
corporeu: ¶ Et qm sua quadam
vi / naturaq cosistit: eude esse
imortale. Mouet enim ipe ex se
se: et mouet corpo: no mouet
a corpe. Ner a corpe qm reripit
sedm esse / et substatia sua: sed
vita dat corpori · et vt sentiat.
effiat: idq p dn adest / habi
tatq in corpe: ¶ Cu se vero
secreuerit a corpe: hor sane eig
discessu interit: Ille at qr in
dissolubil / et imortal creatq
est / atq sptern: p sese cosistit:
et eo melig habet · q seruitute
veluti quada corpis / cathenisq
~~sepiti~~ libeatq · sua natura /
suoq bono fruit. cu iam ei
nichil ee pt ipedimeto · quo
ming acutig / ac pfectig · et
itelligat / et sapiat / oneq ia
pspicies diuine essentie veri
tate / sua beatitudine sit cotentq:/
¶ Itaq vt in cetis animali bg.
mors est iteitq · quo aia simul
cu corpe et dissipat / et perit.
(qm nichil in ius est eo sensu
pfectig: q sine corpis vita esse
no pt): ita in hoie. est animi
a corpe ~~seprecatio~~ separatio: que
vbi cotigit: leuis ille / atq incor
ruptq euolat altig · nusqq
retardat: donec in illig con
spectu pueneit. cuig imagine /

ac similitudine pre se ferit:
et tu demum omni labore, omnique
tedio peregrinatois huius mundane varietis, securus, tuique
quiescit:— Nam id aut Epicuro,
aut Heracleto, aliusque hymoi
in mente veneit. nescio: qui
simul cum sensu corporis, pereat
intellectium anim putauere.—
Nam id fortassis optati sit: quin
anim corpore solutum. corporeis
oculis videre non possent:
quasi non illum eadem ipa cogi
tatione completi, et ratione consequi
possimus. quam deum datur: quem
etsi corporis oculis non videmus.
ratione tum, atque intelligentia
mentis comprehendimus:— An ita
noramus: mente, ac sensum dif
ferre inter se plurimum:
Densus enim a sensibilita
tis nimietate corrumpit: vt
de his legitur quod sedet ad Ca
tadupos: ob eamque rem debi
lius sensibile a sensu ipso mu
nus sentitur: vt in tubiti
nibus, tibicinibusque nonnullis.
et in iis quae aut fistulis, aut
tympanis crebrius utitur.
Epicurus
Heracleto
Catadupi

et

psepe audiuntur. Reddunt enim
auditu tenuiore. adeo vt
que voce sint debiliore. minus
audiantur. Idemque illis, unde
solet. quod oculorum intuitum, aut in solis
radios, aut in altiore nimium fixius
intenderit. Nam videndi acies aut
hebetatur, aut etiam amittit:
De mente autem sensu audit:
que postea cum intellectu attingeit
intelligibilia illa celestia ac sum
ma: longe facilius ac melius in
telligibilia quae sint ifiora, mundanaque intelligit:— : Quare si
mens magis optando. non fraguit:
nec etiam quo minus sit. corrum
patur. Porro res eaque que
sint inter se contrariae. contrariam
esse rationem. puto michi con
cessum iri ab omnibus: Di quod est
gretum discretione patitur,
et dissolutione omne compositum:
aiunt certe quod neque composito est,
neque gretum: nec discerni pt,
nec dissolui:— Nam si quod ma
teria vacat. corruptoni non sub
iacet: quo aiunt (quem sipline
esse substantiam definiunt) cor
rumpi qat: Et cum videamus
in natura quasdam formas
a materia separatas oio. vt an
gelos, ac demones: quasdam
aut oio insitas, atque imersas.
vt naturales formas ex
materie vi ~~abstrahit~~ abstra
ctas: nonne forme quedam ter
tie. veluti medie. dande sint
Angeli
Demones

ad ipsius totius perfectionem. quae
a materia scilicet manantes
secundum illud esse. quod inferius
nominatur: ut ee manant forme
quae a materia sunt deducte: que
manantes inquam a materia,
separari ab ipsa possunt secundum suum
esse superius. quemadmodum sunt
forme separate omnino. Sed hi
huiusmodi certe sunt animi nostri: qui
quo ad vires sensitiuas ma-
nant a materia: sed quo ad
vires intellectiuas separari
possunt. Hinc fit ut (quantum ad
mentalem attinet virtutem): eque
hi, atque angeli, et demones. nul-
lum interitum patiantur. Insuper
ignorandum ne sit. quod sim-
plex est. id a seipso separari
non posse. Sed animus cum sit sim-
plex: quo pacto separetur a se-
ipso. Itaque neque a suo ipsius esse.
Nec enim per aliam quandam formam,
quam per propriam, ac suam. animo est suum
esse (quod dicitur). Nam de concreto
et composito, secus est. Id enim ha-
bet esse per formam. quae potest a ma-
teria separari: et ita etiam cor-
rumpi. Adhec. Nichil cor-
rumpitur. nisi. aut per id quod
sibi contrarium habet: aut ob
alicuius defectum rei. quae sit ad eius

Angeli
Demones

esse necessaria. Sed huiusmodi animus
nichil habet contrarium: neque
ad proprium eius esse. corpus est necessa-
rium: cum siue in corpore sit. siue
extra corpus. animus ipse per sese
consistit: Ex quo satis patet.
animum non corrumpi corruptione
corporis. Neque re alia differet
vlla: quam quod dum est in corpore.
se corpori animus coem facit: dum
abest a corpore. non facit.
Rursus Si fieri nullo pac-
to potest. ut frustra sit naturalis
appetitus: cumque homo natura
appetit semper esse. (et esse id dicamus)
ad quod fertur omnium appetitus. et
nos ipsum esse mente concipiamus
non solum ut presens (pecudum
more) sed simpliciter potius:
an est obscurum. hominem, qui sit
corpore mortalis, consequi perpetui-
tatem secundum animum. quo esse ab-
solute et secundum omne tempus apprehen-
dit. Atqui si animus simul cum
corpore interiret: nemo se morti
obiceret. neque aliud quicquam duceret
vita charius. Nam Mutius
ille (qui postea Sceuola est cogno-
minatus) habuit corporis potius
quam animi rationem: cum solus intra
tot hostium milia Porsennam
est adortus moriturus: cum fo-

Mutius Sceuola

Porsenna

culo manu ty imprudetic
rea exurenda iposuit. ¶ :
Zeno. Nam Zeno Eleates / qui / corpis
Phalaris salute fecit; Phalaris testis
est: cuig seuitia et truculē-
tia / metu mortis / pluris dux-
isset / q animi dignitate: nu-
q facing illud ta p̄clara esset
adorta: quo et Phalarim in-
teremit: et se iam pene in-
terepti renouauit ad viuos. ¶ :
L. Brutus Quid L. Brutū in corde: q
Ar Tarquinig vt Arūte Tarquinii regis filiū
Leonydas iterimet. vite sue no peperit. ¶ :
Thermophyle Cade fuit ratio Leonyde
Epaminondas ad Thermophylas: eadem
Leuctra Epaminonde apud Leuctra:
M. Martellg cade M. Martelli fortissimi
Annibal gentilis illig tui: cū ab Anni-
bale (que nup olim pmg Roma-
nor ipator: in fuga uterat)
insidiis est circumuentg. Na si
corpis saluti maluisset / q ani-
mi magnitudini / decoro q co-
sulē: se hosti fuga facile ab-
stulisset: ¶ : Certe si aig vna
iteiret cū corpe: nūq esset
vllg tuetg. qui no se oni ope /
atz opa. ab oni mortis distri-
mine abduxisset: At videmg
et pmultos et magnos viros:
qui se. alii pro patria. alii pro
deo denouerūt: ¶ No solū vni-
iusa Romana legio atrocissimis
ipii Maxiani cesaris satellitib
bg trucidada se prebuit: sed
maximi q ornatissimig exer-
citg idem sepe numero fecerūt /
facūtg quotidie. Nec enim dubi-
tat corpg (quod sua natura mor-
tale est) morti exponē. quo aim
imortale p egregia vtutis / pie-
tatis q fama. liberet pīculo /
atz miseria huig vite ¶: Et nos
adeo nostri obliti sumus: vt nror
obitū no sedg lugeamg. q si ani-
mi sil cū corpibg sint sepulti:
ty aid (q est humani corpis for-
ma) etiamig arridē q ty possit.
quo corrupto iteream ¶: ¶ Tri-
pliciter enim forma corrumpi
pt. Aut p actionē cōtrarii: vt
caloz p frigoris actionē: Aut
p subiecti vitiū: vt oculg si
pierit: peat ena vis visiua.
necesse est: Aut p cause de-
fectū: vt si psentia solis de-
fecit: deest ena lumē aeris:
Idz aig nū nichil hmoi
pati potest. Na quo pacto p
actōem cōtrarii corrumpat: ¶
cū p ea mente (qua Aristoteles
vocat sedm Δυνάμιν dyna-
min. hoc est vim atz pitate)

Maxiani resar.

Triplicit forma corrumpit.

Aristoteles

Δύναμις

possit et ꝗgnoscere / et recipere
cōtraria oia? Cū aut sub-
iecti corruptoi subiaceat: q
nō a corpe manat sedm suū
ēe. sed ab ipo deo creatu est?
Defectu vo causē. q possit vl
lq accidere: cū eig causa (que
alia nulla est / q̄ deq) et īmor-
talis sit / et īcōmutabilis / et
eterna?) ¶ Quē pterea
michi afferes vl mediocriter
doctū: qui mīng cōfiteat. qr
quid est īteligibile. ideo esse
et diuturniq / et firmiq ꝯ qd
sensibile esse diuīng? Sed
qd sensibiliq in rebq est / si
cuti materia pma. corrūpi nō
potest / quoad sua substātia:
Hīc fit. vt lōge erā minus
ea mens q̄ est sedm pātem /
corrūpi possit. Formaq enī
īteligibilīū capax est. ¶ Ite.
Quod agit. est eo quod pa-
tiat mlto pfectiq atq prioriq:
Mens est autē hmōi ea / q
sedm agilitatē / opationeq
dicit. Her enī fatit. vt actu
ea īteligat. q corrūpi non
pūt: Dz hmōi mens / ē qdā
animi nri vis. q neq separa-
ri / neq misceri / nec pati pt:
et pterea īmortalis. ¶ An
illud erā fortassis ābiguū.

Qrīqd ex seipo mouet et opā-
do / et agendo. altei applicari
nō posse? Nā si altei appli-
caret sedm esse et essentiā:
tūc opādi agendiq cause. opa-
toibq atq actioibq cōpliter res-
poderet. Q si ita sit ꝗuīctū:
oēs īternq opatoes / externeq
actoes sint ipīq cōiūcti: nīme
est. Quo fit: vt cause q̄ sint
eigdē cōiūcti / nec illud sit qr
qd ex seipo mouet ad opādū
et agendū: Itaq hmōi cōsequēs
est tollendū: Nā qd seipm
mouet ad opatoes / actoesq
suas. nō applicat altei: Aliq
vo īteligentiq ita seipm mo-
uet ad īrioīs / exterioribusq actq:
vt ad hos nullo nature im-
pulsu agitet. Id qd in his q̄
artibq cognosci pt / ceterisq
rebq: q principiū capiūt ab
arbitrio / ratione ratinationeq
īteligentiū: Itaq sedm ēe et esse-
tiā nō applicat? corpi: Quod
cū ita sit: patet animū īteli-
eig pure nō posse. cui sedm ēe
et essentiā nō applicat?

¶ Nūqd erā sing nesciū / id
cuiq opatio et materia excellit
et corpq. corruptoē corpis nō
corrūpi? Nec enī opatio / ex-
cellēcior est ea substātia. cuiq

ipa est :. Cu igit intellectiui
animi opatio sit hmoi. (in-
telligit. n. uniuersale) Is ne
una cu iteritu corpis iteribit :.
¶ Qui vo putat animu
esse corpis virtute: magno
in errore versantur :. Videmus
enim virtutu instrumetaliu opa-
tionis. post annos quinq et qua-
dragita. in huanis ~~[illegible]~~ cor-
pibus fere oibus. fragi et debi-
litari solere :. At illo etatis
flexu. et sapientia augescimus
et ad sciendu reddimur acri-
ore vi quada metis longe
pstantiores. ¶ Qz si aius ille
nr corpis virtus esset: ea du-
taxat itelligeret. q corpis sunt.
(Na cuiuscuq aliqd capax e:
p sua natura capax est) :.
Sz mens cu spiritalia simpli-
ciaq itelligat: Corpis virtus
certe esse no potest :. ¶ Ad
postremu. ne videamur qm
oportet argumetando logi-
ores. Quicqd p una eadeq s
forme ratione. est imago et
silitudo separate illius atq diui-
ne mentis: no manat a cor-
pe scdm esse et ptate. (Na
si ita manaret: cu quicqd for-
me alicus capax est. eius pro
vi ppria suaq capax est. et ita
ea sibi forma pro corpis ma-
terieq natura ipressa reci-
pet. q qdem in eo esset l
tanqm forma corpea. vl que-
admodu forma que et in
corpe et p corpis conuenie-
tia no vi ppria opat :. Qua
qde absurditate nichil ab-
surdius. Na qd metis diui-
ne imago similitudoq est.
sua vi suaq natura ita mo-
uet ad opadu in corpe huana-
no. vt illam uniuso i mudo
opari et dicimus et certo credimus:
Itaq necario fit. vt quicqd scdm
una eadeq forme ratione.
est imago et silitudo diui-
ne metis (que vt habet in
Ezechiele. signaculu est Ezech. 28.
silitudinis): id a corpe scdm
esse et opatione et potesta-
te. manare nullo pacto
queat) :. Sz forma hmoi
separate metis cu et oni i loco
sperq sit :. siqs abigat eade
hanc ratione recipi i animu
itellectiuu: is ab oni se ra-
tione alienu fateat. oportet:
Quod cu ita sit: quid vere-
mur audacter. veroq affir-
mare hmoi aim nec manare
a corpe :. nec fieri vllo modo
posse. vt itereunte corpe. ~~[illegible]~~

ipse intereat? ¶ Nichil igitur
habet animus noster in se mixtum,
nichil concretum, nichil corporeum,
nichil externum: sed sua qua-
dam natura constat, suaque vi:
qua sentit, qua sapit, qua vivit,
ac viget, qua totus est dei simil-
limus: quo fit. ut neque dissol-
vi queat, nec secerni, nec de-
leri: sed immortalis sit potius,
planeque sperternus. ¶ Quid
ergo dolemus Jacobe Antoni
Marcelle. nobis ereptos fili-
os? Quid tam diu collachry-
mamur? Quid querimur?
Diruperunt illi tandem. diruperunt.
atque leves, purique pervaserunt
nebulosum (hoc est caliginosum)
celum: eoque sunt evecti. ubi nulli
ventorum flatus. nulli imbres.
nulle sunt tempestates. ubi nullus
rigor. nullus estus. nulla mu-
tabilitas: sed tranquilla omnia, se-
renaque sunt, ac plena gaudii
ineffabilis: Itaque redi aliquando
ad teipsum: colligere, recreare:
agnosce qui sis, quantusque civis:

An unus fortasse tu inter
patricios Venetos sis inventus:
qui divine iusticie diffidere
velle existimeris? Hec enim
Venetis vobis laus est ve-
luti peculiaris: quod mortalium
omnium primi iusticiam colitis, atque
veneramini. Nunc Veneti iusti
sint: deus vero iniustus? ¶ Nam
hoc erat tertium. quod michi dicendum
modo proposueram: cum animorum immor-
talitatem. ostensurum me sum
pollicitus. Que ꝛ.ꝛ.ꝛ.ꝛ.ꝛ.ꝛ.
iam probata quoniam nobis est, non mi-
nus firmissimis rationibus: quam incor-
rupta quadam nature lege: re-
liquum est. ut idem a divina
iusticia muniamus, ac veluti
roboremus: quod certe facillimum
factum est. ¶ Prestantissima quidem
inter virtutes. et ea splendidissima,
optimaque virtus. a viris sapientibus
iudicatur iusticia. Nam neque do-
mus, neque respublica, neque ipsum
hominum genus. vacare iusticia
queat. Quum celum ipsum, omnisque na-
tura concidat est necesse: ubi iusti-
cia sit medio sublata: Si solus
deus est virtus, et omni virtute prestan-
tior: solus certe deus est et iustus,
et totius iusticie fons atque origo.
Hic est ille de quo scriptum est apud
Esaiam Mee sunt iusticie et imperium.
Itaque non absurde in Ozee legitur
Recte vie domini. et iusti habitabunt

3a. probatio immortalitatis animorum.

Esaias

Ozee

in eis :. De hoc ipso etiam Da-
uid inquit, Iusticia est ple-
na dextera tua :. Quod si tanta
est iusticia dei, et tam abundans.
si tanta est eius impii potestas :.
dubitandum ne sit eum (quod est
apud Matheum apostolum) cuique
secundum opera sua redditurum :.
Nam si secundum Aurelium Augu-
stinum. placuit diuine prouidentie
preparare in posterum bona
iustis (quibus non fruentur iniusti).
et mala impiis (quibus non excru-
ciabuntur boni) : satis nobis
argumento esse debet animos
nostros esse immortalis :. Vi-
deo enim quotidie quanta in his
rebus confusio sit : que orbi lunari
subiecte sunt. Qui enim in hoc
seculi commodis ordo est. vel
que potius non abusio :. Qui omni
sunt seruitute inferiores : imperant
viris bonis, atque dominantur.
Honorantur impii : contemnuntur pii.
Qui doctrina valent, et gra-
uitate. ridiculo sunt : assen-
tatores, indocti habentur in precio.
Flagitiosi, ac nequam. et opibus
abundant, et gloria : viri frugi,
ac prestantes. et mendici sunt, et
obscuri. Nulli probitati. nulli
eruditioni locus est : leuitatis

Matth.

Augustinus

omnia et stulticie plena sunt :.
Quam rerum absurditatem Abacuc
veluti admirans inquit, Quare
respicis contemptores. et taces :.
conculcante impio iustiorem se :.
Et quod videmus quotidie vsu fieri.
affliguntur viri iusti ab impiis :
et ad mortem vsque. per omnem vite
cursum. acerbissime cruciantur :.
Qui autem vim, qui iniuriam, qui
contumeliam inferunt :. non modo
penam subeunt nullam pro sceleris
magnitudine : sed in deliciis
potius, et voluptate viuunt :.
Sardanapoli vitam : non exitum.
assecuti. ¶ Quod si vera sunt que
legimus scripta, Nullum malum impu-
nitum. et nullum bonum irre-
muneratum. (cum persepe improbi n
nullam perpetrati facinoris in
hac vita penam recipiunt. nec
premium boni) :. vbi esset dei
iusticia :. si animi simul cum
corporibus interirent :. ¶ Num
fortasse Diagoran illum Me-
lium malius. quam veritatem sequi :.
Diagoras enim Melius cum accu-
sasset eum. ab quo : liber (quem
ipse composuerat) surreptus esset :.
idque ille a se factum peierasset :
deinde libro perinde edito,
ac suo. magnum ex ea re sibi

Abacuc

Diagoras Melius.

nomē atq; gloriā pepisset:¶
Diagoras q; impune adoles
centē in tāto suppressu fortune
peierasse vidēt: deū esse. ho
mo stultissimus negauit. Nesci
ebat ■ enī aliā esse dei: aliā
hoīm cōsuetudinē. Permittit
q̄nq; deus affligi bonos: quo
vel magis exercitati meliores
fiant:¶ vel meritis meritis cu
mulātes. maiora sint pre
mia habituri: l' ob aliā re
dditā causā. hoībus nob' ignoti
ta. illi nota:. Itaq; recte in
libro sapie scptū est/ Nec
Hap. 12. enī est alius deus q̄ tu. Tibi
cura est de oībus: vt ostendas
quī nō iuste iudicas iudicū
Neq; enī rex/ neq; tyrannus in
cōspectu tuo īgāret de his: q̄s
p̄didisti. Cū ergo sis iustus.
iuste oīa disponis: ipm q̄
q̄ nō debet punīri condēnas.
et extēs existimas a tua virtu
te. (Et paulo post). Tu autē
dnātor virtutis. in tranquillitate
iudicas: et cū magna rene
rētia disponis nos. ¶ Quis
est p̄tēa ita ab omni ratione/
sensuq; abhorrēs:¶ vt quod
ab hominibus nō negligitur.
id ab deo neglectū putet:
Si nos. eos (q̄s genuimus)
diligētissima cura gerimus:¶
nūq arbitrēmur deū nullā
rerū humanarū. nullā horū q̄s
ipe creauit. curā gerē: faciāq;
ne deū oio otiosū:¶ et (sedm Epicurus
Epicurū) prouidētiā eius tollāq;
onē:¶ Ut audiatur Ecclesi- Ecclast.
astes/ Nec dicas coram angelo
nō est prouidētia: ne forsan
deus iratus sup sermones tuos
dissipet cūcta opa manuū
tuarū:¶ Quapp cū deus gu
bernet oīa prouidētia. et cū Hieremias
iustus sit dūs (sedm Hieremiā):
satis nobis pbari debet eos
dnis q̄ in hac vita non re
repint. fore vt in altera vita
post iteritū corpis. q̄sq; pro
meritis suis aut pmiū reci
piat. aut penā. ¶ Dz cū cor
pus ab aīo sepātū. quīn nichil
sentiat. nichil eriā pati possit:¶
an diffidūt. quin id totū/ q̄d
est l' optādū/ l' formidādū. aīo
ipi pmiū/ deinde pus resurrecti
onē/ et aīo simul (cumulatione
quadā mēsura) debeatur/ et
corpori:¶ Quia ex re patet.
l' p diuina iustitia. hoī nū

¶ Conclusio p enumeratione

aios esse immortalis :- ;
Quum igitur ia satis o
ostensum sit. nullam esse neq
nutaia / neq honestam cau
sam tam diuturni / ac tam ve
hementis dolorib tui. q filium
videas teterrimo / ac tristi cor
pis carcere. mortis bnficio libe
ratum: Cum mori quinq in mundo
sti debeat oia. eaq intelligas
malorum omnium atq incommodorum finem
(quibus hoim vita cruciat) : et
cum suauissimi ptia codam so
ni imaginem: tum viciorum omnium
sepulturam : et vt impis ppe
futura supplicia formidandam:
ita pbis ac piis (quibus eterna
debet gloria) expetenda ma
xime / atq exoptanda.) : quid
est p immortale deum q in hac
tanta immortalitate / libertate /
beatitudine aiorum lugere te opor
teat faustum / felice / et fortuna
tum Valerii tui obitum. qui vt
te patre pstantissimo / viro /.
ita admiratione pbitatis sic
adepta omne huius vite (quinq
habei pt) felicitate. ex hisce
luctuosis tenebris commigra
uit ad lucem illius celestis / et pa
catissime ciuitatis. vbi omnia
ridet / oia exultat / oia bonorum
omnium plena sunt :- /:
Iam sane tu Valerii be
neficio (qui nup solum eas
Venetias) celestis patrie facta
es ciuis: (vbi nullus est luctui
locus / nullus obtrectationi / nullus
contentioni). Quod enim bonorum
acquirit liberi : non minus bonis
parentibus : q sibi acquirit. Quae
cum pulcherrima / et dilectissima
tui portio. celesti republica
es [est] donatus : potes etiam
iure tu (cum voles) (velle autem
se debes) iura tibi filii vendicare:-/
Quid enim est aplius. quod requi
ras in vita : Abundas tu certe
his omnibus bonis / et // et quibus:
quibus humana felicitas cumu
latur : sed si ad seculi huius
felicitatem. triplicia bona pmpa
tetici ptinent pcipiunt : fortune
(que aliud nichil. q dei voluntas
est). corporis q. et animi : quis
neget felicissimum esse te : :- / /
Ut enim a patria incipiam :
siqs seum aio volutet. et qui
primi fuerit Venetii. et q regna
tenuerit. et vbi tande consede
rit. et quas vrbes illustrioribus
condiderit : satis quod ad patrie

felicitas terrestris (q pmpa tetiros) consistit in bonis fortune : corporis et animi :

quod enim felice. quod bo fortune

laudē spectet: a se narratiū
existimet:- ¶ Nā res illorū
maiorūq; tuor: claissīe gestas.
si vel deliberare ĩstituero:
nō breui quapiā aut ordē/aut
libello: sed tot voluminibꝰ opa
sit. vt vel eas enumerare diffi-
cile fuerit:- ¶ Itaq; vt paucis
rē pourrā: es tu Jacobe Antoni
Marcelle. oīm pmū in ea pa-
tria natꝰ. et ab ineūte adoles-
centia ad ista vsq; / ad psentē/
l' adueūtē iam senectutē. p
oēs ētatis gdꝰ egregie hōratꝰ:
qua nullā video in vniūso ter-
raū orbe (nōis gloria) claiorē.
Nuc eū gens. nō mō in Ita-
lia. sed etiam intra oēm tre
abitū. nobilior est Venetis:-
Qui pmū pfecti a Doribꝰ (vt
Diodorꝰ Siculq autumat) re-
licta ea Gallic Trāsalpine pte
opulētissīa / et pclara. q iacet
e regione Britānie. (nec eū
ūs assentior. q Venetos pu-
tat et ortos / et notatos. alū
ab Eneto rege Illyricor. alū
ab vrbe Eneta (q etiā ipa in
Epiro et illustris fuit / et
potens)): cōsedere post res
multas / atq; pingētis pul-
cherrīe gestas in Paphla-
gonia:- Deinde Phylemene

Venetor origo.
Dores
Diodorꝰ
Eneta

duce atq; rege auxiliū regi Phylemene
Pramo ferentes adūsq; Gretos.
tandē post maxīa claissimaq;
fatigata Phylemene amisso.
cū Paphlagonia ob ītestinas
eiq; regni seditiones repetē
nollent. se abeūti Antenori.
nauigatoris / atq; fortune socios
addidere. ⊔⊃⊂⊔ ⊢ : ⊃⊂⊔⊃⊤.
¶ Nos aūt hor tpe. ptimissis
publicis laudibꝰ. illisq; et
maxīis / et pe tīnitis: de te
vno. quod repanꝰ. breui ab-
solucā. ¶ Natꝰ ergo ex il-
lustri gene Marcellor. ad
eptaq; opa / diligētiaq; pa-
rentū. ea initia / et admū-
tula oīa. q bonū / et egre-
giū cūē fortura essent:-
et ab ipa vsq; adolescentia.
in gravissimis / rebꝰ / sp /
fortiter / inoētertq; vsatꝰ:
breui tpis curriculo. cū in-
credibili oīm admuratōē.
ad sūmā gloriā pua sisti:-
Quantirebo enim (breui-
tatis gratia) cōmoda tui
corpis. Quibꝰ heroas etiā
illos (quos ob excellētiā hu-
mane nature deūtat ā
tiātas) l' equas / l' supas):
pceritate / latitudinē / ro-
bur / cōueniētē mēbrorū

Antenor

Marcelli

Quat cū felicē
quoad bō corpis

cōpactionē / tū vigorē scin-
tillas q̄ oculoz / integri-
tatē ūniū sensiū / formę
bōitatē ac p̄stātiā: qua ita
eminēs inter alios: vt ea
de te iure dici queat. q̄ de
Orpheus Jasone Jasone canit Orpheus.

Clarior in cūctis diuq̄ splendebat Jason:
Juno etenim letos oculis afflarat honores:
Et pulchrū dederat / magnūq̄ et pectore forte.

¶ Vbat eū felicē q̄ ad bō animi

Que q̄dē ōnia. tāetsi
nō mediocria ad vtutē sūt
admīcula: talia tū sūt:
vt simul cū corpe cōsenescāt.
Vola est animi vtq: q̄ t dies
magis ac magis reuirescit / ac
florēt: cōsq̄ fructq̄ de se
fert: qui et suauissimi
sūt / et salutares / et sēpiterni.

¶ Quibq̄ ātē vtutibq̄ ipe
nō polles? Quid ingenio tuo.
l' acutiq̄ / l' fecūdiq̄? Quis
te vnq̄ in dicēdo grauior / aut
aut ornatior / aut ēgtior: e
cuiq̄ lingua (quod de Nestore
Homerq̄ meorat) dulcior
ūni melle: oratio p̄fluit?
Justicia vō / integritateq̄ tātq̄
Fabricio Cato Paulq̄ hemilię Aristides Phocion es. vt neq̄ Fabriciq̄ / neq̄
Cato / neq̄ Paulq̄ hemilię /
nec Aristides / nec Phocion
tibi sit p̄ferendq̄? Quid me-
more tēpatiā. quid intellectū
animi robur. q̄d tolerātiā /
et cōstātiā tuā ōibq̄ in rebq̄?
Nā fide / et pietate / veritateq̄.
tibi sāctiq̄ nichil ducis. Faci-
litate vero / hūanitate / man-
suetudīe / affabilitate / bnīcē-
tia tātq̄ es: vt eos etiā. q̄ te nūq̄
viderūt. mirifice tui deside-
rio afficias. In ōni ātē prudē-
tie / et cōsilii genē. quē tibi
anteponā habeo nemīnē. Et
ne id q̄dē mirū / Ita enī a p̄-
mis ānis. et mari / et terra
es p̄ ōis vicissitudines
fortune. l' tuo / l' reipublice tue
noīe. in rebq̄ plurimis / variis /
et maxīis. diu / multūq̄ vsatq̄:
vt cādē audeā de te affirma-
re. q̄ de strenuo / atq̄ sapiēti Homerus Vlyxe
Vlyxe illo Homerq̄ poēta finxit.
Callētē dic musa viri. q̄ menia sacre
Diruta pq̄ Troie. multūq̄ diuq̄ perrās.
Et mētes hoīm multorū nouit. et vrbes
Vidit. et horrisona q̄ tristia plurīa pōto
Vtulit: in patriā quo se sociosq̄ refer-
ret:

¶ Sed illud in te est vir-
tute ōni p̄stātiq̄: q̄ cū ceteros
ōni laude antecellis: te nō
mō teteris ōibq̄ parē velis: ſ
multis etiā in rebq̄ īferiōre.

¶ Et facis tu q̄dē ōia sapiēter
Nā etsi pulcherrimū duci
ceteros bene agēdo superare:

longe tu / et pulchrig est / et
diuinig ita vinte: vt nichil
tam gle tributu videatur.
His artibg / his studiis factu
est: vt oia in maxio tuo ā
plissimog senatu. nō mo nō
petes / ē qnz eria fugies. tu
maxia tua sis laude gsentig:
Quāti aut facūda sit
egregia vtg tua / singulaisq
prudētia: ex istoz patz de te
iudicio. facile potest ītelligi.
Est enū patricioz apud vos
ordo: id qd de Romanis qndā
regi Pyrrho Cyneas retulit.
senatg mltoz regū: Itaq apud
vos nichil temē iudicatur: ē
et mature / et sapiēter oia.
Quod vt re ipa claig patcat:
paucis e mltis / breuibgq exē
plis. et grauissimū senatg
tu de te iudicū. et tua in re
bg gerendis gficūdisq strē
nuitate / celeitate / idustria:
cōpendio exponā. Fuit rei
publice vestre / florētissime / mug
ū nobilissio illo / et excelso aio
pncipe / Philippo Maia Anglo
diuturnū bellū atq piculosū.
Casale ognomēto maiorē
(qd quidē oppidū positū est
in padi ripa) rē. id Philippo padg
acriter oppugnabat. Erāt
iam oppidani / pegrinigq mi
lites. assiduis vigilis / et labo
ribg ita defessi / et exinaniti vi
ribg corpū: vt de deditione
cōsiliū inirēt. Tu vo rē pfe
ctg. cōtra / ānixq. alios beni
uole monedo / alios acriter
accusādo. illud breui cōse
cutg es prudēti ordē / et ani
mi magnitudinē: qd alius
ōsq. nullis vibg spare au
sa esset. Frustrai enū hostis
ū sua se vidisset spe. ob vnū
Iacobi Antonii Marcelli ofiliū /
atq diligētiā: coactq ē denigq.
inde abdūtē suas copias:
Nec qdē res. tū magnā de
tua pstāti / singulari / vtute / qq /
admiratione. apud hostem:
tū pnpuā apud tuos tibi lau
dē cōpāuit. Obsidebat Phi
lippo idem rē vrbē Brixiā.
Rumor quotidie magi apud
Venetos īcrebuerat. qpedie
Brixiā pitura: nisi et fru
mētū / et auxiliū ilico mittēt.
Tū ipe. te vltro (quasi alter
Scipio). ad id negoci / atq
discrimis iturū pollicēris.

seipm

Romani
Pyrrhg
Cyneas

Philippg
Maia dux

Casalis
maior

Philippg dux.

Brixia.

Veneti.

Scipio.

Tu aut more ipatiēs oīs. iter
arripis p̄ uia vallū diuticula
quo tpe ducalis miles Brixie
turrim tenebat. eratq; in vrbem
iam descensurus populabundus:
inopiato ipse ac subito quasi
celitus missus nume apparens: int
ipsas dimicatiū dextras. Que
hostes repēte tuti atq; stupefactē
tes: tq̄ flumīs ictu aliquo tacti
sese essent. cōtinuo oēs. et ab vrbe
et a turri (quā ocuparāt) p̄
cipites aūtere: coactiq; st re in
fecta ab obsidione disedere.
VRLIANI: CONTRA VIS
CANTI:

Di velim dnia
tua memorabilia atq; facinora
singillatim suoq; ordīe re
ferre: dies me deficiat. Ita
q; reteris omissis: illud certe
retirendū nō est. VRLIANI:
DVCANUS.

Obsidebat
Mogontiā frāncisq; Dphortia
princeps meq: et in id diffi
cultatis oppidū gerebāt: vt
diutiq obsidione ferre non
posset. Jamq; de deditōe Mo
gontinu cōsultabāt: cū frā
nisq; Perusinus de tēlanedo
iperatore suo VRIANI. dam
consiliū init. Idq; postridie
futurū erat: cū tu nortu D

Dphortiā adiēs. mones eū it
loquēdū: ne ita solū se quotidie
tmisceat ordinibq Bracianis:
fieri eū posse. vt Opportunitas
pariat: quod nulla honestas
sinit. Inuetēatā eū esse simul
tate ac malivolētiā Bracianis
adūsq Dphortianos. Ptēa frā
nisci pusinū nō esse patris
simile: et cūdē sibi videi īcōstā
tē ac leue: itaq; cauēdū esse ab illo
plurimū:

Quare cū Dphortia
in postez diē. tuū seq optimū cō
silū q̄ more suū institutūq ma
luisset. seq ab iuisendis ordibq
abstinuisset: frāncisq idem
veritq (vt opinor) isidias suas
illustratas patefactasq teneri
cōtinuo trāsfugit Mediolanū:

Addā item adhec. vnū egre
gie tue prudētie documētū:

Jam thorruerat ānu tps. tātaq
erat ac tā vehemēs hyemis
magnitudo vt vniuso Insubri
ū agro et niuibq obzuto et ob
stricto glacie: nichil pabuli vsq
offerretur. Aloysiq vermiq
aliq; ductores plerīq onēs. ipa
tore adeūt. eūq; pro se hsq ipē
sig hortāt: vt in Comēse agrū
ritato agrinie vires agat: sic
eū fore. vt Comēses (q̄ tresh

Frāncis. Dphortia
Mogontia

Oratio facit furē.

Nota.

Insubres

Aloysio

Comēses

nis inter sese discordis digla
diantur): deditione faciat:- At
Sphortia etsi intelligebat suor
consilia aliud nichil q̃ predam
machinari: tyi tui cedes: eis
obsequebat. Verebat enim mi
litis insolentia. Iam vniuse copie
predebat:- / Tum tu (vt es
familiaris ingenij) ab iis reptis
et ductores ipos dehortaris/
et milites eos doces/ et pabu
li rerum omnium copiam passuros
apud Comesses: apud Nouaria
ensis aut seruos oia. Quibus
illi adducti rationibus. cum in No
uariesem agri diuisset: con
tinuo ciues in patori se Sphor
tie dediderunt: plures addu
cti benuolentia. pauci enim
metu: et ii qdem qui ad diuite
Habbaudie rodem ipo die de
fice instituerant: qd certo
factum videbat: nisi tuus
callidissimo tuo/ sanoq̃ consi
lio. esset obtpatum:- / Qua
qdem spe Habbaudiesses copie
destitute: Romanianum (No
uariesium municipium) in
fidem receperunt:- / At Franciscus
Sphortia (vt est aio gra
uissimo) te q̃ amicissime ꝓlexus.

Tyi quz rededu t:

Nouaiesis

Habbaudia.

palam/ et alta voce pfessus est.
se tibi plurimum debere: cuius opa
factum foret. vt Nouaia po
tiretur:- Nunc vo deinceps
sti subsecuta. tam belli/ q̃ pa
cis: ea diuino qsilio/ volun
tatiq̃ danda ee abigendum
certe no est. Qui at Laudes
ses/ placetinecq̃ partes ve
netas sti seruti: tua prudem
tia factum scimus. Qui in psen
tia duci Francisco felicissime
paret/ a vobisq̃ desciuerit:
no tua/ sed illorum culpa (qui
tuc vtuti diuderunt) effectum
est: et id qdem (vt mo loquar
iudicio quodam/ ac mete dei.
Quis.n. (vt est apud Esaiam)
cognouit sensum dni: aut q̃s
qsiliarius eius fuit? Qui ea que/
et incommodat hoibus/ et aple
risq̃ ducunt in maxis qui
busdam malis. sine diuina sen
tentia no fiunt: nec ea tuc
in fatis tuis/ et tam secundis
rebus. sine diuino qsilio ami
derunt adusa/ no tam tibi/ q̃
reipublice.:- Nec
Valerii recente obitum sine
mete dei (qui q̃qd facit. ad
nostrum facit emolumentum):

Nouaia.

Laudeses

placetini

Veneti.

Esa. 40.

debeq factu esse existimare.
¶ Nu incirco in tot et animi
et corpis ac fortune bonis de-
teriq habes: q ex tot liberis
puer vnu ad se reuocarit deq.
¶ Q si in mercatura non
sumq vno cotenti. nisi ~~etiam~~
lucru etiam dignu accesserit:
nu deq iniustq sit. si ex tot
liberis qs nobis mutuo de-
dit. vnu sibi exegerit? habes
tu et filias, et filios pluris.
moribq ingenioq eximios.
eosq et gradiusculos, et mi-
nusculos: qbq te potes no co-
solari solu: ver etiam p one
animi iucunditate oblectare.
Nu pueri te magi recordatio
torqat: q viri filii psentia
aspectuq delectet. ¶ At de Va-
lerio michi (iquis) magna
spes erat: Quod de Valerio
sperabas futuru: id tibi de
Francisco pstare licet. Etiam
Alcibiaden (q magna spe pu-
er fuerat): pditissimu pni-
tiosissimuq ciue Athene expte
sti. ¶ Itaq si me audias. imo
te viru magnu et sapiete:
oem istu animi motu vincies
tande (vt atea monui) atq ob-
stringes rationis custodia: vt

Alcibiades

Athene

quod tps aliqn e facturu: fa-
ciat ratio eade nunc. qua postea
es vsurq: Nec enim tunc erit me-
liore vite coditione Valeriq: Et
turpe est pfecto plq apud te va-
le tps q ratione: Quid quod
iam anu ppe agis in luctu?
Hic est natalis christianus.
Ad proximu kalendas Ianuarias
Valeriq tuq reliqt mebra mor-
talia. Satis nature affectui. sa-
tis cosuetudini datu est. Redi
tn ad te: et tibi totu te vendicare.
¶ Simq ne ingenio muliebri
inferiores? Quot enim legimus
mulieres: q obitu filioz. et
costati et infracto aio tulerut.
¶ Mulier Lacena filiu q in
acie ceciderat sepeliens: hoc
illu disticho [est] psecuta. Spulchro
Sit flendu timidos: hilaris te nate se-
Condo meu. parit et Lacedemoniu.
¶ Altera cu filiu sepeliret:
et tenuis qda anicula ppius
accedens, miserabiliter dixisset
O mulier fortune: cotinuo
illa. (p geminos) bone. rndit.
Qua enim gra filiu pepi. vt
p Sparta moreret: hoc mihi
cotigit. ¶ At Gyrtia, et ipa
Lacena. cu nuciq venisset ex
Creta. qui Acrotati ex filia

Lacena mulier.

Gyrtia

Creta

Acrotatq

nepotis morte nūciaret:
respondit. Nōne cū iret ad
ūsq hostes. aut eāt ab illis
īterimēdq: aut illos īterēptu
rq. Libentiq vō (ait) eū mor
tuū audio. p matris / et vr
bis / maiorq suorq dignitate:
q̄ si tp̄s oē viuēt ignauus.
Damatria ¶ Damatrie vō factū ē lōge
seueriq: q̄ cū accepisset. filiū
et timidū esse / et se indignū:
eū cū p̄mū aduenisset. occidit.
Damatrios inscr̄psitq hmōi epigrāma.
Hūc timidū mater Damatrion ipa pe
Nec dignū matre: nec lacedēoniū mit
¶ Et alia itē Lacena cū au
diuisset filiū et seruatū esse /
et fugisse ex hostiū mānbq: ita
ei scr̄psit: / Mala de te fama
diffusa est: aut hāc nūc elue:
aut ne sis. ¶ Alia rursq. filiū
aduenientē intuta. et q̄d agēt
patria p̄cūctata: cū is respō
disset. ōnes p̄isse: eū tegula
sublata p̄cussit / atq interemit.
inq̄ens / Te igit̄ malū nūciū
miserūt ⊏: / ¶ Et qm̄ exē
pla hmōi possem īfinita pene
afferre: vno tātū et p̄egrino.
et de Lacena itē generosaq
muliere. exēplo addito: reuer
tar ad viros. eosq patricios
ac Venetos. ¶ Lacena quedā

mulier. filios quīq. quos ha
bebat. ad id bellū miserat. q̄d
in suburbiis gēbat. Que cū
stetisset euētū pugne exspectās:
vbi quis aduenies. p̄cūctāti ei
nūciasset. oēs filios oēs obisse:
nō hoc (inq̄t) p̄cūctabar igna
uū mācipiū: sed. q̄d agit pa
tria. Cui cū ille subdidisset.
ab illa esse victoriā: libēter g̃
(ait) accipio etiā filiorq mortē: /
¶ Sz audi iā de tuis eru
ditissimis duobq / et sapiētissīs
viris Leonardo Iustiniano: ac Leonardq Iustini
Frācisco Barbaro. ¶ Hic enī Frācisq barbarq
habebat frēm Zachariā ⊏ Zachaias
vbi vō diē obiit Zachaias: p̄
marii vrbis ciues ad Frācisc̄ū
venere cōsolādū: quos ille ita
excipiebat et oris trāq̄llitate /
et grauitate sermōis: vt qui
cōsolaturi venerāt. cōsolandi
fuisse vidēnt̄: ¶ At Leonar Leonardq
dq. qua cōstātia / qua eq̄tate
animi / qua lenitate / q̄ vi orōis.
in obitu Marci fratris (viri
cōtinētis et ītegri. quo vno ni
chil habebat in vita chariq)
vsq fuerit: q̄s est q̄ meliq norit.
q̄ ipētu? Q̄ taliū virorq factū
laudas: quid tibi faciūdū sit
nosti. Turpe est enī q̄ laude
ipi careāq: eā cuiq̄ vt rem

pclarā / pripuā / q tribuē :-1:
¶ Reliquū est. vt duoz pnā
pū. et paschalis et Malippe
ru (q̄ psentia sūme reipublice
pest): et Frāciscī Foscari (qui
hūc. in ea dignitat maiestate
antecessit). inclytas ta eadē
in re virtutes silētio īuolu-
nulla ꝑ cōsuetudine / ꝑ negli
gētia vra patiar ∠. ¶ Frā-
cisco enī Foscaro ⊥ Iacobq eāt
filiq: quē pater. et q̄a filiū /
et q̄ vnicū ꝛr diligebat :-/ Qd
aut in causa fuerit: nescio :1
Illud michi videoz scire. nul
lū aut esse / aut excogitari posse
genq cruciatq: quo ille fere ad
morte vsq afflictq sepe nō fue
rit ⊥ Nū dux Frāciscī. aut
vultū mutauit vnq̄. aut v
verbū fecit vllū :1 in tāta / et
tā atroci filii clade (quā coza
quodāmō intuebatur)? Ha
tis enī intuebat. nī et filii
voci feratōes / eiulatūq̄ e proxio
cubiculo audiret: et qd sit oz
gani supplinū. nō esset igna
rq ⊥ Quasi istīmodi q̄stionis
horribilitas. nō super oēm mor
tis. nō dicā dolorem q̄ (vt do
cui) nullq est: ꝗ dolorīs formi
dinē. quē idocti iudicāt: ¶ Ma
Paschalis dux ⊥ solū filiū quē

Frāciscq Foscaro dux.

Organū

Paschalis dux.

habebat virū magnū et mo
destū. quīto mēse ante ducatū
amisit: et quē filii loco miri
fice diligebat. solū ex eo filio
nepotē (pstāti indole / et spe
maxīa puer) hor āno paucis
ante mēsibq sepeliuit :-/ Quis
eū vidit. aut in filii / aut i ne
potis obitu. vl lachrymulā vnā
fundere? Et sapiēter / qdē / id /.
Quid enī vllq doleat. qd et na
turale est. et nīmariū. et bonū? ⊥
Hor habet tūc vita in se bonū :1
q̄ p eā tūsitq patet ad morte:
sine qua reviuiscē nēd potest.
Quē enī michi ꝓbabis resur
recturū :1 nisi morte antea mo
riat? ∠ :- ¶ Quare si Frāciscī
Philelfū tuū (q̄ et ipe in sili ca
su est) ꝛr. audire / sequiq̄ īstitue
ris Iacobe Antoni Martelle: nō
mō nō lugebis obitū Valerii
filii: ꝗ gaudebis potiq. qm cū
illo actū est optime. Exultat ille
nūc inter ā̄gelos: chorōs ⊥ Tibi
q̄ patri īdulgētissimo ⊥ i celo
domicilū parat. Inest enim
adhuc in filiis nostris. sāctq
q̄dā appetitq retipiendi corpis:
vt quo socio (in terrestri hac pe
grinatōe) / et comite vsi sunt:
cū eo eriā sil in celesti tūquilli
tate / et bītitudine gaudeāt. Qsi

corpq appetiũt secũ esse: parẽ-
tes eriã (quoꝝ porcio corpq
est): cõsentanee appetunt.
Quid igit dolcamq in gau-
diis et gloria filioꝝ? At in
dulgediũ aliqd fuit nature
desydeio. Sed ecce ãuq iã
tibi pterit. Quare vt no-
bis amicis oibq tã graue
animi molestiã oio auferas:
et monet res et cogit ratio.
Id aut facillie assequris:
si iusdẽ remediis in tuo isto
casu vti aliqn institueis: qbq
ipe in obitu Olympi mei su
vsq. Nã ad eas ceteras rationes
(quas mõ tollegi). plurimũ
tibi pderit. nõ ad leniendã
egritudinẽ solũ. sz eriã ad le-
tioris vite suauitatẽ: si onẽ
Valerii filii ifantiã. si indo-
lẽ. si igeniũ. si corpis formã.
si moꝝ pbitatẽ ac decq. si do-
ctrine et eloquẽtie studiũ. si
tot illas. tãtasq vtutes re-
petẽ tecũ aio pcexeris:
Nec enim ~~debes~~ esse debes oblitq. cũ
tuo ex collo pendẽt Valeriq: et
quo magꝝ garrula linguabal-
butiebat: eo fiebat ipa uboꝝ
offensione iucũdioꝝ auditu.
Renuiste ptea qꝝ lucebat i eiq
oculis. scintilla vigoris tui.
Recordare faciẽ illã niue omni
candidioriẽ: roseasq genas
purpure qꝝ simillimas.
Repete eiq mãsuetudinẽ et
modestiã. Et ne qua
vane cogitationis sagitta feriri
posset incautq: nullũ oculũ
admittebat. Nã qn ab aliis
rebq sibi oculũ videbat oblatũ:
diuinã aliquã oꝝcem aio vo-
lutabat: qua veluti clypeo.
vehemẽtioꝝ ictq ois repellẽt.
Quis enim adeo est a natura
bũ institutq: vt tꝝ sensq exps
pturbationũ inutilis nõ tan-
gat? Quibq tũ resistẽ. et
eas nõ pati latiq effundi:
sũme vtutis est. Meminerat
sane qd scptũ est: pclinius
ee coꝝ hois a puericia ad ma-
lũ. Quare tãetsi erat gene-
rosa quadã. atq pene inau-
dita animi magnitudie: ab
ira tũ (quã nonnulli rotẽ fo-
titudis esse dicũt) ita se cõpes-
cebat: vt iratq nũqꝝ videt.
Repetebat enim frequeter
aio. nõ mõ illud Archytẽ Ta
rẽtini dictũ in villicũ. Affi-
terẽ te supplicq. nisi iratus
essem: sed eriã multo me-
liq. illud pphetiũ. Turbatq
sum. et nõ sũ locutq. atq

Archytas. pythagoricq: et pn-
ceps ciuitatis
sue. Ira.

Irascimini / et nolite peccare.
F :·/ ¶ Quid enim plura
meminerim? Nichil eius
ingenio. natura docibilius
protulit / nichil acutius / ni-
chil feracius / nichil admira-
bilius. Et cum non esset in discen-
do minus velox / quam in audien-
do? que didicerat / ita memo-
riter tenebat / eloquenterque
proferebat: ut diuino quodam
afflatus numine quiret ab
omnibus iudicari. ¶ An hec /
et alia fere infinita. si te-
cum tacitus recensueris? non co-
gitatione ipsa letabere / non
gesties / non exilies gaudio?
Equidem existimo te. illum nunc
absentem. proinde reflexa cer-
uice. inter dormiendum persepe
et querere / et aspicere / et complecti /
et alloqui quasi presentem ⊏.
¶ Hec inquam tibi remiscenda
sunt Jacobe Antoni Marcelle /
atque versanda frequenti animo?
quod si abs te factum fuerit:
non poteris non miro profundi
gaudio. cum intellexeris / et
tibi / et filio. consultum esse quam op-
time? Illi quidem. quod post innocen-
ter / et bene actam seculi vitam
eternam adeptus beatitudinem:
iam nichil sibi sentiat formi-
dandum: Tibi vero. quod certo
sperare liceat. a Maleio tuo
paratam in celo sedem: ubi tu
(non post diuturnum admodum
tempus) tranquillam / atque iucundam vitam.
vna cum illo. per sperternam glo-
riam sis acturus :~ ¶ Interea
vero (quod reliquum est) ad
idem te adhortabor: ad quod
~~Nicolo~~ Nicoclen regem Isocra- Isocrates
tes. Quoniam mortale tibi con- Nicocles
tigit corpus? animus autem immor-
talis: enitere. ut animi me-
moriam relinquas immortalem:
¶ Ex Mediolano. anno a na-
tali christiano. Millesimo
quadringentesimo sexagesimo
primo. octauo kalendas Janu-
arias: [illegible]

¶ Francisci philelfi Epistola
consolatoria ad Petrum Justinum
philelfum nepotem: de obitu Al-
phine matris dilectissime :·· ¶ :·

Audio te angi animo ex
obitu matris honestis-
sime / et probatissime femine
Alphine / vehementius quam par
est. Amisisti tu sane matrem:
at ego filiam ⊥ Itaque non minor
michi in ea. iactura facta est:
quam tibi filio :· Nunc fortassis ig-

noras ea nos lege natos omnibus:
ut tandem moriamur: Illorum
dolenda mors est: qui numquam
meminerunt se morituros. At
Alphina quid de hac mortali vita
sentiret. liquido fecit exploratum
omnibus: cum foret usque pietatis/ et
christiane religionis observan-
tissima: misericordie opibus assi-
due dedita. Cibo ac potu
utebatur modestissimo: eoque
Sobrietas minime delicato. Horrebat enim
no. omnis incontinentia, iter parare
ad illecebras/ et obscenas corporis
voluptates: quibus et corpus viti-
aretur/ et anima. Celebrationi
hostie xpiane ut que devotissime
interesset: ne unum quidem diem
pretermisit umquam. Liberos suos
castigatione magis/ quam uberibus
instituebat: castigationem tenens
no. dici humanitatis: ubera. iracun-
die: que a furore alio nichilo di-
staret. quam tempore. Domi erat
paucissimi: cumque vigilaret:
omnis eius cogitatio erat de anime im-
mortalitate/ ac futura vita.
Preterea per noctem cogitabat. quid
in die foret actura. Sed quid
hec tibi/ et alia plura commemoro:
quorum non es ignarus. Saepe ut
memineris. ex talibus vite institutis/
laudatissimisque operibus. nihil
mali Alphine matri evenire
potuisse: sed iam ea contigisse bo-
na: que maxime optabat. cum esset
in vita. Fruitur enim eterna beati-
tudine: brevique futurum spatium.
ut illud possideat habitaculum:
quod angelica custodia sibi ser-
vatum novit. Deum omnipotentem pro
te orare non desinit: ut hanc
vite peregrinationem ita transigas:
ut secum una in celesti patria
sis futurus. Hec si tecum ipse
cogitabis: iudicabis profecto.
non modo tibi non esse dolendum.
sed letandum potius: quod ea sis ma-
tre natus: cuius sanctissimis me-
ritis. in celeste sis gloriam per-
venturus. Vale ex urbe. quin-
decimo kalendas Martias.
Millesimo quadringentesimo sep-
tuagesimo sexto: [illegible]
[illegible]
[illegible]

Francisci philelfi Oratio fu-
nebris pro magnifico ducali
senatore/ et clarissimo equite au-
rato philippo Borrhomeo
comite Arone: .iiii.

Perdifficile michi pro-
fecto / et apprime labo-
riosum oblatum esse dicendi argu-
mentum intelligo (viri excellen-
tissimi) : quod cum ipse consolandus
sim : vos consolaturus aduene-
rim. Quid enim non admo-
dum doleam / atque ingemiscam Phi-
lippi huius Borrhomei / splen-
didissimi viri obitum : in cuius
vita. pmagna erat bonis omnibus
spes reposita? Quare cum pub-
licum / et commune quoddam perfugium /
atque presidium. e medio videam
sublatum : iure michi dolen-
dum possim existimare. Ita-
que merito libet michi ex-
clamare / Oh duram / et ine-
uitabilem nature humane ne-
cessitatem : cui nulla [redacted] nostra
remedia aduersantur. Oh in-
exorabilem / et inmitem hominum
sortem : que tum opprimis maxime :
cum nullas abs te putamus impendere
insidias. Sed quo feror de-
mens? Leuaturus accersor.
non exasperaturus acerbitatem
crudissimi vulneris : / Vin-
ciatur igitur / obstringatur que omnis
animi dolor. rationis custo-
dia : ut quem denique tempus tol-
let omnino : eum iam hic sedet pru-
dentia et consilium. Nam animus perturbatus ita sese abhorret : ut re-
cte iudicare nichil queat :
Et quoniam vulgo putant. non esse
humanitatis solum / sed etiam iusti-
cie. lugere plurimum eius mortem.
quem plurimum dilexerimus : que
adduci possint istiusmodi me-
roris cause : videtur dicendum
paucis :. Namque he diligentius
cogitanti michi offeruntur quinque
numero. Aut enim dolemus nostra
causa (quod existimemus. ex alterius
morte. magnis nos quibusdam
priuari commodis) : aut illius cau-
sa (quoniam eum opinemur. vite huius
suauitatem amittere) : aut que
arbitremur mortem sine acer-
bissimo dolore. accedere posse ne-
mini : aut quod vereamur fore
ut animus ipse intereat una cum corpore :
aut propter futuros apud inferos
cruciatus :. ¶. 1. Et dolere quidem
nostra causa. hominis est sese aman-
tis / non alterum : ob eamque rem. neque
magnanimi / neque liberalis :
quin potius ignaui prorsus / nul-
liusque virtutis :. ¶. 3. In morte autem
qui dolor inesse potest : que simillima
somno est. adeo. ut Diogenes

Quinque cau-
se lugendi.

ille Cyon / soluto in somnū
antraq̄ mortē, veluti iocabū
do dixit: fratre sorore ātim
pari. Nā eadē via / atq̄ vi
et morte / et sonū fiei: antiq̄
simi philosophi tradiderē:
Hz vt sono / ita etiā morte. ne
sentientes ādē corripimur:
C. q. Qui vo cēsent aīos sit
cū corpib̄ interire. hi sanc cū
maxīe videntur vīre, mortui
sūt: nō ea sz morte qua hūc
vite cursū / munerq̄ explemus:
neq̄ ea qua peccato morimur
et deo viuūs (vt inqt apl's Cō
sepulti sūt cū illo p̄ bap
tismū in morte): sed ea potiq̄
q̄ est peccati. de qua etiā legit
Dia q̄ peccat / ipa morietur:
Ch. Futuri āt (apud ēferos) cru
ciatus. alis horrendi sūt qui se
metipos (cū viuerēt hac mor
talē vitā) ■ per ōne flagitiū
manitatisq̄ genus q̄ fedissīe
voluerūt: nō philippo Bor
rhomeo: cuius vniūsa vitam
plenā fuisse honestatis / et offi
cii ■ nostis ōnes. ¶ Quis. n.
vno philippo cōtinētior. quis
modestior. q̄s cōstātior: q̄s in
ōni re moderatior? Nā et
humanitate / et beneficētia sū
quāta fuerit: nēo est quē lateat.
Et nō mō nemī vnq̄ iniuriā
ītulit: sed ne cuiq̄ īferretur.
ōni ope / opaq̄ curabat. Nul
lis inq̄ nūc supplicīis est obie
cta inocētissimus / et optīq̄ vir
philippus Borrhomeus: ē illis
fruit̄ premiis. q̄ in celo his
p̄posita sūt: qui dū in hac vite
curriculo se exercēt. q̄ mūma
sibi societate cū corporib̄ esse
sinūt: C. z. Nā quā michi
fabulet̄ q̄spiā vite suauitatē?
Quae nā est in hac p̄cellosa vi
ta suauitas. q̄ tranquillitas. q̄
requies vlla? ¶ Qui quā tā
dē suauitate deprauata ho
minū ratio sibi finxit: nō
tā cū assessio vlla optāda fuerat
in philippo: q̄ metuēda se
cessio. ¶ Implerat iā quītū
etatis et q̄dragesimū ānū. va
litudine prospa. et ea integri
tate sensuū: qua ab incunte
adolescētia sū fuit. ¶ Bona vo
extrīa: q̄ aio bn̄ īstituto erāt
maiora alia exspectāda? Nata
est Vitaliano patre. viro in
ōni genē laudis p̄batissīo.
Vitalianoz aūt originē altiq̄

.z.

siqs repete volucit: inueni-
et eā manare a Vitaliano
Vitaliang rex
ātiquissimo totiq Venetie re-
gte. Hz ne curiosiq q par est.
vetera cōsectemur: et vt re-
liquas eiq affinitates/ pxiq-
tates/ necessitudines (que sti
fere inuiabiles) breuitatis
grā pterceā: reliqt (vt oēs
scitis) nobilissiq vir Philip-
pq Gozrhomeq. filias tris/
easq pudicissimas: filios
vo duos. Nōne ex illaz ho-
nestissimis matrōniis. tris
sibi claissimas/ potētissimasq
familias. pcuo affinitatis/
ac bīnolētie vinculo cōiunxit:
Ruscones Comū. Vicecomites Mediolanū. Rufi Parma.
Ruscones/ Comi. Vicecomites/
Mediolani. Parme at Rufos:
. Quid ent loquar de pa-
trie splendoze? Na sine
Patauinū Philippū dicēdū/
sine Mediolanēse: patria
natq est et vetere/ et ipnis
Patauiū Antenoz
itlita:. Na Patauiū Troia
nq Antenoz cōdidit. Quid
ent me minero l' militie/ vl'
senatozii ordīs isignia: ābq
a dino pncipe nro. pcimi-
as eiq illustrisq vtutes ozna-
to est? . Q si duo maxie
in oni republica expetitur.
honos. et vtilitas (in ābq ipis
pmagna posita voluptatem
rentur): quid vni Philippo
defuit. in tātis l' suis/ vl' fortu-
ne cōmodis ad vite suauitatē?
Tempestiue igitur excessit
ex hac vita turbulētissima:
in ea pfectura vita. q nulli
est motui. nulli mutabilitati
subiecta. Nec ent ea mors
mala esse vllo pacto pt: q vbi
adueneit. dm malo nos libe-
rat:. Et duxit ā spia/ Qd
vita tollit. nō malū esse nō
pt:. Nec illud rursq i bonis
nō est habendū: p quod vi-
ta adipiscimur sterna:.
Itaq ponēde st lacrymē:
repmendi gemitq: et animi
doloz sedandq penitq. Na
cū oīs pturbatio grauis sit:
oīm tamē molestissima est/ et
pniciosissima egritudo: q
vi/ atz ipetu sepe factū legīq/
audiuimq/ vidimq alios in
egrotatoēs incurabilis incidisse:
alios furoze/ isaniaq correp-
tos. alios sibi manū cōsci-
disse:. Et ne plixiq nra
pticipatio hat ozo: prudētissimq
ille michi videri debet. qui
et nature legi nō adūsatur:
et equo ato fert necessitate:
Vrbis A.L: MCCCC.L: pxc
Ver qdē ozo habita est in tēplo dīi Francisci. decimo terno
Klas septēbris. Anno a natali xpiano. Millesimo qdringēte. bq:

¶ Francisci Philelfi Oratio funebris. pro magnifico equite aurato / ducalique senatore Stephano Frederico Todeschino :~ ¶.6.:~

Quamquam non obscure futurum animadvertam (illustres viri / et amplissimi patres). ut mea hec omnis de Stephani Frederi Todeschini obitu (hominis sane et prestantis / et magni) tumultuaria consolatio. non tam persuasionis locum apud vos locum / quam ineptitudinis consequatur :~ (nolui tamen in hac vehementi / ac prope communi omnium vestrum acerbitate. pertinacius eorum voluntati refragari : qui apud me et auctoritate / et gratia valere plurimum et possunt / et debent). Nam si alia etiam omnia (que huic tanto / tam pio / tam singulari / tam eximio muneri pernecessaria sunt) michi adessent. (que certe adesse nequaquam sentio) : duo tamen sunt. quibus non temere a dicendo non deterreor :~

¶ Quo. n. pacto. aut ausit / aut speret quispiam consolari alios :~ qui vel in primis consolandus ipse sit :~ Non enim possum non dolere. et graviter / et permoleste ferre eius viri obitum. cuius vita tum nostro divo principi Philippo Marie Anglo. suavissimis suis moribus perincunda :~ tum bonis omnibus grata : quippe qui intelligerent commune sibi quoddam / et firmissimum patrocinium / presidium / opem. in eius salute positam ac locatam esse. His igitur non absurde (cum officii / aut auxilii quicquam vel adversis vel secundis in rebus suis desiderant) Virgilianum illud liceat crebra memoria / atque lachrymis usurpare / Quis te Paliure deorum eripuit nobis :~:~

¶ Quod autem 2o. loco me ab huiusmodi oratione magis atque magis dehortatur. est recentior / et inusitatus dolor acerbi vulneris :~ cui si mederi intempestive studeo : vereor ne vim doloris aggravascam potius. quam ulla ex parte levem. Faciam tamen (necesse est) quod imperiti medici nonnumquam solent : qui ubi gravius egrotantes curandos acceperunt :~ veriti ne si diutius tardarunt. fore ut morbus et invalescat / et incrudescat magis : non graves solum. sed etiam periculosas curationes adhibent. Et ita fit fortuna quadam : ut quam

sana ratio desparat: teme-
ritas bonā sepe valitudinē
afferat:. ¶ Nolim aūt mi-
retur quisq̄. si in hoc subito
et repētino dolore/ ac lu-
ctu. subita q̄ et repētina
nr̄a erit oro: sapiatq̄ De-
madē magis/ q̄ Demosthe-
nē. Ex tpe enī michi dicē-
dū fuit: nullo apparatu.
nulla p̄meditatōe. nullo or-
dine vti licuit: [illegible]tāq̄ tu-
multuaiq̄ miles in aciem
descendo:. Magna p̄fecto
iactura nobis. et ea pene
ītolerabilis (patres āplissimi)
in huiq̄ magnifici/ et ex-
cellentis viri Todeschini
obitu facta est. Amisimq̄.n.
eū qui nulliq̄ officii. nulliq̄
bonitatis. nulliq̄ erat v̄tutis
exp̄s. Nā cū ab ineūte etate
accepisset. duas esse v̄tutes/
ac vias. hoīm aīs p̄positas.
quaz altera p̄ tp̄ales actōes.
altera que in contēplandis
eternis rebq̄ v̄satur. p̄ue-
niretur ad deū: nō solū vt
sciret/ sz lōge magis vt sapet:
op̄a ōnē/ suā īdustriā/ ōnē
diligētiā accōmodauit. F.
¶ Tūc se sācti et boni viri
officio maxīe fungi arbi-
trabatur: cū nichil q̄d a diui-
na lege abhorreret: sed quod
fas/ piūq̄ videsset. factitaret:.
Vdicare palā cōsueuerat. q̄
Pausanias Plistonatis filiq̄
cuipiā olim respōderet: leges
viris. nō legibq̄ viros dn̄ari
oportere. ¶ Et q̄m ōni in re.
deū sp̄ ante oculos ponēt (cui
nichil occultū esse iudicabat):
nichil erat eiq̄ fide cōstātiq̄/ nihil
certiq̄: nec p̄missi penitebat
vnq̄. Ea enī in p̄mittēdo gra-
uitate vtebatur. et ita metiri
oīa ac cōspicē studebat: vt
nemī vnq̄ īiuriā faceret:.
(Qua in re illud regis Agesi-
lai mīme p̄babat. cui cū q̄dā
aliqn̄ diceret/ At p̄misisti. eodēq̄
sepiq̄ reuoluētur: ita (me
Hercule) p̄misi (inquit). si
istud quidē iustū est: sin aūt
īiustū. locutq̄ sū. nō p̄misi:):.
Nichil enī neq̄ p̄mittēdū.
neq̄ vllo pacto p̄ simulationē/
dissimulatōemve dicēdū esse
censebat: quod a iusticia/ ho-
nestateq̄ foret alienū: Itaq̄
Agin illū (quē Lacedeōniorū
vltimū regē p̄didē) mirū in
modū laudabat: qui (cū pa-
rētes vt q̄ppiā p̄ īiusticiā. sua
gratia ageret. hortarētur/ ac

Demades
Demosthenes

Pausanias

Agesilaus rex

Agis rex

rogarēt) vbi aliq̃diu cōtra
dixisset, et illi mixig vrgēnt:
ait. Q̃diu apud vos fui:
nullā teneba iustiae notio
nē: at postea q̃ me patre
tradidistis, hnigq̃ viribq.
itemq̃ iustitia, atq̃ pbitate
p virili parte ĩstituistis:
her euitar, et nō vos sequi.
Et q̃a vultis me. q̃ optima
sūt agē: opta vo sīq̃que
iusta fuerit. cū hominū p̃
nato. cū valde magī p̃ncipi:
q̃ vultis agā. q̃ dicitis mis
sa faciā. ¶ Nō ꝗ mirari
quēq̃ oportet, si tāta cū eq̃
tate, rē. oība ius dicēt: si
nullig nec p̃ribq, nec opibq
a iustitia, et pietatis regu
la. diuelli vnq̃ potuit: ∴
cū aio serū reputant [18].
quod et prudenter, et vere
Alchanes Alchanes Thelerri filig ali
qū rndit. Nā cū q̃s p̃ūcta
ret: q̃obrē a meseniis mu
nera nō accepisset: qm̄ si
accepissem (inquit). leges
pace firmi neq̃uissent: Ac
cū Thodesrhyna ei a nostro
hnianissimo p̃ncipe ma
gistratū p̃ferta esset, q̃ nul
lq alig ĩter Insubres Ligu
res q; oīs. neq̃ maior ē, ne
q̃ illustrior ∴ nō mō a
nemīe munera ūūq̃ acce
pit: sed eos cnā p̃ sua gra
uitate, acerrime castigā
bat. q̃ vl pa iudicata causa,
discepionē q̃ oīs cōposita,
et trāquilla. hqmōd aliq̃d
sibi detulissent. Existimabat
enī hō prudētissig. decere
iudicē, et magnū virū.
nō corruptela solū: ꝗ dnī
corruptele, et auaritie suspi
tiōē vacuū ēē. ¶ Quindeq̃ Curiq.
et M. Curū factū (q̃ a Dā Dāmites.
nitibq auq̃ dono missū.
noluisset atq̃ue): nō pote
rat nō p̃bare: ¶ Et quod Photion.
Photion Athenīesis. his
respōdeāt. q̃ cētū ad se talē
ta donaturi attulissent. l
laudibq ad celū extollebat:
Nā cū rex Alexander. regia Alex. rex.
le id, pulcherrimūq̃ mu
ng ad eū misisset: nūcios
rogauit Photion. q̃d tāde
in toto Athenīesiū numeō.
se solū Alex. ca pecunia do
naret: q̃ cū rndisset, qm̄
solū ipm Alex. ducēt et bo
ū, et equū virū: q̃ inde (ait)
sinat me et videi, et ēē talē:

Insubres

Ligures.

¶ Quis igitur heu tale / et
tantum virum non iure nob erep-
tum doleat? presertim hac tur-
bulentissima tempestate. cum eius
tum presentia / cum vtute maxime
opus esset? ¶ Vtinam nunquam
ignorauit antiquum illud / si-
ue dei Apollinis / siue sapien-
tis alicuius dictum / maleuimque / et
apud omnes celebratum / iussi-
mumque preceptum / Nosce teipsum.
Nam aliud nihil esse. ut putabat.
seipsum noscere? quam vt anu-
mum suum et immortale: et cor-
pus mortale. quisque cognosceret.
¶ Quemnam igitur agere / quem
dicere / quem denique cogitare?
ad immortalitatem animi / ad
beatam vitam / celestemque referebat?
Meminerat quod Simonides
poeta Pausanie regi Lacedemo-
nium consuluerat: se hominem
esse. ¶ Meminerat bonorum
mortem. non esse interitum omnia dissi-
pantem atque delentem? sed vel separa-
tionem quandam animi a corpe.
hoc est immortalis vite / a vita
mortali: vt septimum sonum (vt
Plutarchus ait) / Tam diu aut
sempiternum: quam celestis illa tuba
insonuerit? ¶ His igitur co-
gitationibus Tocqueslynus vtens?

Apollo.

Nosce teipsum

Simonides

Pausanias rex

Plutarchus

ac sese per omnes humane / ac diui-
ne virtutis modos exercens: et omni
charus. et hominibus admirandus est
redditus. ¶ Quae cum dum
mecum ipse considero: non possum
eique eius obitum non vehementer
moueri / angi / extruciari? Nec Stoicis
Stoicis assentior. qui (quod natu-
ra fieri non potest): egritudinem omnem
amouent. Non enim sum aut perfracto
saxeo / ferreo / adamantino? ¶ Vere
cum rursus expendo me. et quam ob ri-
tione natus omnes sum intueor: fa-
cile intelligo hymoi omem dolorem
frustra a nobis suscipi. Quid
enim per immortalem deum tantopere mo-
uere nos debet? Non nu
volumus cum natura pugnare?
Quae tanta dementia nobis est?
¶ An illud quod graecorum sapien-
tissimus apud Homerum Vlixes omni
loquitur numquam audiuimus.
Nil magis est homine natura firmum
Et nullo spirant quicquam animalia tristius
Ac serpunt? ¶ An ignorantur nos in hoc terreno cenno:
sed in celesti illa / et triumphali
gloria. immortalitatem parari no-
bis? Homo enim (vt inquit Pla-
to) non terrenus / neque immobilis Plato
plasmatus est. sed celestis: cuius ca-
put (in quo mentem / et ratio-

nē / et ĩtellectū posuit. et ex
quo reliquū corpꝰ vsū ad
terrā prodeat / veluti radix
sit erectū ad celū. ¶ Quid
ꝑterea hęc vita (quę tot cĩpe-
stribꝰ ⌊ obnoxia. erūnosa
plane mors est) adeo delectāt
nos debet. vt cū eiꝰ ergastu-
lis / et vīculis nostri alicꝰ libe-
rāt: flere / lamentari / lugere
nō desinamꝰ? ¶ Nō ĩuria.
illud prudētissimi ducis Ep-
pamynondę dictū. video a ve-
teribꝰ laudari: q̃ cū tpe Leu-
ctricę cladis. audisset bonū
quēdā / et forte virū aiam
efflasse: o Hercules (inq̃t)
quod oriū vir. hic natꝰ est.
vt ĩter tot negocia / ac tur-
bates. ꝑ egrotationē ex hac
vita discesserit: ¶ Discessit
(inq̃) Todesching ex hac mor-
tali vita. etate iā vltīa / mē-
te sana / et sensibꝰ ĩtegris:
ꝑ oīa q̃ eterna vocāt bona:
in medūs totꝰ Italie prellis /
et fluctibꝰ. Et ita discessit:
vt qm̄ bn̄ / et beate vixerat:
morte quā iudicare nō tpe-
ret. felicissimā sibi duceret.
Nā cū sciret eū male viuē.
q̃ sp in vita fore se putaret:

Epamy-
nondas.

ita bonis animi sciduit / sp:
vt nichil ei inopinatū pos-
set accidē: et morte ipam (qm̄
cūq̃ veniret) nō iuuꝰ expec-
taret. ¶ Quibꝰ ꝗdē oratoribꝰ
id tandē est (mea sentētia)
assentiꝰ: vt qd̄ sp optarat:
nūc. ꝑ hāc quā morte (vulgo)
appellamꝰ. ĩmortalis effectꝰ:
ĩmortale deū cōtā aspiciat:
et quod hūano generi vlti-
mū sp̄ternūq̃ bonū est. et
vero / et solido / et ĩcōmutabili
et eterno fruat gaudio:

¶ Quare nolimꝰ obsecro.
patres āplissimi / vehemētiꝰ
dolore affici q̃ oporteat: et
(quod nō diu post. tpe docebit)
hmōi necessitate. equo aio fe-
rendā esse. iam hic ratio ipa
docere nos ĩcipiat: ne nro
videamur / nō alterīꝰ tolerā-
ĩcōmodo. et aliene q̃dāmodo
iuidē felicitati:

¶ Mediolani / in tēplo diui
Ambrosii. millesimo q̃drigēte-
simo q̃dragesimo: